

Dolenjska knjiga
Mirna Jarc
Novo mesto

Šef zobne ambulante novo-mestškega zdravstvenega doma, dr. Tone Furlan, odvarja na novo preurejene prostore v stavbi Mej vrti. Več o tem berite na 14. strani današnje številke

Prispevki za poplavljenca

Na posebnem tekočem računu, ki je bil v banki odprt v korist poplavljenim področjem, so se v preteklem tednu zbrali prispevki:

Podmladek RK v Otočcu je zbral 22.370 din; sindikalna podružnica podjetja »Ela« v Novem mestu — 12.700 din; sindikalna podružnica Opekarne Zalog — 12.400 din; sindikalna podružnica Novoteksa — 138.330 din; podjetje »BOR« Dolenjske Toplice — 30.000 din; sindikat strojnega obrata Cestnega podjetja Novo mesto — 33.400 din; sindikalna podružnica Komunalne banke Novo mesto — 25.100 din; sindikalna podružnica tovarne perila »Labod« Novo mesto — 51.800 din; sindikalna podružnica Zdravilišča Smarjske Toplice — 54.400 din; sindikalna podružnica Zavoda za izobraževanje kadrov — 33.500 din; uslužbenci Dolenjskega lista — 5.700 din; sindikalna podružnica Industrije obutve, Novo mesto — 45.200 din; sindikalna podružnica direktorije podjetja Pionir Novo mesto — 63.464 din.

Mimo tega so pobirale po zasebnih stanovanjih prispevke odbornice Rdečega križa in zbrale: Ivanka Ude na Volčičevi in Smljehski cesti ter v Irči vasi in na Brodu — 18.900 din; Julka Jakofčič na Glavnem trgu v Novem mestu 2.300 din; Vida Skobe na Cesti komandanta Staneta — 4.000 din; Zinka Hrvat in Naselju Majde Silc — 8.350 din; Marija Zupančič na Glavnem trgu v Novem mestu — 8.300 din; Katarina Lenček na Partizanski cesti — 3.700 din; Martina Oprešnik v Solski ulici, Jenkovi ulici in v Dilančevi ulici 760 din. Alenka Jakovec pa je v VI. b razredu novomeške osemletke zbrala med podmladkarji 2.800 dinarjev.

Danes seja občinske skupščine v Novem mestu

Danes bodo odborniki Občinske skupščine v Novem mestu na skupni seji obeh zborov razpravljali o stanovaljski problematiki borcev iz NOV, o dnevnem varstvu otrok, o stanju in proble-

mih telesne kulture v občini ter o delu občinske komisije za prošnje in pritožbe. Razen tega bodo pretresali odlok o obvezni gradnji prostorov za otroško varstvo v novih stavbah in naseljih, razpravljali o popravku v odloku o hišnem redu, o predlogu okrajne skupščine za ustanoviteljstvo ter financiranje srednjega šolstva in dijaških domov, o poročilu sveta za družbeni plan in finance glede črpanja proračunske rezerve, o predlogu občinske skupščine za uporabo sredstev sklada za varstvo otrok ter hkrati rešili več finančnih zadev.

Vreme

OD 19. DO 29. XI.

Se naprej bo nestalno vreme s pogostimi izpremembami. Hladneje bo, konec tedna spet padavine.

Otvoritev nove osnovne šole v Sevnici je bila pretekli četrtek osrednja, pa tudi najlepša in najpomembnejša počastitev letošnjega občinskega praznika v Sevnici. — Na sliki: sekretar za šolstvo SRS Boris Lipužič, predsednik Obs Krško inž. Franc Dragan, častni občan Sevnice in pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve SFRJ tovariš Dušan Kveder-Tomaž, predsednik Obs Sevnica Jože Knez in upraviteljica sevniske osnovne šole Marija Simončič

TAKEGA PRAZNIKA V SEVNICI ŠE NI BILO

Vrsta prireditev, o katerih poročamo danes še posebej, je letos naznanjala prebivalcem Sevnice in sevniske občine, da bo občinski praznik izreden dogodek. In res je bil: tako s srečanji občanov na raznih slovesnostih, zlasti še ob vseobčinskem prazniku pri novi šoli, kakor z zadovoljnimi občutki spričo letos doseženega napredka. V četrtek, na sam praznik, so prišli v Sevnico tudi tovariši: Dušan Kveder-Tomaž, častni občan Sevnice in pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve, Boris Lipužič, sekretar za šolstvo SRS, Milan Sepetave, predsednik Obs Brežice, ing. Franc Dragan, predsednik Obs Krško, Janez Mihevc, podpredsednik Obs Trebnje, predstavniki skoraj vseh delovnih organizacij domače občine in nekaterih sosednih krajev, prosvetni delavci iz Krškega in raznih krajev sevniske občine. Sevnica je bila v prazničnem vzdušju, ki ga je bilo čutiti na vsakem koraku.

Zlasti pa je omeniti tudi koristi, ki jih je za to šolo nudil medobčinski okrajni sklad za šolstvo iz Novega mesta. Opisal je dejavnost šole, njen obseg in stike z okoljskimi šolami, saj se že zdaj šola v Sevnici precej otok iz najbolj oddaljenih krajev, ki imajo v popolni osemletki najboljšo podlago za pridobitev obsežnega znanja. Ljudski poslanec Rudi Stopar je zatem spregovoril o vzgojnih smernicah naših šol in zlasti obrazložil navzočim staršem ves pomen reformirane šole. Oton Mikulič, direktor medobčinskega pedagoškega zavoda iz Krškega, je nato čestital Sevnčanom k najlepši letošnji pridobitvi — novi šoli in zasedel mladini, da bi v »novi kolvačnici znanja krepila duh in telo«. Potem so šolarji iz Boštanjja pozdravili sevniske učence, nakar je tovariš Kveder izročil ključ nove šole upravitelju tov. Simončičevi, zatem pa prerezal trak pred vhodom v šolo. Skupaj s plenirko, ki je v imenu vseh šolarjev objubil, da se bodo v novi šoli kar najpridneje učili, so gostje, prosvetni delavci,

(Nadaljevanje na 2. strani)

rodne in borbene pesmi, vsa šolska mladina iz Sevnice in okolice pa se je zbrala pred novim domom učenosti in znanja. Mladino, občane in goste je prisrčno pozdravila predsednica sveta šole Sevnica tov. Metka Kranjc, za njo pa je govoril o zgodovini šolstva v občini predsednik občinske skupščine Jože Knez. Zahvalil se je vsem, ki so pripomogli Sevnici do tako lepe in velike šole

Gostje in številni domačini so se v četrtek zjutraj udeležili najprej slavnostne seje občinske skupščine, na kateri je poročal predsednik Obs tov. Jože Knez o dosedanjem razvoju, uspehih in novih nalogah komun. Na seji so med drugim tudi sklenili, da dobi nova osnovna šola v Sevnici ime po Savu Kladničku, študentu-skojčevcu, ki so ga leta 1942, ustrelili Nemci. Udeleženci slavnostne seje so ob tej priložnosti poslali pozdravni resoluciji predsedniku Titu in predsedniku slovenske skupščine Ivanu Mačeku.

Osrednja slovesnost občinskega praznika je bila nato pred poslopjem nove šole, ponosom Sevnice in Spodnjega Posavja. Iz zvočnikov so odmevale na-

TE DNI SLAVI KOLEKTIV TOVARNE SIVALNIH STROJEV »MIRNA« NA MIRNI PRI TREBNJEM DESETLETNICO SVOJEGA OBSTOJA. DELOVNI LJUDJE NASEGA PODROČJA POZDRAVLJAJO DOSEDANJI RAZVOJ IN USPEHE TEGA PRIZADEVNEGA KOLEKTIVA IN MU ZELIJO MNOGO USPEHOV PRI VSEM NADALJNJEM DELU. VEČ O TEM BERITE NA 3. STRANI DANASNJE STEVILKE DOLENJSKEGA LISTA!

NEKAJ MISLI O TEM, ZAKAJ SO POTREBNI CENTRI ZA SOCIALNO DELO

Najprej človek in šele nato papir!

Služba socialnega varstva je bila doslej v mnogih občinah prepuščena referatom za socialno varstvo in v proračunih so bila za te potrebe na razpolago le najnujnejša sredstva. Reševanje socialnih problemov je bilo bolj administrativno kot resnično humano. Osnova za vsako obravnavo je bil najprej spis in šele potem je prišel na vrsto človek. Formalno urejanje teh zadev je imelo ob taknem načinu dela prednost pred strokovno pomočjo. To pomanjkljivost so ponekod odpravili z ustanavljanjem centrov za socialno delo, ki so se uspešno uveljavili prav na strokovnem področju.

Tudi v Brežicah se obetajo v prihodnjem letu spremembe v socialno varstveni službi. Ustanoviti nameravajo samostojen center za socialno delo. Na občinski skupščini je bil minuli teden razgovor o vlogi in nalogah tovrstnega centra. Razgovora so se razen predstavnikov domače občine udeležili tudi gostje iz okraja Celje in predstavnici republiškega sekretariata za socialno varstvo tov. Nada Majcnova in tov. Tomšičeva. V občini se dobro zavedajo, da bo takšen center zanimal le ob primerni materialni osnovi

in dobri kadrovski zasedbi. Upajo, da bo nov način financiranja družbeno političnih skupnosti nudil več možnosti za razvijanje teh služb. — Center za socialno delo bo imel kopicco analog. Pripravil bo razne analize, urejal podpore in preživnine, reševal probleme alkoholizma, varstva šolskih in predšolskih otrok, pomagal starajočim se ljudem in nudil še druge vrste pomoči. Zavod bo na eni strani reševal probleme posameznikov, na drugi strani pa bo moral biti tesno povezan z vsemi družbeno političnimi organizacijami

na svojem območju. Takšno so delovanje mu bo omogočilo uspešnejšo preventivno dejavnost.

Do zdaj te dejavnosti skoraj ni bilo. Iz proračunskih sredstev je tudi ni bilo moč razviti. Dosedanje stanje na tem področju morda še najbolj označuje pripomba o zanemarjenih predelih, izrečena v tem smislu, da manj razvite občine niso dobile ustrezne pomoči, ob kateri bi laže razvile socialno varstveno službo.

1965. leto naj bi torej postalo prelomnica tudi v teh starih. Skoraj na vsakem posvetu vedno znova slišimo besede o socialističnem humanizmu, ki pa se zgubijo v množici gospodarskih problemov. Zdaj je nastopila možnost, da vsi občani razmislijo o njih in podpro zamisel o ustanovitvi centra, katerega namen je izključno skrb za človeka. JOZICA TEPPEY

Demokracijski centralizem

Pod demokracijskim centralizmom je razumeti tudi prizadevanja, da bi pri usklajenju mnenj našli najboljša stališča oziroma podreditev tudi tistih, ki se niso strinjali s posameznimi stališči in sklepi večine. Zato je potreben tudi nenehen idejni boj.

Veljko Vlahovič na VI. plenumu CK ZKJ

Tu pa tam je opazna ozkost v pogledih posameznih članov in kajpak tudi v posameznih osnovnih organizacijah Zveze komunistov. Naj naveдем samo tale primer: na sestanku osnovne organizacije ZK so sklenili, da se je treba zavzemati za to, da bo prišel na iako in tako odgovorno dolžnost Francelj in ne Jože. Nekateri člani so glasovali proti takemu sklepu — in ostali v manjšini. Potemtakem bi se moral podrediti sklepu večine in zagovarjati Francelja, novoro izvolitev. Če ne bi tako ravnali, bi se s tem prekršili proti načelu demokracijskega centralizma. Torej bi jih morali kaznovati.

Stvar je ni tako preprosta. Treba se je vprašati, ali je bil sklep osnovne organizacije ZK v skladu z idejnimi postavkami Zveze komunistov Jugoslavije, na primer s programom, ki ga je po demokracijski poti sprejela večina članstva. Ali niso morda imeli tisti člani ZK, ki so ostali v manjšini, vendarle prav, ko so zagovarjali stališče, da je izbor ljudi stvar samoupravnih organov? Komunistov ni mogoče obvezovati, da se bodo zavzemali za Francelja in Jožeta. Celo pri komunistih je to stvar osebne opredelitve. Pač pa so se komunisti dolžni zavzemati za to, seveda na demokracijski podlagi, da bodo prihajali na odgovorne dolžnosti ljudi, ki ustrezajo določenim socialističnim kriterijem, kriterijem, ki jih sprejema večina delovnih ljudi za svoje!

Tudi tedaj, če je imela večina v osnovni organizaciji prav, da je treba namreč podpreti Francelja, ker njegova osebnost povsem ustreza socialističnim kriterijem, in ne Jožeta, ki nastopa s socializmu tujih pozicij, ne bi smeli manjšine kratko malo odpraviti, češ — podrediti se morate večini. Treba je storiti več kot samo to, ker nam

ne gre zgolj za mehanično disciplino: z argumenti jih je treba prepričati, da nimajo prav, tako da bi bila njihova podreditev sklepu večine sad zavestne odločitve, ne pa posledica mehanične discipline.

Ali pa tale primer: človeka kaznujejo, ker se ni podredil sklepu večine v osnovni organizaciji, da se je treba zavzemati za združitev dveh podjetij. Pri ozkem, nemalokrat šablonskem pojmovanju načela demokracijskega centralizma mora slediti huda kazen. Toda, ali je to res prav? Kaj pa, če je bila združitev vsiljena od znanj, namesto da bi nastala kot sad spoznanj koristi kolektiva? V tem primeru je kršila načelo demokracijskega centralizma tudi večina, saj je sprejela sklep v nasprotju s tem, kakor pojmuje integracijo Zveza komunistov Jugoslavije. Znano je, da je Zveza komunistov Jugoslavije proti posiljevanju kolektivov, proti temu, da jim od zunaj vsiljujejo določene rešitve, čeprav člani kolektiva

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

niso prepričani v njihovo koristnost.

O enotnosti v Zvezi komunistov je rekel Veljko Vlahovič, član izvršnega komiteja CK ZKJ, na VI. plenarni seji tole:

»Na teh načelih temelji tudi boj mnenj, s katerim se utrjuje enotnost Zveze komunistov. Zategadelj je tudi naša enotnost dinamična. Ne potrebujemo enotnosti neaktivnih, ker je med neaktivnimi najlažje vzpostaviti enotnost. Neaktivnost je izraz neznanja ali strahu. Pa tudi strah se kaže zaradi neznanja ali zaradi pomanjkanja vere v človeka. Včasih je lahko tudi strah pred samostojno aktivnostjo delovnih ljudi, ker se bodo tudi spriči njihove večje aktivnosti neaktivni znašli v nezavidljivem položaju.«

Kaj to pomeni? Da enotnost ni mogoče zagotoviti kratko malo že s tem, da je večina glasovala za predlog in da se manjšina mora podrediti temu sklepu. Zmotno je mnenje, da je enotnost možna

Letos je bilo prvič, da je neka visoka državno partijska delegacija Kitajske sodelovala na proslavi oktobrske revolucije. Predsednik kitajske vlade Ču En Laj se je v Moskvi sestel z novimi voditelji Sovjetske zveze. O teh razgovorih je bilo objavljeno le skopo poročilo, da se bodo razgovori nadaljevali prihodnje leto v Peking.

Vse kaže, da letos ne bo pripravljalega sestanka, ki je bil predviden za 15. december. Tega naj bi se udeležili predstavniki 26 partij. Peking je za razgovore v dvojce.

Kaj bodo govorili v Peking, ni znano, povemo lahko le to, da se po vseh izjavah sodeč, sovjetska zunanja politika ne bo spremenila. Politika sožitja je in ostane hrbenca sovjetske politike. Ta zagotovila so dobili tudi indijski predstavniki v Moskvi. Prav Indija je zelo zainteresirana na tem, da si zagotovi še nadaljnjo ekonomsko in vojaško pomoč Sovjetske zveze. Eksplozija kitajske bombe je močno vznemirila indijsko javno mnenje.

V Indiji so mnenja deljena: eni menijo, da bi morala tudi Indija imeti svojo atomsko bombo. To ne bi bila več tako draga investicija kot pred nekaj leti. Znani fizik dr. Homi Baba trdi, da bi stala danes bomba, ki so jo vrgli Američani na Hirošimo, »le« dobre pol milijona dolarjev, medtem ko bi bili stroški za termonuklearno bombo jakosti 2 megaton 750.000 dolarjev. Cena klasične eksploziva, ki bi imel isto dejstvo kot bomba dveh megatonov, bi bila 400 milijonov dolarjev.

Indija po tej poti ne more. Voditelj Indije Mahatma Gandhi je bil veliki apostol miru, pacifist, Indija je ponosna, da se je osvobodila brez

uporabe orožja. Indija ne more imeti atomskega orožja, to bi bilo v nasprotju z vso njeno filozofijo, poudarjajo stari politiki.

Jasno je, da Kitajska ne bo uporabila tega orožja, vendar je to važno orodje njene politike. Moskva in Peking o teh vprašanjih ne razpravljata.

Začetek dialoga

Ljeta, sovjetski listi so prinesli vest o eksploziji kitajske bombe na prvi strani, toda na dnu listov. Sovjetska zveza je do danes izvedla 170—200 eksperimentov (Amerika 320—375, Anglija 23, Francija 7).

Oba partnerja sta se hotela predvsem prepričati, če je možen medsebojni razgovor — dialog o najbolj perečih medsebojnih vprašanjih. Kajti s popolnim sporazumom nihče ne računa. Ne povemo preveč, če trdimo, da ga mnogi v Evropi tudi ne žele — saj bi bili v tem primeru žrtvovani njihovi interesi. Izgubili bi tisto avtonomijo, ki so jo dobili za časa Hruščova. Sporazum med Moskvo in Pekingom bi okreplil pritisk prve nad njimi. Tako mislijo v Italiji, Franciji in še marsikje.

Medtem ko ugiba svetovni tisk o rezultatih Čujevske misije v Moskvi, tehtajo na evropskem Zahodu pluse in minuse skupne atomske oborožitve zahodnoevropskih držav. Od teh držav je popolnoma za le Zahodna Nemčija, Velika Britanija gleda na ta načrt z nezaupanjem, medtem ko je Francija odločno proti.

Zakaj? Ker bi s tem Amerika utrdila svoje pozicije v Zahodni Evropi, ker bi bilo to v nasprotju z de Gaullovo idejo o »evropski Evropi«. De Gaulle noče namreč nič slišati ne o ameriški ne o kaki ruski Evropi, ta kontinent mora postati nekaj samostojnega. In čas je že za to, Evropa se je v zadnjih dvajsetih letih postavila popolnoma na svoje noge. Zato je Francija proti multilateralnim silam.

O teh vprašanjih razpravljajo zdaj v Parizu. V francosko prestolnico bo prispel te dni tudi ameriški podsekretar za zunanje zadeve George Ball. Stališče Francije v vrsti mednarodnih vprašanj zelo vznemirja Ameriko. Francija je letos priznala Kitajsko, je bila proti sprejemu Velike Britanije v zahodnoevropsko tržišče, je za nevtralizacijo Jugovzhodne Azije itd. Misija Balla je tudi, da pripravi bližnji obisk ameriškega podpredsednika Humphreya v Evropi. Ta je sedaj še na oddihu na Virginskih otokih.

In v Sudanu — kaj se dogaja v tej deželi? Te dni je odstopil predsednik republike Ibrahim Abud, sprosil je za odhod v izemstvo. S tem se je končalo šestletno obdobje sudanske vojaške diktature. V tem razdobju je napravil Sudan velik korak naprej, vendar je ostalo nerešenih veliko, veliko vprašanj. Med temi je bilo zlasti vprašanje krščansko-poganskega juga.

Sudan je v bistvu sestavljen iz dveh delov: arabskega severa in črnškega juga. Zdaj je prvič, da je v novi vladi tudi več predstavnikov treh južnih pokrajin. To je bila le skromna koncesija sudanskim črnšcem.

Konferenca SZDL Soteska-Polje

Letna konferenca krajevne organizacije Socialistične zveze Soteska-Polje je bila pred dnevi zaradi pester vsebine zelo zanimiva. Marljivo in požrtvovalno vodstvo organizacije je imelo pri delu srečno roko in je lahko brez bojazni poročalo precej zahtevnih članom organizacije. V minul mandatu dobi so se lotili mnogih manjših, pa tudi težjih zadev. Nerešenih je ostalo le nekaj manjših nalog, ki jih bodo letos zlahka uresničili in s tem zadovoljili težnjam občanov. Na konferenci so resno razpravljali o obstoju žage v Soteski ter o postopni preureditvi gradu, ki bi ga lahko kaj kmalu s sorazmerno majhnimi sred-

stvi, preuredili v privlačno turistično točko. V 7-članski odbor so izbrali marljive in požrtvovalne odbornike, ki jih vodiata prizadevni predsednik Tone Virant in tajnik Stane Kumar. Nobenega dvoma ni, da je bila konferenca živ odraz dejavnosti te krajevne organizacije.

Po statističnih podatkih je bilo v Sloveniji letošnjega septembra za 15 odstotkov več gostov kot lani. Število domačih gostov se je povečalo za 11 odstotkov, število tujih pa za 21 odstotkov.

Od januarja do septembra letos so v Sloveniji odkupili za 43 milijard 311 milijonov dinarjev kmetijskih pridelkov, kar je za 17 odstotkov več kot v istem času preteklo leto.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Avdo Humo se je vrnil iz Kambodže. Član ZIS Avdo Humo je sodeloval na proslavi, ki so jo organizirali v Pnom Penhu ob 11. obletnici neodvisnosti Kambodže. Naša delegacija je imela daljši razgovor tudi s šestom Kambodže princem Sihanukom.

● Ameriško-japonski manevri. Na tseh manevrih sodeluje okrog 350 ameriških bombnikov in 300 japonskih letal različnih tipov. Teh skupnih vaj sodelujejo 35.000 vojakov.

● Johnson spet v Washingtonu. Po dvotedenskem bivanju na svojem ranču v Texasu se je ameriški predsednik vrnil v Belo hišo. Med bivanjem v Texasu se je sestel z novim mehiškim predsednikom Ordazom.

● Predsednik Burme se je vrnil domov. Po dvomesečnem bivanju v Veliki Britaniji, kjer je bil na zdravljenju, se je Ne Vin spet vrnil v Burmo. S seboj je prinesel burmansko kolekcijo kraljevskih oznak. Id so jih Britanci ob zasedbi Burme leta 1885 odnesli v London. To kolcačijo v Burmi kot znak prisrčnosti prijateljstva med obema državama.

● Zrušeno ameriško letalo. Tiskovna agencija Hsinhua poroča, da so letalske enote kitajske sestrelile ameriško izvidniško letalo. To je strmoglavilo v centralnem delu južne Kitajске.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Na VIII. plenumu CK ZKS, ki je zasedel pod vodstvom Mihe Marinka v ponedeljek in torek, je bilo sklenjeno, da bo V. kongres ZKS marca prihodnjega leta v Ljubljani. Delegete bodo volili na občinskih konferencah, in sicer po enega delegata na 100 članov.

Na dnevnem redu plenuma je bila še obravnava vloge in pojmovanj komunistov v sedanjih gospodarskih in družbeno-političnih dogajanjih. Referat o tem je imel Stane Kavčič. Med drugim si je zastavil v referatu tudi tale vprašanja: kam so bila v glavnem usmerjena idejno politična prizadevanja komunistov, v kateri smeri se je krepila družbena zavest proizvajalcev in kaj izraža osnovna stremljenja in razpoloženja delovnih množic. Iz njegovih odgovorov na ta vprašanja naj izluščimo samo tri pomembne ugotovitve:

■ Problemi se kopičijo vedno takrat, kadar in kjer ne uresničujejo dovolj odločno načel, ki smo jih sprejeli.

■ Mnogi problemi nastajajo predvsem tam, kjer premalo odločno odstranjujejo etatistične elemente, ne pa narobe, da se kopičijo težave zaradi tega, ker preveč odločno rahlijamo in odstranjujemo etatistične in administrativne ostanke.

■ Kvalitativne spremembe v sistemu in delitvi v korist delovnih organizacij ne morejo dati že same po sebi kvantitativnih rezultatov. Z njimi je dana šele nova kvalitativna in ugodnejša podlaga za poslovanje proizvajalcev. Odvisno je predvsem od proizvajalcev, kdaj bo nova kvaliteta prerasla v kvantiteto.

■ Zvezni izvršni svet je sprejel več predpisov, s katerimi so dane razne olajšave po-

plavljenim krajem. Tako je sprejel odlok, po katerem so delovne in druge organizacije, ki so imele v oktobru 1964 v Hrvatski in Sloveniji škodo od poplav, proste plačevanja gararine in drugih datatev za uvoz blaga, ki ga dobivajo iz tujine kot pomoč za odstranitev posledic poplav. Podaljšan je tudi rok odplačevanja kreditov, odobrenih okrajnim in občinskim proračunom.

● Urednik »Dela« Miro Zakrajšek je zapisal v uvodniku »Dela« pod naslovom »Kako sestaviti občinske skupščine« tole misel: »Že prve ugotovitve iz teh razčlenjevanj povedo, da sedanja odborniška sestava neka-

VIII. PLENUM CK ZKS

terih skupščin, zlasti še odborov delovnih skupnosti, ne upošteva dovolj posameznih družbenih služb oziroma dejavnosti. To kaže imeti pred očmi že od začetka predvolilnih priprav, ko se lotevamo množičnega evidentiranja vseh družbeno aktivnih občanov, izmed katerih na bi zbori volivcev izbirali kandidate...«

Nove občinske skupščine, je rečeno v uvodniku, naj bi se mnogo bolj kot doslej ukvarjale z družbenimi službami ter z vsemi tistimi dejavnostmi, od katerih je močno odvisno, koliko je v posamezni občini dejansko vreden občanov osebni dohodek.

● Na skupščini republiške skupnosti socialnega zavarovanja so med drugim ugotovili, da ima večina komunalnih skupnosti deficit

v svoji 9-mesečni bilanci. Največ sredstev je bilo porabljenih za zdravljenje in le drobci so ostali za preventivo. Tako stanje narekuje večjo preudarnost in racionalnost pri trošenju sredstev.

● V razpravi je predlog o uvedbi deviznega samofinanciranja. Pod tem je razumeti ugodnejši devizni režim, ki bi veljal predvsem za tiste gospodarske organizacije, ki manj uvažajo kot izvažajo. Pogodbeno bi določen odstotek deviz izločili iz centralnega deviznega sklada na devizni račun gospodarske organizacije. Ta bi sama razpolagala s temi devizami po prostem preudarku, predvsem seveda za namene razširjene reprodukcije, za uvoz reprodukcijskega materiala in podobno.

● Odbori zvezne skupščine so te dni razpravljali o novem pokojninskem zavarovanju. Osnovna pripomba je bila ta, da bi morali hkrati pripraviti tudi nove predpise o invalidninah. V razpravi je bilo govora tudi o tem, kako zagotoviti udeležencem NOB ugodnejše pogoje pri prevetbi pokojnin. Tako je sedaj razprava o pokojninskem zakonu tik pred zaključkom. Novi pokojninski zakon bo sprejet še letos in bo veljal od januarja 1965.

● Koprška tovarna avtomobilov »Tomo« je te dni proslavila 10-letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti so bile razne prireditve in slovesnosti. Jubilej so proslavili tudi tako, da so se pogovarjali o svojih perspektivah. Med drugim so ugotovili, da bo znašala proizvodnja 1970. leta 164.000 motornih enot, od tega 100.000 mopedov. Precej so izboljšali tudi možnosti za enakopravno kooperacijo z industrijo na tujem.

PRAZNIK V SEVNICI

(Nadaljevanje s 1. strani)

stari in predstavniki SGP pri onir stopili v nove šole in si jo ogledali. Pohvalili so gradbenike novomeškega Pionirja, ki je sezidal tako lepo, prostorno in svetlo stavbo; telovadnico bodo še dokončali, deževje pa je gradbenemu podjetju tudi onemogočilo, da bi dokončali prav vsa predvidena dela že pred samo otvoritvijo. Zato se bo pouk v novi šoli začel šele po 22. novembru.

Pete otrok, godba, zastavice in zelenje in po daljšem deševju prvi sončni jesenski dan — vse je pripomoglo, da so bili ljudje na tem slavnju ginjeni do solz. Matere in očete so zadovoljno prihajali iz kole in hvalili občino, da je postavila tako veliko, sodobno šolo za mladino.

V jubilejnim letu: najvažnejši izvoz

Komaj šest ljudi je štel kolektiv, ko je bilo 11. novembra 1954 registrirano »Podjetje za izdelavo in popravilo šivalnih strojev« na Mirni. Podjetje ni imelo drugega razen dobre volje, da v napol dograjenem in že razpadajočem združnem domu, ki je bil dolga leta kamen spotike, zaneti industrijsko dejavnost.

Prenekateri je dvomil, da bi bilo lahko z nečim začeti v stavbi, ki je imela le zidove in skromno streho. Toda novo podjetje si je prav v njej postopoma uredilo delovne prostore, hkrati pa tem dogradilo nekaj provizorijev, ki so še danes uporabni. Proizvodnja se je iz leta v leto povečevala, delovni prostori pa so postali premajhni in neprimerni. Da bi odpravil ozka grla, ki so zavoljo tega nastajala, se je delovni kolektiv odločil za rekonstrukcijo. Zaradi razmer, ki miademu podjetju niso bile preveč naklonjene, je bilo treba čakati pet let in pol, da so začeli graditi sodobnejše prostore za kovinski obrat. Spričo neizpolnjenih pričakovanj se je to zgodilo šele letos, ko podjetje praznuje 10-letnico obstoja.

Velik napredek je podjetje doseglo, ko je od avstrijske firme JAX kupilo proizvodne naprave in tehnično dokumentacijo, kar mu je omogočilo, da je popolnoma osvojilo proizvodnjo šivalnih strojev. Prvi šivalni stroj je bil na Mirni izdelan 29. novembra 1959. Ta uspeh pa očitno ni bil po volji nelojalnim konkurentom, ki so si prizadevali preprečiti to, komaj porojeno proizvodnjo. Tako je v sporu s tovarno Bagat iz Zadra, ki je pripravila največ polen mladi industriji šivalnih strojev na Mirni, zmagala Mirna, od takrat pa ima tudi mir.

Zdaj tudi že izvažajo

Postopoma so se na Mirni otesli uvoza vseh tistih delov šivalnega stroja, ki so jih lahko izdelali sami ali nabavili doma. Edino, kar podjetje še uvažuje za svoj šivalni stroj, sta tačka in čolnček, to pa predstavlja komaj 2 odst. v vrednosti stroja.

Veliko prednost daje mirensko podjetje šivalnih strojev

kooperaciji s tujimi firmami. Seveda to do zdaj ni bila kooperacija v pravem pomenu, ker podjetje od tega ni skoraj nič izvažalo; glave šivalnih strojev je kupovalo, ostale dele pa samo izdelalo in vgradilo. Šele letos je prišlo do spremembe, ki je podjetju prisodila naslov prvega direktnega izvoznika trebanjske občine.

Podjetje je začelo izvažati pogonske mehanizme in omarice. Izvojni plan je bil veliko presežen. V začetku letošnjega leta so predvideli izvoz v vrednosti 22.800 dolarjev, samo v prvih 9 mesecih pa so izvozili za 70.000 dolarjev. Na evropska tržišča so poslali 3.000 izdelkov (kabinetov s spodnjim mehanizmom), največ v Avstrijo in Veliko Britanijo. Interesantna področja za izvoz mirenških izdelkov so tudi ostale vzhodne in zahodne evropske države. Letošnji uspehi so podjetje spodbudili, da je planiralo za prihodnje leto izvoz v vrednosti 200.000 dolarjev. Če bodo dobili dobrega kooperanta za izdelavo omaric za šivalne stroje, bo izvoz lahko še večji.

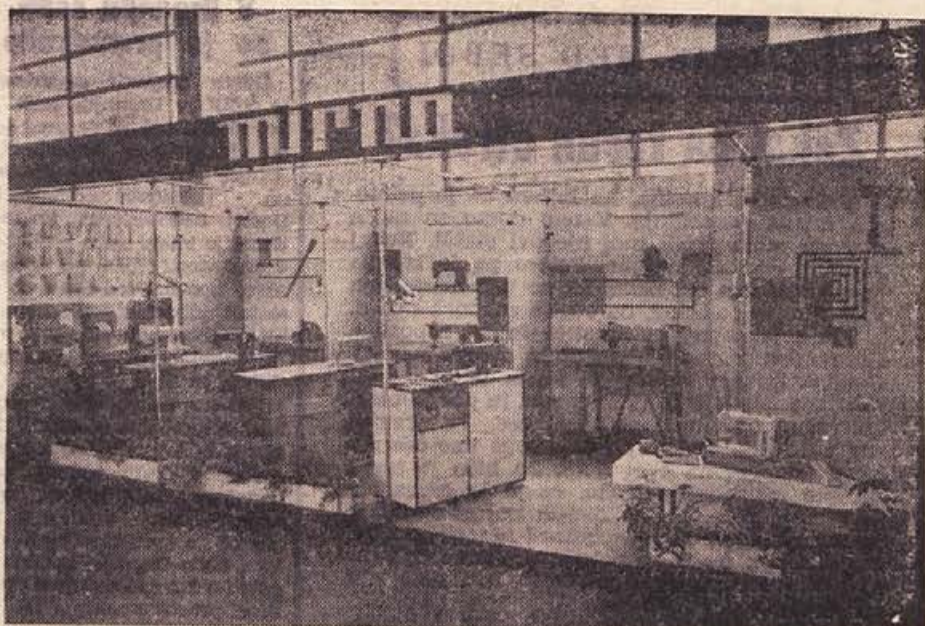
Razen tesnih prostorov in pomanjkanja strokovnega višjega in srednjega kadra so uspehi podjetja odvisni tudi od kooperantov, ti pa se, žal, ne prikažejo vedno v najboljši luči. Šele ta mesec bodo na Mirno dobili okoli 600 pogonskih elektromotorjev, ki jih izdelujejo v mariborski Elektrokovini. Lanl naročeno blago bi moralo mirensko podjetje dobiti po pogodbi že letošnjo pomlad. Zaradi tega zastoja čakajo nedokončani in že prodani šivalni stroji, na šivalne stroje pa čakajo konfekcijska podjetja, ki imajo tudi izvozne naloge. Zamude kooperantov so tako občutne, da zavoljo njih podjetje ne more zadovoljivo izpolniti proizvodnih in drugih obveznosti.

Za vsestranski napredek Mirne in občine

Podjetje, ki ga bolj poznamo pod nazivom Tovarna šivalnih strojev, bo imelo ob koncu tega leta bruto produkt 750 milijonov dinarjev, ki ga bo ustvarilo 285 zaposlenih v kovinskem in mizar-skem obratu ter obratu za izdelovanje nalivnih peres in kemičnih svinčnikov. Neizmerljiv je prispevek tovarne kraju, kateremu gradi prav mlada industrija šivalnih strojev še trdnjše temelje za vsestranski napredek. Da ti uspehi hkrati s prispevkom kraju niso še večji, je mor-da delna krivda v ne dovolj utrjenih odnosih v kolektivu, kjer je še vedno čutili pomanjkanje družbeno politične odgovornosti za gospodarjenje. Med drugim je posameznikom še zdaj treba dokazovati, da veljajo tudi za mirensko podjetje razne izvozne norme in merila, katerim se je treba v lastnem interesu podrežati.

Če pozorneje pogledamo na prispevek, ki ga je Mirna dala tovarni v 10 letih obstoja, ugotovimo, da ta delež ni majhen. Prav zaradi interesov, ki so prišli iz tovarne, se je začela smotrna ureditev naselja Roje, kjer je po brezplačnih gradbenih načrtih inž. Miloša Lapajnetna in Piusa Zužka zraslo 6 stanovanjskih blokov in vrsta zasebnih hiš, v katerih so si uredili domove člani kolektiva Tovarne šivalnih strojev in drugi občani. Pri naštevanju pa delež tovarne ne bi bil popoln, če ne bi omenili še vrsto prispevkov, ki jih je dal delovni kolektiv tovarne kljub temu, da je moral finančno in drugače reševati lastna vprašanja.

■ Spričo vsega tega pomeni 10-letnica Tovarne šivalnih strojev tudi jubilej same Mirne, ki je zadnja leta napredovala s prav tako hrabrimi koraki.

T. S. S. Mirna razstavlja skoraj na vseh pomembnih sejmih in večjih razstaviščih. Na sliki: »MIRNA« na jesenskem zagrebškem velesejmu 1963

Bo Sevnici za zimo ostala samo železnica?

Sevnica je zaradi slabih cestnih zvez v izredno težkem položaju. Zanesljiva je edina železnica. Lahko se zgodi, da zveze s Celjem pozimi sploh ne bo. Na cesti Zidani most — Rimske toplice bo verjetno dovoljen promet samo za vozila do pet ton. Cesta Sevnica — Planina je bila ob zadnjem deževju in poplavi močno poškodovana in bo čez zimo zaprta, če je ne bodo hitro popravili. Preostane še obvoz na cesta skozi Hrastnik. Za zimsko obdobje ni primer-

na, ker ima veliko klancev. Po vsem tem preostane Sevnica zveza za težja vozila le zveza preko Trebnjega in Ljubljane.

O vseh teh problemih so v petek, 13. novembra razpravljali na seji upravnega odbora okrajnega cestnega sklada. Dogovorili so se za sklicanje skupnega sestanka s predstavniki cestnih podjetij Celje in Novo mesto, zastopniki Vodne skupnosti Dolenjske in Vodne skupnosti Ce-

lje, predstavniki okraja Celje in občin Sentjur ter Sevnica. V Sevnici menijo, da je potrebno zlasti sodelovanje obeh vodnih skupnosti. Sevnica stalno izpodreja cesto, ureja jo pa samo delenska vodna skupnost. Gozjni tok je vedno problematičen, ker pripada celjski vodni skupnosti. Na skupnem sestanku, ki bo verjetno zelo kmalu, se bodo lahko pomenili tudi o boljši koordinaciji dela in dolžnostih posameznih cestnih ter vodnih gospodar-

GNEČA ZA DELO — IN GNEČA ZA ODPOVEDI

V trebanjski občini se je zaposlil letos med 1. januarjem in 31. oktobrom vsak tretji občan, ki je iskal delo preko zavoda za zaposlovanje delavcev. Na dva iskalca dela pa je prišel eden zaposlen delavec, ki je delov-

no razmerje prekinil. Vsak šesti delavec je delovno razmerje prekinil nezakonito oziroma samovoljno.

V tem času se je v trebanjski izpostavi zavoda za zaposlovanje delavcev prijaviilo 549 ljudi, od tega 183 žensk. Prošnje so bile ugodno rešene 362 moškim in 182 ženskam, takojšnjo (prvo) zaposlitev pa je dobilo le 256 ljudi. Zaposlili so se v raznih gospodarskih organizacijah in v kmetijstvu.

Medtem ko so eni želeli zaposlitev, so drugi delovna razmerja prekinjali in se zaposlovali drugje. Delavske knjžice so vrnil 237 zaposlenim (191 moškim in 46 ženskam), kar je skoraj polovica toliko, kot je interesov za zaposlitev.

Največ delovnih razmerij (95) je bilo razdrtih po splošnem med delodajalcem in delojemalcem. Po zakonu je bilo odpuščenih 35 moških in 2 ženski, 27 zaposlenim (20 moškim in 7 ženskam) pa so delo odpovedale gospodarske organizacije same. Zakonito

Največ samovoljnih zapustitev dela

Letos je Zavod za zaposlovanje v Novem mestu posredoval zaposlitev 2491 moškim in 1036 ženskam in je imel konec oktobra prijavijenih za delo le še 10 nezaposlenih moških in 128 žensk.

V istem obdobju pa je delo zapustilo 1525 tovarišev in 364 tovarišic, med katerimi je bilo največ takih, ki so samovoljno odšli iz delovnih organizacij. Del teh predstavlja nevalificirana delovna sila iz drugih republik, del pa kvalificirani strokovnjaki, ki si prebirajo službe. Grede tja, kjer je boljši zaslužek in navadno službe niti ne odpovedo, kot bi morali, temveč izkoriščajo zakon, po katerem zaposlenemu preneha delovno razmerje, če ga 7 dni ni v službo. Tak odhod iz posameznih kolektivov so se že kar preveč razpasli in bi jih morali na neki način preprečevati.

izpeljanih odpovedi delavcev je bilo 18, osmim pa so potekle pogodbe o delovnem razmerju. Disciplinsko so delovno razmerje odpovedali le enemu delavcu, zaradi likvidacije gospodarske organizacije pa so delavstvo knjižico vrnil eni sami delavci. Zaradi drugih razlogov je bilo prekinjenih 9 delovnih razmerij. Zaskrblijujoče je, da je 41 ljudi samovoljno zapustilo delovna mesta. Seveda pri tem niso upoštevani vsi dejanski razlogi, ki so vplivali na to, da so delavci vračali oziroma dvigali delavske knjižice.

Sestanek predstavnikov družbenih organizacij

Na nedavnem sestanku družbenih organizacij, ki ga je sklicala komisija za sodelovanje z družbenimi organizacijami pri Občinskem odboru SZDL Novo mesto, so razpravljali o sodelovanju med družbenimi organizacijami, o finančnih vprašanjih, o programih dela, o družbenih prostorih in o tem, kako se družbene organizacije vključujejo v komunalni sistem. Ugotovili so, da bi z bolj usklajenimi programi dela nemalokrat lahko porabili za družbeno dejavnost manj sredstev kot jih sicer. Na sestanku je bil nevarno zastopnik glavnega odbora SZDL, ki zbira podatke za temeljitejšo obdelavo problematike, s katero se srečuje družbene organizacije.

Rekorden promet na novomeškem sejmišču

Letos je bil dosežen rekord na novomeškem sejmišču pretekli ponedeljek, 16. novembra, ko so živinorejci pripeljali na sejem kar 1.896 prašičkov, starih do 3 mesece, in 74 večjih živali. Da tudi kupeev ni bilo malo, kaže podatek — 1.396 prodanih pujskov. Cene se od zadnjega sejma niso dosti spremenile in so se gibale med 6.000 in 29.000 dinarj.

KMETOVALCI IN REJCI PRAŠIČEV!

KOTEKS TOBUS, LJUBLJANA

vam sporoča, da je v letošnji sezoni

ODKUPNA CENA ZA SVINJSKE KOŽE ZNATNO POVIŠANA.

ZATO SKRIBNO ODERITE VSAKEGA PRASIČA IN ODDAJTE KOŽO NAJBЛИZJI ZBIRALNICI KOTEKS TOBUS ALI KMETIJSKI ZADRUGI!

POLEG POVIŠANE ODKUPNE CENE SMO VAM PRIPRAVILI NAGRADNA ZREBANJA S PREKO 3000 LEPIMI NAGRADAMI. SKRIBNO HRANITE POTRDILO ZA ODDANE SVINJSKE KOŽE, KI VAM DAJEJO PRAVICO DO UDELEŽBE PRI NAGRADNEM ZREBANJU.

Zrebanja bodo 26. decembra 1964, 20. februarja in 20. aprila 1965!

REJCI PRAŠIČEV

ODERITE PRAV VSE PRASIČE IN ODDAJTE KOŽE NAJBЛИZJI ZBIRALNICI KOTEKS TOBUS!

Sredstva za zdravstveni dom v Kočevju

Letošnji plan investicijske potrošnje v kočevski občini je za okrog 10 odstotkov višji od lanskega. Po planu je bilo predvidenih vseh investicij dve milijardi 492 milijonov dinarjev, do 1. oktobra pa je realizirana milijarda 202 milijonov dinarjev ali 48,2 odstotka. V gospodarstvu je v tem času realiziranih 768 milijonov investicij (38,9 odstotka), v industriji 220 milijonov (22,9 odstot.), kmetijstvu 352 milijonov (89,6 odstot.), gospodarstvu 16 milijonov (20,6 odstotka), gradbeništvu 60 milijonov (88,4), prometu 49 milijonov (26,9), trgovini in gostinstvu 46 (59,1), obrti 22 milijonov (10,9), negospodarskih investicij 434 milijonov (83,8), stanovanjske 295 milijonov (111,9), in drugih 139 milijonov (54,8 odstotka). — Značilno za občino je, da investicijskega plana ne dosega, kaj šele presega, kakor v drugih občinah, da so v posebnem zaostanku v gospodarstvu in zaradi tega plana investicij do konca leta ne bo mogoče doseči in da so negospodarske investicije v pri-

merjavi z gospodarskimi realizirali dokaj ugodno, kar gre predvsem na račun stanovanjske izgradnje, kjer je bil plan prenižen.

Gradnja zdravstvenega doma je v zaključni fazi, kljub temu pa sredstva še vedno niso zagotovljena v celoti predvsem zaradi podražitve, neizvršenih obveznosti gospodarskih organizacij in nerešenih kreditov.

Celotna investicija z minimalno opremo in gradnjo trafa postaja se je povečala za okrog 40 milijonov dinarjev. To gre predvsem na račun izvršenih del izven predračuna (10 milijonov), razlik v cenah (6 milijonov), trafa postaja (10 milijonov) in minimalne notranje opreme (14 milijonov), kar v predračunu ni bilo predvideno. Tako znašajo potrebna sredstva 262 milijonov dinarjev.

Doslej so obveznosti za gradnjo zdravstvenega doma izvršili le Trgopromet, Inkop, Dinos in Drž. založba — podjetje Kočevje. Predstavniki drugih gospodarskih organizacij so rja seji skupščine, ko so razpravljali tudi o gradnji zdravstvenega doma, objubil, da bodo vsi prispevali svoje deleže za dokončanje nujno potrebnega doma, verjetno pa šele po zaključni bilanci za letošnje leto, ker sedaj nimajo dovolj sredstev.

Ne jezite se, če ga v trafiki zmanjka: DOLENJSKI LIST si naročite na svoj naslov!

Zakaj na račun otroka?

Prizorišče: kmetija, na katero se je priložila mlada gospodinja. V tem domu so razen njenega moža živeli tudi njegovi starši. Nekaj časa ni bilo nič narobe. Potem pa je beseda dala besedo in čez nekaj let so bila nesoglasja v družini že tolikšna, da sta se zakonca razšla. Žena je zapustila kmetijo in se zaposlila. Ob razvezi je sodišče prisodilo otroka materi. Deklica iz tega zakona je imela tedaj tri ali štiri leta. Mati jo je vzela k sebi in oče je otroka redno obiskoval več mesecev. Te pravice mu ni krtila. Potem pa je nekega dne oče delico odpeljal na svoj dom. Za hišo je hotel na silo rešiti vsaj otroka, če jo je že zadela taka »sramota«. Po nekdanjih pojmovanjih je odhod žene morda res pomenil nezaljšano dejanje, danes pa je to popolnoma razumljiv izhod iz medsebojnih nesoglasij. Niti mož niti žena nista osebna svojina.

Za otroka so se začeli težki dnevi, kljub temu, da mu ni ničesar manjkalo in so stari starši zanj ljubeznivo skrbeli. Matere niso več pustili blizu in otrok je živel v stalnem strahu, da ga bo »mama odpeljala«. Bal se je mišičnikov, avtomobilov, ki so se ustavili ob cesti, kajti že nekajkrat so ga hoteli skrbstveni organi na silo vrniti materi. Oče je skušal po rednih in izrednih poteh uveljaviti pravice do otroka, mati pa je prav tako dve leti odpirala kljuko, da bi bila sodna odločitev vendarle izvršena. Sele zdaj je zadeva tako daleč, da bo mati prišla do otroka. Po dveh letih intervencij pri sodiščih in raznih republiških in zveznih organih bo uveljavljena prvotna odločitev sodišča. Zal bodo otroka tudi tokrat morali odpeljati s silo...

Ali je bilo vsega tega treba? Koliko gorja bi bilo otroku prihranjenega, če bi v miru ostal pri materi in kot nekaj z veseljem sprejemal očetove obiske. Do razvezi prihaja vsak dan. Če zakonci sprejemajo to bolj razumno, se nasprotja izgledajo. Otroci potem to laže prenesejo.

TREBNJE: poslej zares načrtno sodelovanje

V trebanjski občini je postala v zadnjih letih precej maskrbiljujoča stihipska (Kampanjska) in večkrat precej nenačrtna dejavnost, predvsem pa neuskladenost programov raznih organizacij. Čeprav so posamezne organizacije dobro delale in dosegle uspehe, je bilo vendarle

črtno zastavljene ter da med sorodnimi dejavnostmi ni bilo skoraj nobenih vezi, če pa so vzele bile, so bile zelo rahle.

Na razgovoru 10. novembra v Trebnjem so predstavniki ZM3, občinske zveze za telesno kulturo, zveze kultur-

OB RAZPRAVAH O KRAJEVNIH SKUPNOSTIH V RIBNIŠKI OBCINI

RIBNICA: kaj z obratom družbene prehrane?

12. novembra je bil v Ribnici na pobudo predsednika OBO SZDL Dušana Lavriča posvet o krajevnih skupnostih. Ugotovili so, da je zdaj, kar se območij krajevnih skupnosti tiče, že marsikaj bolj jasno kot v začetku. Prevladalo je mišljenje, naj bo poleg večjih tudi nekaj manjših krajevnih skupnosti. Kot je videti, bodo razen v Ribnici, Sodražici, Loškem

potoku in Dolenji vasi dobili svoje krajevne skupnosti tudi prebivalci Grčaric, Gore, Slemen, Sušja, Jurjevice itd. Vsega naj bi bilo v občini 17 krajevnih skupnosti.

Med občani je precejšnje zanimanje. Akcijo za ustanavljanje KS vodi SZDL, o ustanavljanju krajevnih skupnosti pa se bodo občani temeljiteje pogovorili na krajevnih konferencah SZDL, ki so

V Drganjih seših se je premaknilo

Odbor krajevne organizacije SZDL v Drganjih seših je izot glavno nalogo že pred letošnjo konferenco organizacije sprejel gradnjo doma družbeno-političnih organizacij. Doslej neuresničena gradnja doma je imela slabe posledice v dejavnosti SZDL na drganjskem koncu. Pred dnevi so se sestali odborniki SZDL in izvolili gradbeni odbor, ki je že pričel zbirati gradbeni material. Odbor, ki ga vodi Franc Saje, je sklenil, da bo zbrani gradbeni material uskladiščil, tako da bi lahko začeli z gradnjo že v prvih mesecih prihajajočega leta. V kolikor bodo občani voljni prisostovati na pomoč s prostovoljnimi delom, bodo Drganji končno le dobili težko pričakovane družbene prostore.

Letne konference SZDL so se povsod pričele

Letne konference Socialistične zveze so se v novomeški občini že pričele. Med prvimi je bila konferenca v organizaciji Soteska-Polje, 8. decembra bo konferenca v Hinjah in v Selih-Hinje, 13. decembra v Ajdovcu, Dvoru in Smilahu pri Žužemberku, 19. decembra pa v Žužemberku. Večina konferenc bo v novemburu in prvi polovici decembra.

nih organizacij, gasilske zveze, RK, LT, ZPM, taborniške organizacije, PZ in drugih organizacij sklenili delati po smotrnem programu. Dogovorili so se, da bodo organizacije tako delale, brž ko bo znano dejansko stanje, ki ga bodo ugotovili v naslednjih dneh. V razgovorih so tudi izrazili prepričanje, da bo vsaka dejavnost, zasidrana v določenem kraju, našla potrebno oporo v samih krajevnih čimteljih. Prav tako upajo, da bodo oživljene organizacije, ki so zaradi neprimerljivih pogojev dozdajšnje obdobje preživotile bolj na papirju kot v življenju.

Samo besede, brez dejanj?

Organiziranih kadrovske-socialnih služb v naših podjetjih skoroda ni, če pa so, so ljudje, ki v njih delajo, premalo usposobljeni, da bi bili zmožni voditi dobro in načrtno kadrovske politiko. Tako smo ugotavljali od lani naprej ob temeljitejših razpravah o kadrih.

Nič čudnega torej, če se je porodila ideja, da je treba najprej začeti z izobraževanjem teh, ki naj kadrovske politiko vodijo. Zato sta bili dani pobudi za ustanovitev oddelka za kadrovske dejavnosti v Novem mestu in za organizacijo funkcionalnega izobraževanja v Novem mestu. Glavni pobudnik in uresničevalec tega je bil novomeški Zavod za izobraževanje. Po dokaj živahnih razpravah o kadrovske politiki je sodil, da je zanimanja dovolj in da bi se v Novem mestu dalo ustanoviti oddelka za kadrovske dejavnosti. Višje kadrovske šole iz Kranja. Na razpis, ki so ga prejela vsa podjetja v občinah Trebnje, Novo mesto, Crnomelj, Metlika in v spodnje-

posavskih občinah, pa se je do zadnjega roka za trdno prijavo le 10 kandidatov, 3 so prijavi samo telefonično, v informativnem pogovoru pa je zavod s tremi podjetji. Vsega skupaj je to v najboljšem primeru 15 kandidatov, šola pa mora imeti najmanj 20 prijavljenov, da bi se pouk splačalo začeti.

Nič boljše ni z razpisom za funkcionalno izobraževanje, katerega je zavod po zelo uspehi demonstraciji predavateljev iz Višje kadrovske šole iz Kranja razposlal našim podjetjem. Nanj je odgovorilo le 13 podjetij, 2 med njimi sta celo povedali, da ne čutita potrebe po funkcionalnem izobraževanju...

Če pustimo ob strani dejstvo, da je imel novomeški zavod s pripravami za pouk v oddelku za kadrovske dejavnosti in s pripravami na funkcionalno izobraževanje stroške, in če se enkrat podarimo, da smo lani in letos ugotavljali zelo velike potrebe po tovrstnih kadrih, se moramo pač vprašati: KAKO TO, DA SE JE NA

RAZPISE ODZVALO TAKO MALO PODJETIJ IN ZAKAJ SO POKAZALA NAJMANJ ZANIMANJA ZA OBA RAZPISE PRAV VELIKA PODJETJA? Naj mimogrede povemo, da deluje na našem področju približno 150 podjetij, v katerih dela okoli 27.000 ljudi. Kljub vsestranski podpori družbeno-političnih organizacij in upravnih organov pri občinskih skupščinah se je pomembna akcija izjalovila. Kot vse kaže, smo s tem izgubili redko priložnost za ustanovitev oddelka za kadrovske dejavnosti, ki se nam kmalu ne bo več ponudila (izobraževanje v njem bi bilo za polovico ali za 600.000 din cenejše!) Vprašati se torej moramo:

ALI LAHKO KADROVSKE PROBLEMATIKO SE PREPUŠČAMO STIHJI? PRAKSA OPOZARJA, DA JO BO NAVKLJUB NASI SICERNI DEMOKRATICNOSTI TREBA RESEVATI BOLJ DISCIPLINIRANO IN Z VEČJO JAVNO ODGOVORNOSTJO!

30 milijonov ni dovolj za pomoč socialno ogroženim

Ozemlje, ki ga obkrožajo meje občine Sevnica, je v glavnem hribovito. Ravniška območja obsegajo komaj 20 odstotkov površin, vse ostalo pa so hriboviti in visoko hriboviti predeli. Iz tega izvira precejšnje siromaštvo prebivalstva.

Po podatkih za lansko leto živi v teh krajih 185 ostarelih kmetov. Z družinskimi člani vred jih je 322. Vsi ti bi bili potrebni podpore, vendar v skladu za socialno varstvo ni dovolj sredstev. Pomoč prejema le nekaj nad 40 takih hribovskih družin. Ti kmetje so v izredno težkem položaju, ker zemlje ne morejo obdelovati zaradi boleznih in starosti, prodati ali vključiti v družbeno kmetijsko proizvodnjo je pa tudi ne morejo. Skratka, nikogar ni, ki bi bil pripravljen obdelovati takšna hribovita območja. Prav zaradi tega je socialno varstvo v tej občini specifi-

čen problem, ki ga doslej niso uspeli zadovoljivo rešiti.

Druga značilnost sevniske občine je nizko povprečje plač zaposlenih in veliko število upokojencev. Vseh vrst upokojencev je v občini 1600, zaposlenih pa je le okoli 3000. Med upokojenci je mnogo takih, ki so prej delali v raznih industrijskih središčih in se po upokojitvi vračajo v svoje skromne bajte. Večina teh prejema nizke pokojnine. Zaradi tega je tudi zdravstveni prispevek majhen, to pa povzroča stalen primanjkljaj v skladu za zdravstveno zavarovanje.

Letos je v občinskem proračunu za socialno varstvo namenjenih 30 milijonov dinarjev, za zdravstveno varstvo pa 32. To je za občino velika obremenitev, potrebe pa so žal še večje. Sklad za socialno varstvo vedno bolj obremenjuje tudi oskrbnost za defektne otroke, ki ži-

vijo v domovih. Stroški za vzdrževanje se vsako leto zvišujejo, denarja za njihovo kritje pa skoraj ni kje vzeti. O vprašanju socialnega varstva se bo v občini torej treba še pogovarjati in najti ustreznejše rešitev za zadovoljivo družbeno pomoč vsem, ki so jo potrebni.

J. T.

Prišel se je tečaj iz gospodarske matematike

19. novembra se je v okviru centra slušateljev višje ekonomske komercialne šole v Novem mestu pričel tečaj iz gospodarske matematike. Vsem prijavljenim želimo veliko uspehov pri študiju in to, da bi uspešno opravili izpise, ki bodo v februarju 1965.

Priznanje novomeškim učiteljsčnikom

Mladinski aktiv na Učiteljsko je za uspehe v tekmovalstvu med šolskimi aktivi za boljši učni in delovni uspeh prejel nagrado Centralnega komiteja Zveze mladine. Tu di leto prej so dosegli novomeški učiteljsčniki visoko mesto v podobnem tekmovalstvu. Letos so upoštevali učni uspeh in organizacijo študija sploh. Sodelovali so vse srednje šole v Sloveniji. Najboljša je bila gimnazija iz Skofje Loke, od učiteljske pa je bilo nagrajeno samo novomeško. Dobili so diaproskoptor in zbirko knjig.

»Organizirali smo tudi lokalno tekmovalstvo v okviru šole,« pripoveduje Kristina Račič, dijakinja V. letnika in predsednica šolskega aktiva. Kristina je doma od Krškega. »Sestavili smo tričlansko komisijo, ki je dajala smernice in naloge ter ocenjevala delo posameznih razredov. Prav take komisije pa so delale tudi po razredih in organizirale pomoč šibkim dijakom pri študiju. Delali so v krožkih in s posamezniki. Boljši dijaki so pomagali slabšim, višji letniki nižjim, pa tudi profesorji so nam v kritičnih predmetih, fiziki, matematiki in nemščini, radi prisločili na pomoč.«

V socialni komisiji so razpravljali o nizkih stипendijah, potem pa pripravili posvetovanje med dijaki in dajali stипendij, ki je imelo ugoden odmev. Dvakrat na leto skličejo roditeljske sestanke in pripravijo staršem prijetna presenečenja s kulturnimi nastopi. Vlakarskemu razredu so zagotovili topli obrok in radio ter časopise za čas, ki ga prežive v šoli, ko čakajo na zvezo. Samoupravljanje v šolski kuhinji se jim je lepo obneslo.

V mladinski knjižnici so zbrali gradivo za študij in krožke. Imajo marksistični krožek, fotokrožek, dramski krožek, ki je nastudiral igrico za gostovanje, folklorno skupino, poleg tega pa še šolsko športno društvo, ki je letos osvojilo pokal IMV, sodelovalo pa tudi na občinskem tekmovalstvu v Celju. »Vodstvo šole nam je zelo pomagalo, še posebej tovariši razredniki,« je zaključila Kristina z zagotovilom, da nameravajo tudi letos vzdržati med najboljšimi mladinskimi aktivi v Sloveniji.

Po pravilniku o postopku pri oddajanju investicijskih objektov in del v graditev (Uradni list LRS, št. 8/63),

razpisuje

ZAVOD ZA IZGRADNJO IN UREJANJE NASELJ NOVO MESTO

po pooblastilu Osnovne šole Mirna peč

II. JAVNI NATEČAJ

za oddajo gradbenih, obrtniških in instalcijskih del pri gradnji 4-stanovanjske stavbe za potrebe prosvetnega kadra v Mirni peči.

Začetek del je mogoč takoj. Rok za popolno dokončanje del je 31. 7. 1965. Rok za predložitev ponudb je vključno 15. dan po tej objavi z licitacijo, ki bo v prostorih Zavoda za izgradnjo in urejanje naselja Novo mesto, Prešernov trg 9, ob 9. uri.

Vso dokumentacijo dobite pri Zavodu za izgradnjo in urejanje naselja. Ponudbe morajo biti sestavljene in predložene v skladu z določbami pravilnika o postopku pri oddajanju investicijskih objektov in del.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Anton Pečje, Janez Avguštin, člana kolektiva Krka Novo mesto; Jože Ancež, Viktor Antončič, Marjan Novak, iz Postaje LM Novo mesto; Tone Gabrijel, član kolektiva PTT Novo mesto; Ciril Hudoklin, dr. Ljubica Zic, člana kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; Jože Florjančič, Franc Cesar, člana kolektiva Novotelks Novo mesto; Franc Purerber, Anton Bukovec, Ivanka Flitrovec, Majda Tisovec, Anica Stravs, Kristina Gallé, Zinka Bregar, Marjan Strajnar, Angela Gasperac, Frančiška Progar, Marija Gregorčaneč, Silva Tajman, Marija Struna, Anton Brinc, Ana Goršek, dijaki Ekonomske srednje šole v Novem mestu; Martin Uhan, Jožeta Bočar, Silvo Grm, Anton Blažič, član kolektiva Komun. narodno podjetje Novo mesto; Ivanka Struna, Pepca Prime, Komunalne službe Novo mesto.

Občinska skupščina naj ponovno razpravlja o celotni problematiki IMV

Odgovor predsednika občinske skupščine Novo mesto na članek »Kolektiv IMV proti samovolji redkih posameznikov« iz zadnje številke Dolenjskega lista

Razvoj Industrije motornih vozil Novo mesto je brez dvoma prerasel pričakovanja, saj se je podjetje iz obrtne delavnice razvilo in uvrstilo med vodilne v občini. Skladno z rastjo ter s prizadevanji za obstoj in priznanje v naši avtomobilski industriji se je moralo podjetje vsa leta hitro prilagajati spreminjajočim se razmeram v naši ekonomiki. Zaradi določenih dvomov in pičlo odmerjenih sredstev pred leti ni bilo druge izbire, kot da se je podjetje širilo na obstoječi lokaciji. Ta, edini možni pogoj razvoja, je rodil vrsto težav. Osebnostno mislim, da na določene zgrešene lokacije (ne samo pri nas, temveč tudi drugje) ne smemo gledati statično, temveč razvojno; skozi to pa je treba dajati določene ocene. Menim, da je v znatni meri dosedanje uspehe v razvoju IMV pripisati vztrajnosti in poštenosti kolektiva, ki je uspel svoje vozilo uspešno uveljaviti ne le na domačem, temveč za avtomobilsko industrijo izredno težkem in zahtevnem zunanjem tržišču.

Ze leta 1960 je okrajni ljudski odbor razpravljali in nekoliko kasneje občinski ljudski odbor sklenil,

da se izdelava določen minimalni rentabilitetni program ter da se IMV, že zaradi takrat doseženih uspehov, omogoči nadaljnji razvoj. Naj dobesedno citiram po dokumentih osnovne misli: »da se naj v tej fazi razvoja podjetja gradnja nadaljuje na prostorih okoli sedanje lokacije industrije motornih vozil.«

Tudi kasneje sta občinski ljudski odbor in skupščina zadnjega sklica podpirala prizadevanja kolektiva. Tako je n. pr. od predvidene konstrukcije financiranja investicij, takozvane druge etape za proizvodnjo šest vozil dnevno, ki je bila lokacijsko vezana na sedanji prostor in za mlekarstvo, edina zagotovila sredstva. Ta program je bil vložen že leta 1962 v Splošno gospodarsko banko in šele leta 1964 vrnjen podjetju, zaradi splošno znane investicijske situacije. Predstavniki kolektiva in občine so si prizadevali, da bi bil program čimprej odobren. Razumljivo pa je, da podjetje ni smelo stagnirati in se je v okviru možnosti med tem časom izraževalo za lastnimi sredstvi in sredstvi iz lokalnih virov. V zadnjih dveh letih so bila tudi IMV odobrena iz občinskega stanovanj-

skega sklada za naše razmere večja denarna sredstva.

Prehod na novo lokacijo šele po temeljitih pripravah

14. januarja 1963 je bil na okraju sklican sestanek, na katerem je bilo ob navzočnosti najodgovornejših predstavnikov okraja, podjetja in občine sprejeto skupno stališče, da naj se na obstoječi lokaciji podjetje razvije do stopnje, ki mu bo ob pomoči širše družbene skupnosti omogočila prehod na novo lokacijo v industrijski coni Novega mesta. Predstavniki IMV so prevzeli obveznost, da takoj naročijo geodetske posnetke za zazidavo in izdelavo programa izgradnje na lokaciji v Bršlinu.

V juliju 1963 je občinska skupščina ponovno razpravljala o problematiki IMV ter se ob alternativni — ali IMV in njegov razvoj — ali predimenzionirana, tehnološko neustrezna in deficitarna mlekarina, razumljivo, odločila za IMV. Osnova za razpravo je bila informacija IMV, v kateri se govori o progra-

mu in težavah podjetja. Po investicijskem programu za proizvodnjo šest avtomobilov bi se potrebovalo skupno 14.100 m² površin. Dotedanja raztresena dejavnost, ob nemogočih pogojih dela, se je odvijala na skupno 7.923 m² površin. Glede možnosti širjenja na obstoječi lokaciji je v informaciji IMV skupščini rečeno:

»Povečanje kapacitet na tej lokaciji se približuje zaključni fazi zaradi odmerjenega prostora, vsled česar nam je za širjenje določena nova lokacija v Cegelnici. Prehod na novo lokacijo terja občutne začetne investicije, za kar pa se je potrebno predhodno dobro pripraviti. Dosedanja proizvodnja je po svojem obsegu še nezadostna, da bi bila s svojo nizko rentabilnostjo v stanju zagotoviti potrebna sredstva za udeležbo za pričetek del na novi lokaciji. Poleg navedenega pa je nujno izvršiti na obstoječi lokaciji učinkoviti urbanistični zaključek s tem, da se izvede rekonstrukcija podjetja — II. etapa. S tem bo dokončno zaključeno širjenje kapacitet, po drugi strani pa se bo s tem zagotovil tak obseg proizvodnje, ki bo omogočil prehod na novo lokacijo.« — in dalje:

»Če bi mi takoj brez vmesne faze (brez povečanja kapacitet na obstoječi lokaciji) prešli na izgradnjo večjih in dragih kapa-

citet na novi lokaciji, bi bil — nesposobni vzdržati visoke obremenitve za odplačilo anuitet — nepriljubljeni na hitri prehod za povečanje proizvodnje.« (V tej informaciji IMV, poslani Obs, se je program lokacijsko omejeval, kot zaključek II. faze, na prostor med Gubčevo cesto in Hadlovo hišo.)

Mnenje okrajne urbanistične inšpekcije

Se pred razpravo na občinski skupščini je bil 16. maja 1963 sklican sestanek posebne strokovne komisije o ogledu lokacijskih prostorov za izgradnjo razširitve objektov za potrebe IMV predvsem z namenom, da se strokovno določi zazidava. V komisiji so bili tudi predstavniki izven podjetja in IMV, tudi tisti, ki so po predpisih dolžni dati soglasja na lokacijske odločbe upravnih organov občinske skupščine, zlasti glede izgradnje industrijskih objektov. Iz napisanega zapisnika prisotnih je med drugim razvidno, da se lahko izda dovoljenje za podaljšek montažne hale v smeri proti mlekarini. Za vse ostale gradnje, ki so bile takrat obravnavane, pa je bila pogojna vezava na klavzulo, da se lahko izdajo lokacijske odločbe šele takrat, ko bo investitor imel izdelan podrobni zazidalni načrt. Za skladiščne prostore je bilo predlagano: »strogi provizorij, katerega bo moral investitor po potrebi urbanistične službe prenesti na drugo mesto brez povrnitve stroškov, če bo za to nastopila potreba.« Prisotni predstavnik Dolenjskega lista je o tem poročal pod naslovom: »Naposled vendarle razumevanje za IMV.«

Na osnovi tega skupnega dogovora je bil s strani upravnega organa občine zahtevan detajlni zazidalni načrt. Kot nestrokovnjak ne morem presoditi, kaj zajema zazidalni načrt in kakšna merila mora vsebovati. Po tolmačenju občinskih strokovnih organov so zahteve enake za vse tovrstne investitorje. (Po tolmačenju neprizadega strokovnjaka mi je pojasnjeno, da detajlni zazidalni načrt zajema geodetske podatke terena, podatke objektov itd. v merilih 1:1000 do 1:200 — za zunanje ureditve objekta z vsemi komunalnimi priklopi do objekta pa 1:200 do 1:10. — Po navodilih ustreznega sekretariata SRS za izdelavo urbanističnega projekta pa že zazidalni načrt zahteva izmere 1:1000 ali 1:500, za pomembnejše urbanistične ambience pa merila 1:200 ali 1:100.)

Ne mislim se spuščati v te vrste razprav, ker se mi zdi v dani situaciji važnejše razpravljati in delati na dolgoročnih rešitvah ter upoštevati realne možnosti ob spoštovanju predpisov. Dejstvo pa je, da je bilo lokacijsko dovoljenje izdano na predložen zazidalni načrt, ki je izdelan v merilu 1:500 in to v roku 3 dni od prejema zahtevka. Soglasje k zazidalnemu načrtu je izdala okrajna urbanistična inšpekcija 1. 8. 1964 po sestankih 7. 7. 1964 in 15. 7. 1964. Soglasje okrajne urbanistične inšpekcije se glasi:

»... predlog zazidave je v skladu s pogoji, ki so bili določeni pri komisiji obravnavi ob priliki ogleda situacije na kraju samem dne 16. 5. 1963 št. 351-151/3-7. Glede na to urbanistično inšpekcija okraja Ljubljana nima pripomb k za-

zidavi po čl. 3 zakona o urbanistični inšpekciji in more skupščina občine Novo mesto po njej izdajati lokacijske odločbe stranki pozitivno na to rešitev in po pogojih, ki so bili določeni v zapisniku o komisiji obravnavi, ki je zgoraj citiran (zapisnik 16. 5. 1963). K temu je treba pripomniti, da v danem primeru ne gre za zazidalni načrt, temveč za zazidalno skico kot tehničnega pripomočka za smotno zazidavo tovarniškega kompleksa.« Na osnovi tega soglasja okrajne urbanistične inšpekcije Ljubljana so občinski organi izdali svoje soglasje in odločbo, ki je večkrat omenjena v pismu.

Spremenjen časovni prehod na novo lokacijo, če bo le-ta potrebna

Spremenjeni pogoji v našem deviznem sistemu terjajo tudi od IMV močnejšo orientacijo na izvoz, če si hoče podjetje zagotoviti ustrezne proizvode, na katere je vezano tudi iz uvoza. Nastala investicijska situacija pa bistveno menja časovni prehod na novo lokacijo, če bo to potrebno. Nikdar pa tudi ni bilo mišljeno, da bi se proizvodnja na sedanjem mestu opustila. Dosedanji razvoj in prizadevanje kolektiva sta garanciji za nadaljnjo rast. Smatram, da situacija današnjega časa terja ustrezne hitrejše rešitve. Niti ne moremo gledati investicijskih kreditov v krajšem času pričakovati večjo udeležbo bančnih sredstev, zaradi znane situacije usmeritve gospodarskega razvoja v SRS, kjer je dana prioriteta izgradnji energetike in nekaterih investicij v bazilni industriji. Tudi komunalne banke združujejo sredstva v gornje namene. Zato se je nujno orientirati na ustvarjanje pogojev za modernizacijo in intenzifikacijo proizvodnje na obstoječi lokaciji.

Proti Gotni vasi: predlagan rezervat

Projektant urbanističnega programa Novega mesta je predvidel prehod od Gubčeve ceste proti Gotni vasi za obrtno dejavnost, upoštevajoč predhodne razprave in takratni program IMV. Zato je bilo že leta 1963 izdano na tem področju lokacijsko dovoljenje za izgradnjo stavbe za Kovinarja. Ze lani je to podjetje odkupilo zemljišča ter pričelo z gradnjo letos spomladi. Zaradi nastale situacije, ki sem jo le bežno omenil, pa sem mnenja, da je možno izvesti v urbanistični dokumentaciji v tem pogledu določene korekture. Začasno se je opustilo vsako nadaljnje izdajanje načelnih in lokacijskih dovoljenj za gradnjo na tem področju, področje pa naj ostane rezervat.

Svojo izjavo na sestanku v IMV julija letos, ki je deloma citirana v pismu, sem dal v trdnem prepričanju, da bo izdano gradbeno dovoljenje za skladišče brez pogojev, ki jih vsebuje 7. točka. Upravni organi pa so bili pri izdaji odločb vezani na ustreza soglasja okrajne urbanistične inšpekcije.

Smatram, da je prav, da občinska skupščina razpravlja o celotni problematiki IMV, kjer naj se zavzamejo konkretna stališča za dolgoročno rešitev tega problema, ki ni enostaven.

SERGIJ THORZEVIK

Z ZADNJE SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA V BREŽICAH:

BREŽICE: živahnije delo po reorganizaciji

Občinski komitej Zveze komunistov v Brežicah se je na seji 16. t. m. odločil za nekatere spremembe v mreži osnovnih organizacij. Razpravljali je o ustanovitvi samostojnih organizacij ZK na solah, v občinski upravi, na sodišču, v »Doktoru« in na postajah ljudske mlade. Ta reorganizacija naj bi prekinila togost dosedanjih oblik in dela v teh okvirih. Njene prednosti so predvsem v tem, da bo vsakdo vključen v osnovno organizacijo tam, kjer je njegovo delovno mesto. Pred isto organizacijo bo tudi odgovoren za svoje poklicno delo.

V Orineku pogrešamo prosvetno dvorano

Dvorane nimamo, vsega pa tudi ne moremo opraviti v gostilni, ki res ni primerna za družbeno politično delo. Zato Ortnečani predlagamo, naj bi izpraznili in preuredili nekdanje gospodarsko poslopje ob drevoredu. Uporabljali bi ga lahko za razne prosvetne prireditve, zbornice volivcev, za predavanja in knjižnice ter podobno. Ortnečani, Velikopoljanci in prebivalci Gregorja bi bili občini zelo hvaležni, če bi se zadeva rešila tako, kot predlagamo, s tem bi pa bilo hkrati rešeno tudi vprašanje avtobusnega postajališča.

V. P.

Hotel Kandija še vedno zaseden

Kjub temu, da je turistične sezone konec, je novomeški hotel Kandija prav tako zaseden, kot je bil poleti v ponedeljek, 16. novembra zjutraj. Je bilo vseh 12 sob obdanih. V mesto prihaja dozdaj potnikov raznih tovarnih države, največ pa je slovenskih; razen njih nočujejo v hotelu tudi ljudje iz Beogradu in drugih republik, ki pripeljejo v IMV vozila na večja popravila.

Nekaj organizacij na vasi bo zaradi tega res ukinjenih, vendar to ne bo povzročilo večje škode. Večina zaposlenih komunistov je bila že do sedaj vključenih v osnovne organizacije podjetij in njihovega dela v kraju bivanja ni bilo čutili. Osnovne organizacije ZK bodo odpadale v Arčičah, na Bizeljskem, v Globokem, v Krški vasi, v Sromljah in na Veliki dolini. Večji del teh organizacij je bil številčno šibek, vanje pa so bili vključeni predvsem učitelji, upokojenec, mladeniči in gospodinjice.

Aktivnost na vasi je res potrebna, vendar večja kot doslej. Komitej je zaradi tega sprejel sklep o formiranju krajevnih aktivov, v katerih bodo morali sodelovati vsi komunisti iz delovnih organizacij. Sodelovanje pri reševanju problemov krajevne skupnosti bo torej obvezno za slehernega člana ZK. Kdor se bo

delu v svojem okolju izmikal, bo za to odgovarjal pred osnovno organizacijo. Dela v krajevnih aktivih pa ne smemo pomisliti kot izvrševanje nekaterih operativnih nalog. Tu gre bolj za vodenje enotne politike, za oblikovanje zdravih političnih stališč.

V razpravi so člani komiteja menili, naj bi se upokojenec vključil v osnovne organizacije istih podjetij, v katerih so delali. Tako bi upokojeni učitelj delal v osnovni organizaciji šole, delavci globoškega rudnika bi se spet priključili podjetju in delavci na zadrugi posestvih zadrugam v Brežicah ali na Bizeljskem. Vaske gospodinjice bi prav tako lahko sodelovale v osnovnih organizacijah zadrug. Vloga osnovnih organizacij pri kmetijskih zadrugah bo odsej še zlasti pomembna. Njihova dolžnost bo, da vključujejo v vrste Zveze komunistov kmete, predvsem

mlajše proizvajalce. Terenske organizacije se to do sedaj z nemarjale.

Reorganizacija torej obeta živahnije politično delo v brežiški občini. Na solah in drugih ustanovah, ki so zdaj dobile samoupravne pravice, bodo samostojne organizacije ZK prav gotovo vplivale na izboljšanje dela, na medsebojne odnose in podobno.

Za ustanovitev komitejev krajevnih skupnosti se komitej na seji ni odločil. Sklenil je sklicati sestanek članstva v krajih, kjer je število komunistov veliko in člani sami naj bi glede tega rekli zadnje besede. Komitej je nato razpravljati še o kandidaturi listi za sestavo novega komiteja in o listi delegatov za V. kongres ZK Slovenije. Sledila je ocena političnega stanja v občini in razprava o pripravah na volitve v predstavnike organe, ki bodo prihodnje pomlad.

Z LETNE KONFERENCE ZMS V BREŽICAH:

Vedra ocena dosedanjega dela

Mladi delegati so v nedeljo polnočevno obiskali redno letno konferenco občinske organizacije ZMS v Brežicah. Od 110 vabljenih jih je prišlo 96. Na konferenci sta bila tudi Gojko Stanič, predsednik ideološke komisije pri CK ZKS, in Dagmar Šuštar, predsednica kadrovske komisije pri okrajnem komiteju Zveze mladine. Prisotni so bili tudi predstavniki družbeno političnih organizacij iz domače občine.

Mladina je na konferenci ocenila delo v minulem obdobju in opozorila na reševanje vsakodnevnih problemov v proizvodnji, v solah, na vasi in v najrazličnejših organizacijah in društvih. Mladi proizvajalci, ki sodelujejo pri upravljanju delovnih organizacij, so se dobro uveljavili. Vedno več mladinskih aktivov v proizvodnih organizacijah razpravlja o storilnosti, na gradevnanju, medsebojnih odnosih v kolektivu in še o vrsti drugih problemov, s katerimi

se srečujejo. V razpravi so mladi poudarili potrebo po temeljitejšem izobraževanju upraviteljev iz vrst mladine. Tu je pot k še učinkovitejšemu delu v samoupravnih organizacijah. Ob problemih v podjetju so navajali premajhno sodelovanje z ostalimi organizacijami, predvsem s sindikatom in osnovno organizacijo Zveze komunistov.

Spregovorili so tudi o delu mladine na solah. Tu se mladi ne uveljavljajo tako kot v podjetjih. Zlasti v gimnaziji je opaziti veliko pasivnost. Od 350 dijakov jih aktivno sodeluje v mladinski organizaciji le 15. Vzrok za to je deloma v tem, ker se dve tretjini dijakov vozi v šolo s vlakom in avtobusi. Ti ne morejo ostati popoldne v Brežicah, da bi se ukvarjali z delom v Zvezi mladine. Za družbeno dejavnost si želijo dijaki več pobud s strani svojih profesorjev.

Na konferenci je bilo razen tega precej govora o kmečkih

mladinci, ki jo čakajo velike naloge pri preobrazbi naše vasi. Aktivni na terenu so mnogo promalo usposobljeni in razgledani, da bi lahko uspešno usmerjali dejavnost kmečkih mladine. Tu je še veliko mladih fantov in deklet, ki niso vključeni v mladinsko organizacijo. Od tega jih ponekod odvrtačajo starši, češ, saj tudi mi »nismo nikamor pohajali«.

Razprava o vaski mladini je načela tudi preživljanje prostega časa. Mladina naj bi se v prostih urah več širajala v klubih ob zabavnem in resnem programu. Ni treba, da vedno posluša predavanja! Če hoče, naj zapleše, od časa do časa pa naj se v razgovorih s predstavniki zadrug, delovnih in drugih organizacij seznanja z aktualno družbeno problematiko.

Ob zaključku so delegati sklenili, da bodo vsi mladinski aktivni slušali kar najbolj dostojno uresničevali naloge, o katerih so govorili na konferenci.

Kolektiv IMV terja hitro rešitev

Kolektiv Industrije motornih vozil v Novem mestu nas je naprosil, da v današnji številki objavimo nekaj dokumentov ter interpelacijo odbornikom občinske skupščine Novo mesto v zvezi z izgradnjo podjetja na obstoječi lokaciji:

OBCINSKA SKUPŠČINA
Oddelek za gospodarstvo
NOVO MESTO

Novo mesto, 16. 3. 1964.

Zaradi povečanega obsega proizvodnje se nam iz dneva v dan pojavlja kot najbolj pereč problem preizkušanje vozil po končani izdelavi. Dosedaj smo preizkušali vozila na cesti, kar je nedopustno iz prometnih razlogov, poleg tega pa zvezano s številnimi problemi, kot so kontrola preizkušanih vozilov, pogostni karamboli, ob slabem vremenu se avtomobili (lak) poškodujejo, avtomobili pridejo s preizkusne vožnje totalno zamazani itd. Iz navedenih razlogov smo prisiljeni v najkrajšem času pristopiti k ureditvi preizkusne poti. Iz organizacijskih razlogov, kakor tudi zaradi stroškov ter oviranja prometa je nujno, da je preizkusna pot v neposredni bližini tovarne.

Istočasno s povečano proizvodnjo se ostrije postavlja problem prostora za parkiranje gotovih vozil. Z ozirom na to, da zaradi proizvodnega procesa ni mogoče vsakodnevno izdelovati vse tipe vozil, temveč po dekadnih ali mesečnih serijah, kakor tudi, da pri večjih naročilih predajamo vozila ko je izdelana celotna pogodbeno količina, nam že danes konstantno stoji na že tako premajhnem dvoriščnem prostoru cca 150 vozil. S povečanjem proizvodnje moramo računati, da bomo imeli stalno cca 300 vozil. Na obstoječi lokaciji za ta vozila nimamo prostora. Zaželeno je, da se depo vozil nahaja znotraj tovarne ali v neposredni bližini zaradi dnevne manipulacije. S tem v zvezi Vas prosimo, da izdate dovoljenje za izgradnjo preizkusne poti ter depoa gotovih vozil na ravni na zapadni strani Karlovške ceste na parcelnih številkah 330/13, 330/64, 330/13, 330/12, 330/38, 330/10, 330/11, 330/20, 330/5, 330/6, 330/8, 1357, 1358, 1359, 1360, 1360/2 in 1361.

Dostaviti:
1. naslovu
2. arhivu — tu

Direktor:
Levičnik Jurij,
zanj: Ivan Ferkoj, l. r.

Temu dopisu je sledila po dveh mesecih odločba:

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE
NOVO MESTO
Oddelek za gospodarstvo
NOVO MESTO
Številka: 351-155/64-5
Datum: 13/5-1964

Skupščina občine Novo mesto, oddelek za gospodarstvo izdaja v imenu Industrije motornih vozil Novo mesto, za gradnjo preizkusne poti, na podlagi 201. člena zakona o splošnem upravnem postopku naslednjo

ODLOČBO

Investitorju Industriji motornih vozil Novo mesto se ne dovolijo uporabiti parcel št. 330/13, 330/64, 330/4, 330/13, 330/12, 330/38, 330/10, 330/11, 330/20, 330/5, 330/8, 330/6, 1357, 1358, 1359, 1360, 1360/2 in 1361 k. o. Kandija, za izgradnjo preizkusne poti.

OBRAZLOŽITEV:

Investitor Industrija motornih vozil Novo mesto je z vlogo z dne 17. marca 1964 zaprosil za lokacijo preizkusne steze na parcelah št. 330/13, 330/64, 330/4, 330/13, 330/12, 330/38, 330/10, 330/11, 330/20, 330/5, 330/8, 330/6, 1357, 1358, 1359, 1360, 1360/2 in 1361 k. o. Kandija, in s tem v zvezi ni priložil potrebnih prilog.

V postopku je bilo ugotovljeno, da je za predmetne parcele oddelek za gospodarstvo skupščine občine Novo mesto že izdal odločbo o lokaciji podjetja »Kovinar« Novo mesto za gradnjo poslovnih prostorov št. 351-87/63, z dne 29. oktobra 1963, odločbo o določbi zemljišča št. 466-33/63-5, z dne 2.

7. 7. 1964 je bil v podjetju IMV sestanek glede splošne problematike tovarne, ki je potekala takole:

ZAPISNIK

o razgovorih v Industriji motornih vozil, Novo mesto dne 7. julija 1964.

Prisotni:

- predstavnik Izvršnega sveta;
- inž. Marko Bulc, predsednik okrajne skupščine, Ljubljana;
- Anton Koprivnikar, podpredsednik okrajne skupščine, Ljubljana;
- Sergej Thorževskij, predsednik občinske skupščine Novo mesto;
- Andrej Grča, podpredsednik občinske skupščine Novo mesto, ter predstavnik podjetja;
- Jurij Levičnik, direktor, Ivo Ferkoj, finančni direktor, Čedomir Černelc, tehnični direktor, Peter Bračko, predsednik CDS, Andrej Dular, sekretar tovar. organiz. ZKJ, Milan Kučovec, poslanec skupščine SRS.

Pred pričetkom razgovora so si vsi zgoraj naštetih ogledali obratne prostore podjetja ter prostore za nadaljnji razvoj podjetja v bližnji bodočnosti. Zapisnik pravi med drugim:

2. VPRAŠANJE NADALJNE IZGRADNJE PODJETJA

IMV je že predčasno vložila na občinsko skupščino Novo mesto zahtevek za odobritev zaizdave na obstoječi lokaciji, vendar še do danes za to ni izdano soglasje. Predstavnik IMV že dve leti vztrajno poskuša rešiti ta problem z občinskim organom za gospodarstvo in urbanizem, vendar vse zaman. Obstoječi prostori so pretesni, vsled sprejetih težkih izvoznih obveznosti pa je vprašanje proizvodnje za zadovoljevanje zunanjega trga še posebej pereče.

Na postavljeno vprašanje predstavnik okrajne skupščine inž. Marka Bulca, zakaj se problem zaizdave IMV zavlačuje, kakor je njemu znano, že poldrugo leto, je predstavnik občinske skupščine Novo mesto tovariš Sergej Thorževskij pojasnil,

da sedaj z njihove strani ni več pomislekov ter da bo zadeva rešena, čim IMV predloži dokumentacijo.

Predstavnik kolektiva so pojasnili na postavljeno vprašanje, da je sicer maja lani na širšem sestanku bilo rešeno to vprašanje ter bil na tej osnovi v juliju 1963 predložen načrt zaizdave IMV na obstoječi lokaciji v razmerju 1:1000, vendar je merodajni občinski organ za gospodarstvo od IMV ponovno zahteval detajlni zazidalni načrt v razmerju 1:500 in z vsemi preseki v razmerju 1:200, kar pa se doslej niti odslej dalje od nikogar v Novem mestu ni zahtevalo, niti za tiste objekte, za katere je po tem izdano gradbeno dovoljenje na lokaciji, oddaljeni komaj 20 metrov od IMV. Nadalje predstavnik kolektiva postavljajo v zvezi s nastalo splošno situacijo ni računati na sredstva od zunaj v bližnji bodočnosti za selitev tovarne na novo lokacijo, dočim so opozorili na nujnost povečanja proizvodnje, modernizacijo tehnologije, znižanja proizvodnih stroškov ter istočasno na

nujnost, da se izboljšajo oziroma normalizirajo delovni pogoji na obstoječi lokaciji vsaj v bližnji perspektivi za dobo 5 let. Ker pa so odgovorni občinski organi za gospodarstvo in urbanizem izdali gradbeno dovoljenje za izgradnjo obrtnih delavnic obrtnim podjetjem na še edino možnem prostoru za eventualno razširitev proizvodnih prostorov IMV (na oddaljenosti 20 m od IMV), se postavlja vprašanje nadaljnega perspektivnega razvoja in s tem v zvezi obstoja IMV.

Predlog zazidave v zahtevanih merilih in z zahtevano dokumentacijo je predložen v maju letos, pa še kljub temu do danes ni odobritev. Prej temu zahtevku ni bilo možno ugoditi, ker je go omenjeni zahtevi bilo potrebno angažirati geometra, ki je izdelal kompletno dokumentacijo predvidene zazidave na zemljišču IMV, kajti katastrski arhiv za to področje zahtevanih podatkov ni nudil na razpolago, saj v tem razmerju ne obstajajo. — S takimi odnosi se je, po izjavi predstavnikov podjetja, ustvarilo zelo negativno politično razpoloženje med kolektivom na pram občini, ker ne more razumeti takih odnosov.

Spriču gornjih pojasnil je predstavnik okrajne skupščine inž. Marko Bulc izjavil, da mu ni razumljivo, zakaj se opisani problemi tako rešujejo in spriču tega, da res ni izgledov za skorajšnjo selitev (vsaj še pet let!), je problem zaizdave IMV najresneje obravnavati in izkoristiti vse možnosti razširitve na obstoječi lokaciji, vsled česar ne bi imelo smisla v sedanjih situaciji z vseh strani zazidati tovarno z drugimi objekti. Ze sedanjih razvoj podjetja je pokazal, da se v relativno malo dodatno investicijo da močno dvigniti proizvodnja in povečati produktivnost. Sedanja gospodarska situacija pa ravno to ukazuje. Izgradnja nove tovarne na novi lokaciji bo še naprej ostala skupni cilj vendar po zagotovitvi potrebnih finančnih sredstev. Poudaril je, da je zaradi obstoječe gospodarske situacije bilo nujno angažirati vsa sredstva za nadaljnji pet let, predvsem na področju bazične industrije, vsled česar na sredstva od zunaj ni za računati in je vsaj za obdobje pet let računati samo na to lokacijo in tu modernizirati proizvodni proces do skrajnih možnosti.

Sklenjeno je bilo, da se v roku desetih dni:

- a) reši vprašanje zaizdave na obstoječi lokaciji;
- b) skliče komisija predstavnikov občine, okrajne in republike, katere ima nalogo na samem mestu rešiti vprašanje zaizdave na obstoječi lokaciji in rešiti vprašanje prostora za perspektivni razvoj za pet let do prehoda na novo lokacijo;
- c) organi upravljanja IMV naj vložijo interpelacijo na občinsko skupščino Novo mesto z zahtevu, da se ustavi izgradnja objekta obrtnega podjetja Kovinar tik pred proizvodno halo IMV ob Karlovški cesti ter da se celotno področje ob Karlovški cesti od proizvodnih prostorov IMV dalje v smeri Gotne vasi rezervira za eventualne potrebe IMV ter istočasno omogoči na tem prostoru takojšnjo ureditev depoja za gotova vozila.

Za zazidavo na obstoječi lokaciji je bila izdana lokacijska odločba šle 19. 8. 1964, 24. 8. 1964 pa dovoljenje za gradnjo skladišča s tem, da se bo objekt smatral kot strogi provizorij, ki ga bo moral investitor po potrebi urbanistične službe premestiti na drugo mesto brez pravice do povrnitve stroškov. Za-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Interpelacija kolektiva IMV občinski skupščini Novo mesto

Ker kljub prizadevanju samoupravnih organov in vodstva tovarne odgovorni občinski organi niso pokazali razumevanja za rešitev vprašanj, ki onemogočajo nadaljnji razvoj ter ureditev delovnih pogojev naše tovarne, smo prisiljeni po tej poti zahtevati hitro intervencijo.

Z ozirom na to zahtevamo:

1. Da se problematika obstoja in razvoja naše tovarne obravnava na prvi seji Občinske skupščine.
2. Da se omogoči IMV neglede na urbanistične zamisli brez odlašanja in zavlačevanja maksimalna možnost razvoja na lokaciji v Zabji vasi v skladu s priporočilom Okrajnega ljudskega odbora z dne 15. IV. 1960 in temu ustreznega sklepa Občinskega ljudskega odbora z dne 29. IV. 1960.
3. Da se v skladu s prednjim zagotovi in rezervira celotno področje ob Karlovški cesti od proizvodnih prostorov IMV dalje proti Gotni vasi za potrebe razvoja tovarne v nadaljnjih petih letih.
4. Da Občinska skupščina ukrene potrebno za ustavitve gradnje objekta podjetja »Kovinar« poleg naše glavne tovarniške proizvodne hale ter da se podjetju »Kovinar« takoj določi ustrezna nova lokacija.
5. Da se odstranijo iz upravnih organov Občinske skupščine okoreli birokrati, ki ne morejo doumeti, da se urbanistična politika mora podrediti ekonomiki komunne, občane in proizvajalca, birokrati, ki mislijo da se v naši komunni ne da ničesar narediti, kar se ni rodilo v njihovih glavah. Ti ljudje, ki sistematično zavirajo razvoj IMV, so odgovorni za neprecenljivo škodo, povzročeno IMV in družbi.

Iz priloženega materiala je razvidno, da se samoupravni organi in vodstvo tovarne že dalj časa trudijo dobiti ustrezna dovoljenja za izgradnjo najnujnejših poslovnih prostorov in ureditev nevdržnih delovnih pogojev. Ker tudi pismo predsedniku občinske skupščine z dne 20. X. 1964, katerega prilagamo, ni spodbudilo odgovorne ljudi k hitremu reševanju navedenih vprašanj, smo bili prisiljeni ubrati to pot. Kljub temu, da so organi upravljanja podjetja pravočasno, t. j. že ob samem začetku gradbenih del za izgradnjo objekta »Kovinar« opozorili odgovorne občinske organe ter nudili ustrezna finančna sredstva za rešitev in izgradnjo objekta podjetja »Kovinar« na drugi lokaciji, se odgovorni ljudje iz občinske uprave niso zavzeli, da bi to vprašanje na zadovoljiv način rešili.

Kolektiv IMV ne more razumeti, da nikjer v novomeški občini ni bilo moč najti druge lokacije za izgradnjo novega objekta podjetja »Kovinar« kot v podaljšku naše glavne proizvodne hale.

Z odobritvijo lokacije ter zazidalnega načrta za izgradnjo hale podjetja »Kovinar« ni samo onemogočena kakršnakoli nadaljnja, tudi najmanjša razširitev IMV, temveč je onemogočena realizacija planirane tehnologije na sedanji lokaciji. Zazidavanje tovarne z vseh strani ter preganjanje na drugo lokacijo je povzročilo tovarni že ogromno materialno škodo. Tako je bilo pred leti izdano gradbeno dovoljenje dvema zasebnikom za gradnjo stanovanjskih hišic v neposredni bližini tovarne, od katerih je podjetje eno moralo odkupiti, da bi si zagotovilo obstoj. Tovarna ima danes po nepotrebnem dve kotlarni. Ze dalj časa je vsem jasno, da v obstoječi gospodarski situaciji ni moč misliti na izgradnjo nove tovarne na drugi lokaciji. Kljub temu smo zdaj spet pred problemom objekta podjetja »Kovinar«, ki ga bo, v kolikor želimo zagotoviti obstoj naše tovarne, treba porušiti. V to gradnjo objekta »Kovinar« se vlagajo dnevno nova sredstva. Čimprej se bo delo ustavilo, temmanj bo nepotrebno izgubljenih družbenih sredstev. Kolektiv ne more razumeti stališča odgovornih za gospodarstvo in urbanizem, da tovrstna industrija ne sodi v mesto in da jo je treba izseliti izven mesta. Dvomimo, da bi razmestitev objektov za obrtno proizvodnjo v podaljšanju IMV ob Karlovški cesti pripomogla k boljši urbanistični ureditvi tega področja in lepi podobi mesta. Smatramo, da bi nadaljnja izgradnja že obstoječe industrije nudila boljšo in lepšo urbanistično ureditev in zunanjo podobo tega področja. To, da ima IMV danes neurejeno okolje in razmetano ogromno materiala, vozil ter celo proizvodne stroje na prostem, ni krivda kolektiva IMV, temveč tistih, ki nas že leta ovirajo, da bi na tej lokaciji uredili svojo proizvodnjo. Zaradi takih stališč je kolektiv IMV bil prisiljen že 25% svoje proizvodnje preseliti v Brežice.

Nerazumevanje gospodarskega razvoja ter samovoljno reševanje gospodarskih in urbanističnih problemov je privedlo do tega, da imamo v naši komunni še številna druga nerešena vprašanja.

Nerazumevanje gospodarskega razvoja ter samovoljno reševanje gospodarskih in urbanističnih problemov je privedlo do tega, da imamo v naši komunni še številna druga nerešena vprašanja.

TOVARISI ODBORNIKI!

Vabimo Vas, da se pred pričetkom obravnave naših zahtev na skupščini pripravite o utemeljenosti naše interpelacije z ogledom naše tovarne in z možnostmi perspektivnega razvoja.

Istočasno Vas prosimo, da na obravnavo sprejmete delegacijo našega kolektiva.

Organi upravljanja
INDUSTRIJE MOTORNH VOZIL
NOVO MESTO

Povečati število članov Prešernove

O programu Prešernove družbe za prihodnje leto smo že pisali, pisali pa smo tudi že o pomenu in poslanstvu, ki ga družba opravlja pri širjenju lepe in poceni knjige med našimi občani, o njenem vzgojnem delu itd. Družba si že vrsto let prizadeva razširiti krog članstva, saj bo lahko le na ta način še uspešneje opravljala svojo brez dvoma pomembno nalogo. Njen zadnji namen je, doseči sto tisoč članov, prodreti s svojimi knjigami skoro v sleherno družino, v mestu

družbe!

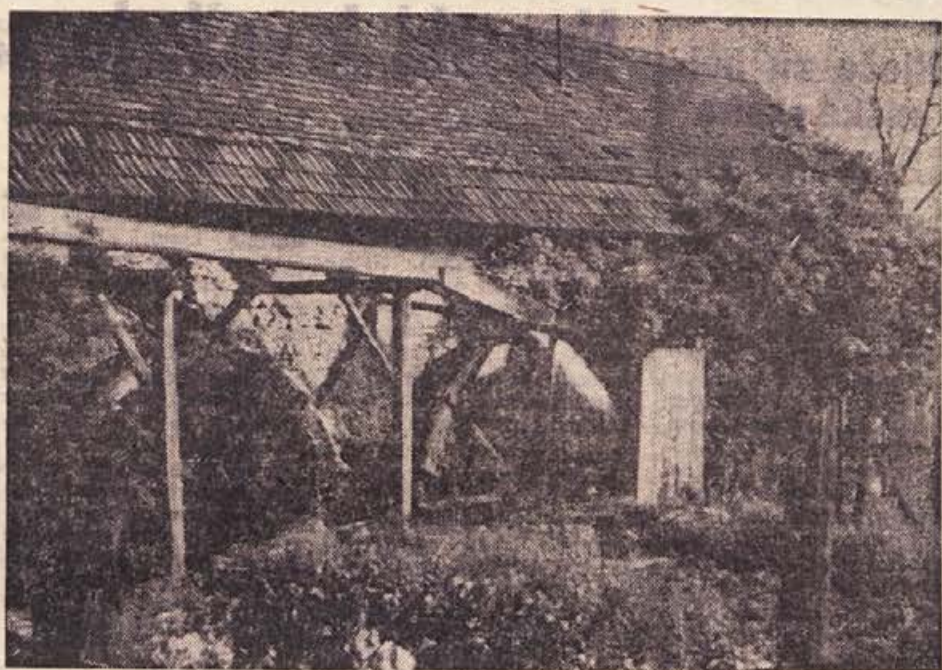
in na deželi, prodreti do slehernega občana. V prihodnjem obdobju predvideva družba celo vrsto akcij za povečanje članstva. Dotro knjigo bodo popularizirali z različnimi literarnimi večeri, razgovori o knjigah in umetnosti, z razstavami in s predavanji. Člani PD bodo preko nje lahko kupili tudi knjige drugih slovenskih založb po izdatno znižanih cenah s potujočo knjigarno v posebnem preurejenem avtobusu pa bodo skušali priti v vsak večji kraj.

V teh prizadevanjih bodo družbi v veliko pomoč občinski odbori PD ter poverjeniki po vseh krajih in celo v delovnih kolektivih. Le s skupnimi močmi bodo lahko krcjili tak program, ki bo sprejemljiv za čim širši krog ljubiteljev dobre knjige, ki nam jo Prešernova družba posreduje že enajst let. Da bi poživili delo občinskih odborov PD in poverjenikov, imajo zastopniki družbe te dni posebne sestanke v posameznih občinah. Prejšnjo sredo sta bila podobna razgovora s poverjeniki tudi v Kočevju in Ribnici, le žal, da je bil odziv zelo slab. Ena izmed ugotovitev obeh posvetov je, da število članov iz leta v leto pada. So mar prizadevanja poverjenikov pustila ali pa je edini vzrok — pomanjkanje časa za knjigo? Ne smemo pozabiti, da avtor, časopis, televizor, prijatelj, dopust še ni vse, da moramo prav zaradi tega toliko bolj potrebujemo zvestega, vdanega prijatelja, h kateremu se bomo vedno zatekali, ko nam bo hudo, ko bomo utrujeni, ko bomo imeli vsaj malo časa. To pa je knjiga! Knjiga nas uči, vzgaja, dviga duha, širi obzorja, nam je,

skratka, vedno in povsod potrebna...

Ta je le del resnic, mimo katerih ne smemo in ne moremo, ko govorimo o človeku, o kulturi v naši družbi. In mladi rod: kaj mu moremo nuditi lepšega, kakor navdahniti ga z ljubeznijo do lepe knjige? Na vse to je treba misliti, ko bomo ustanavljali v obeh zahodnodolenjskih občinah nove odbore Prešernove družbe, ko bomo izbirali nove poverjenike tudi tam, kjer jih doslej ni bilo. Le tako bomo lahko uredili zamisel družbe: povečati število članstva na sto tisoč, približati knjigo slehernemu človeku. Skrb poverjenikov je, da povečajo število članov v Ribnici od sedanjih 180 na precej več, poverjeniki v Kočevju pa se bodo morali tudi potruditi, da ne bodo ostali pri sedanjih 280 članih Prešernove družbe.

(g)

Stari mlin v Pišecah. Ljudje pravijo, da stoji že 700 let. Moke že davno ne melje več, času pa še vedno kljubuje. Voda vztrajno obliva z mahom porasla kolesa, vendar ji niso več poslušna...

Večer slovanske glasbe v Novem mestu

V sredo, 25. novembra ob 20. uri bo v dvorani Doma ljudske prosvete v Novem mestu večer slovanske glasbe. Priredila ga bo Glasbena šola v Novem mestu s sodelovanjem svojih učencev in učiteljev, večer pa bo v okviru prireditve za letošnji občinski praznik Novega mesta in v počastitev dneva republike.

Lep glasbeni večer

Glasbena šola je 3. novembra priredila v Kočevju, v dvorani gimnazije, svoj prvi glasbeni večer. Poslušali smo na plošče posneta dela L.v. Beethovna (Simfonija št. 5) in P. I. Čajkovskega (Klavirski koncert št. 1). Profesor Miloš Humek, ki je poskrbel za spremno besedo, je občinstvu povedal in pokazal marsikaj novega o tem, kako je treba poslušati glasbo. Ugotovimo lahko, da je v Kočevju precej ljudi, ki so vneti za resno glasbo, prireditve pa je dosegla svoj namen.

Navdušenje nad Oktetom v Sevnici

Za občinski praznik v Sevnici je letos v tem kraju že drugi gostoval Slovenski oktet. Dvorana TVD Partizan je bila tokrat nabito polna hvaležnih poslušalcev, ki so navdušeno ploskali umetnikom slovenske pesmi. Da ima sevniško občinstvo smisel za pravo umetnost, smo tokrat nedvoumno videli in slišali! V imenu občinske skupščine je drage goste-pevce pozdravil tov. Stopar.

Program je bil tokrat nekoliko drugačen od onega v februarju, ko smo pevce na

sega znanega okteta slišali v Sevnici prvič. Umetniki so za začetek peli najprej pesmi klasične oz. renesančne dobe, pri čemer so nam podali več Gallusovih pesmi. Čuli smo tudi holandsko pesem, med narodnimi domačimi pa je

Ne tarnajte, da iz vaše občine ni dovolj člankov v komunskem glasilu! Raje se odločite in napišite primeren prispevek, ki bo koristil vsem

posebno navdušila vedno lepa »Katroas. Sledil je venček Srebotnjakovih narodnih pesmi, pa Simonitičeva Rezanška — in po vsaki pesmi se aplavz kar ni hotel poleči. Na vrsti so bile nato dalmatinske in slovenske pesmi, pa črnske duhovne pesmi. — Tovarišica Kolškova je ob koncu umetniškega večera pričlonila oktetu prelep sopek nageljnov, po nepretrganem aplavzu navdušenih Sevnčanov pa so naši »diplomati« pesmi dodali še ribniškega Urbana.

Po koncertu smo posedeli s pevci v kavarni sevniške restavracije, kjer so nam zapeli še nekaj razpoložljivih pesmi, ob brzem vlekcu ob 23. uri pa smo jim v imenu vseh Sevnčanov zaklicali: »Na svidenje spel v Sevnici, saj gre v tretje rado!«

STANKO SKOČIR

O političnem šolstvu v občini

Ideološka komisija pri OK ZKS, CK ZMS, republiški svet sindikata in zveza delavskih univerz so 3. in 4. ter 5. in 6. novembra organizirali dvoje dvodnevni posvetovanji o političnem šolstvu v občini. V drugi skupini — 5. in 6. novembra — so se posvetovanja udeležili tudi predstavniki občin Ljubljana-Vič-Rudnik, Vrhnika, Logatec, Črna, Novo mesto, Trebnje, Črnomelj, Metlika, Litija, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Kočevje, Ribnica in Grosuplje.

Posvetovanje je obsegalo naslednje teme: Mesto in vloga političnega šolstva v občini; posebna problematika večernih političnih šol; vloga in programska usmeritev mladinskih šol; sindikalne šole; organizacija izobraževalnega procesa in metodika dela v političnih šolah ter druga organizacijska vprašanja (literatura, financiranje). Dokaj zanimiva in zaskrbljujoča je ugotovitev, da smo v enem letu porabili za vse politične šole v republiki le nekaj nad 52 milijonov din, to je proračun povprečne osemletke! Zato ni čudno, da nekatere šole še vedno niso take, kakor bi morale biti glede na svoje odgovorno poslanstvo. Še vedno je okrog 30 odst. šol, ki niso našle v svojih programih konkretne problematike občine, katerih delo je nekje izven, iznad vsakdanjega življenja, v katerem živijo in delajo njihovi slušatelji, da so njihovi programi daleč od potreb občine, njihovo delo pa je preveč šolsko. Bistvo zaostajanja (nekaterih političnih šol je v tem, da se v njih bolj učijo kot pa učijo delati. Z izobraževanjem je treba doseči samostojnost družbeno političnih delavcev pri oblikovanju določenih stališč, šole pa naj izhajajo iz vsakdanje problematike; sindikalne politične šole naj bodo vezane na program ZSJ in naj izhajajo iz specifične problematike podjetja.

Tudi v razpravi so nekatere

POPRAVEK

Popravljamo napake, ki so se vrinile v Javno izjavo in zahvalo uprave Dolenjskega muzeja v Novem mestu, objavljeno v zadnji številki Dolenjskega lista: v 5. vrsti drugega odstavka prvega stolpca mora biti zapisano: OK ZKS in ne OZ ZKS; v 9. vrsti: s predsednikoma, ne predsednikom; v 10. vrsti drugega stolpca: Zupanovo, ne tov. N. N., v drugem odstavku tega stolpca pa mora biti pravilno zapisano: Muzeja revolucije Slovenije, ne pa muzeja Narodne revolucije.

DOLENJSKI MUZEJ, Novo mesto

ri poudarili pomen kadrovanja v politične šole, pri čemer smo doslej večkrat grešili. V tem je treba upoštevati predvsem interese slušateljev, še bolj pa njihovo stopnjo predizobrazbe. Moramo bi jih morali prav zaradi tega tudi grupirati po posameznih interesnih področjih. Šola mora biti organizirana in vodena po načelih andragoškega ciklusa, ki obsega naslednje faze: proučevanje potreb, stanja in problemov, ki naj jih šola obravnava; programiranje; realizacija programov oziroma organizacija izobraževalnega procesa ter valorizacija — ugotavljanje končnega uspeha šole in posameznika. Skozi vse štiri faze andragoškega ciklusa je potrebno sodelovanje med sestaviljavcem programa (politične ali druge organizacije) ter s izvajalcema (npr. delavsko univerzo), saj daje šola usmeritev prav politična organizacija.

Tako kakor mora temeljiti na stvarnosti in potrebah občine program šole, mora izhajati iz prakse tudi predavatelj, sicer se ne more nadejati bistvenega uspeha. Prav povezava teorije s prakso, stvarnosti z abstrakcijo je eden bistvenih pogojev uspeha šole.

DOLENJSKA GALERIJA V NOvem MESTU

je odprta:

- vsako nedeljo, sredo in petek od 9. do 13. ure;
  - vsak torek, četrtek in sobota od 9. do 13. ure ter od 16. do 19. ure.
- Vstopnina 50 din. Vstopnica velja tudi za ogled DOLENJSKEGA MUZEJA.

To res ni šolska pisarna!

Kdor stopi v pisarno ali zbornico osemletke na Blanci, res ne ve, ali je zašel v privatno kuhinjo ali ropotarnico kakega poštelja. V prostoru, velikem okoli 4 x 2,5 metra, je zidan štedilnik, na katerem stoji veliki lonci, za vrati so korita za pomivanje posode, tik njih pa so zloženi zemljevidi, globus je nameščen pod mizo, siromna pisalna miza pa je založena z vsakovrstnimi papirji in zvezki, nad katerimi visijo plašči učitelje.

Na edinem stolu je se-

dela mlajša tovarišica, drugi dve sta stali ob štedilniku. Tako namreč učiteljice preživljajo odmore. O delovnih pogojih prosvetnih delavcev na Blanci je učiteljica Renata Kovarčič povedala še več:

— Našo pisarno, zbornico in mlečno kuhinjo sami vidite in mislite, da pojasnjevati tu ni kaj. Pač izredna stiska! Razen tega imamo učitelji še druge težave. Samo dve imava urejeno prehrano, ostale si morajo kuhati same, če imajo čas. V gostilni ne kuhajo, zasebniki pa tudi nočejo vzeti na hrano naših učiteljev. S stanovanji ni dosti boljše. Lani sta dve kolegici stanovali ena v kleti, druga nad hlevom in sta morali za prazen prostor plačati po 3.000 din...

— Ali ni upanja, da bi se razmere izboljšale?

— Če bo prihodnje leto na šolah res kaj več denarja, bomo veliko učilnic prezidali, da bi prišli vsaj do malo spodobnejšega prostora za pisarno in shranjevanje učil. Zdaf nam je sram, če kdo pride na obisk! Govori se tudi, da bodo pri združenem domu sezidali trgovino in nad njo nekaj stanovanj, baje tudi za učitelstvo. Želimo si, da bi bile pogoje resnične...

Kolektiv IMV terja hitro rešitev

(Nadaljevanje s 6. strani)

to mora biti objekt montažnega tipa.

Kolektiv tovarne IMV je za držal takojšnjo vložitev interpelacije na Občinsko skupščino, ker je smatral, da bodo zadevo ustavitve izgradnje Kovinarja rešili občinski organi. V ta namen sta bila sklicana na pobudo IMV dne 17. in 18. 7. 1964 skupna sestanka predstavnikov podjetja Kovinar, IMV in Občinske skupščine, kjer so se iskale možnosti prehoda na drugo lokacijo za podjetje Kovinar. Dosežen je bil načelni sporazum:

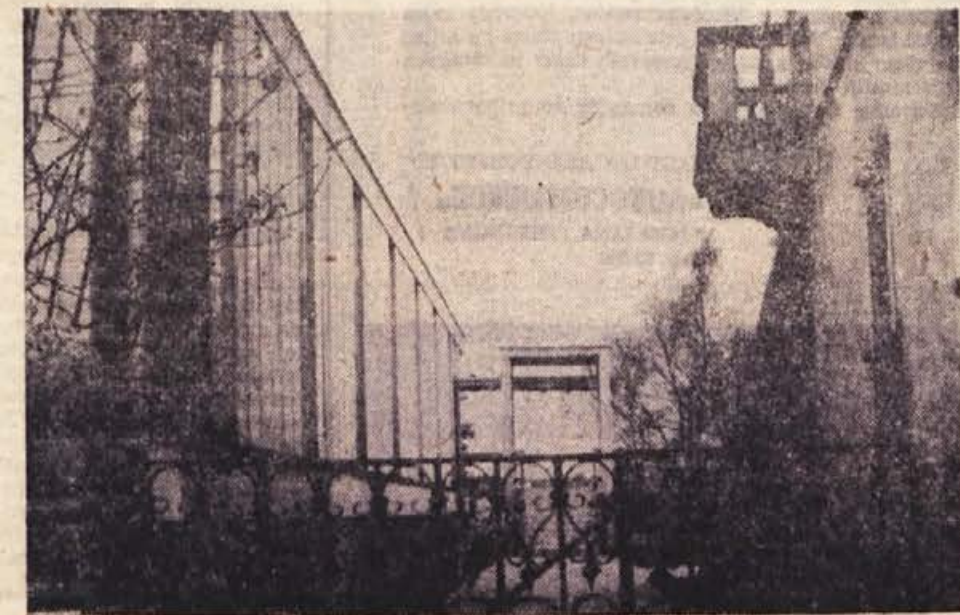
— da Kovinar pristane na novo primerno lokacijo pod določenimi pogoji, in

— da IMV krije podjetju Kovinar vse doterdanje nastale stroške v zvezi s pričetkom izgradnje, kakor tudi izgubo na dohodku vsled zapoznele izgradnje v slučaju prehoda na drugo lokacijo, medtem

— ko Občinska skupščina ni izpolnila obveze za dodelitev nove lokacije Kovinarju. Iz gornjega jasno izhaja, da niti Kovinar niti IMV nista odgovorna za nastalo situacijo.

Po vsem tem je kolektiv IMV smatral, da bodo odgovorni organi Občinske skupščine sprejeli ustrezne ukrepe za rešitev obravnavanih problemov. Ker ni hotel po nepotrebnem zaostrovati odnosov, tudi ni takoj vložil interpelacije na občinsko skupščino. Kljub temu pa tudi nato ni bilo nič narejenega v korist IMV. Zato smo se odločili, da celotno zadevo predstavimo javnosti ter zahtevamo takojšnjo rešitev.

KOLEKTIV INDUSTRIJE MOTORNIH VOZIL, NOVO MESTO

Pogled na novo Dolenjsko galerijo v Novem mestu: levo — vhod v novo stavbo, desno — vogal Dolenjskega muzeja. — OBIŠČITE DRAGOCENE ZBIRKE v Dolenjski galeriji in razstavo slik akademskega slikarja Mihaela Kambiča!

Hlače za bolniške sestre

Si morete predstavljati, da bi bolniške sestre namesto običajnega oblečenja naenkrat začele nositi bele hlače in haljo iste barve? V bližnji bodočnosti moramo računati s takšno spremembo. Nekateri angleške bolnišnice so že naročile bele hlače za bolniške sestre.

Na razstavi v Soymour Hallu so razstavili nove uniforme, h katerim sodijo poleg belih hlač in halje tudi beli platnati čevlji. Verjetno bodo tudi v evropskih bolnišnicah kmalu posnemali angleški zgled.

Nemški krvnik je za giljotino

Vse pogostejšim zahtevam, naj tudi v Zahodni Nemčiji uvedejo smrtno kazen, se je te dni pridružil tudi 71-letni Johann Reichardt, dolgoletni glavni zahodnonemški rabej. Njegova obrazložitev je preprosta: tisti ki hote in namerno koga ubije, mora tudi sam umreti. Po Reichardtovem mnenju je najhujša kazen najučinkovitejše sredstvo za preprečevanje ubojev.

»Moji predniki in jaz smo opravljali krvniški posel oboji 30 let in trdim, da mora biti vsak uboj enako poplačan. Ko Reichardt zagovarja smrtno kazen, postavlja nasprtnikom te kazni vprašanje, kaj bi storili, če bi kdo ubil njihovega sina ali hčerko.

Reichardtova krvniška kariera je trajala 22 let. V tem času je izvršil okoli 3000 smrtnih kazni, v glavnem obešen. Toda Reichardt bi rad v smrtno kazen vnesel nekaj humanosti in se zavzema za uvedbo giljotine. »To je edino pravo sredstvo za izvršitev smrtnih kazni in v bistvu tudi edino humano.« Reichardt je že napravil načrt za novo giljotino. Zavzema se tudi za več setike med izvršitvijo smrtnih kazni. Po njegovem mnenju je obvezna črna obleka, poleg tega pa pravi: »Kadar kdo umre, dol s klobukom!« Smrtno kazen so v Zahod-

ni Nemčiji ukinili leta 1948. Pristaši te uredbe trdijo, da se število umorov ni povečalo, odkar so ukinili to najhujšo kazen. Toda nedavna serija umorov, ki so jih v Zahodni Nemčiji zagrešili nad vozniki taksijev, je povod za vse bolj razširjeno zahtevo po ponovni uvedbi smrtnih kazni.

Psi prvi na Mesecu

Znani sovjetski znanstvenik prof. Blagonravov je pred dnevi opozoril, da bo moral imeti planet pri letu na drugo globoke predhodnika. Ta izjava sovjetskega akademika bo morda nekoliko razočarala tiste, ki menijo, da se bo človek kot prvo bitje znašel na Mesečevi površini. Blagonravov je opozoril na psa Strelko in Belko in trdil, da bodo njuni potomci prva bitja, ki bodo prispela na Mesec. Sele potem, ko se bodo nove Strelke in Belke srečno vrnilo z Meseca na Zemljo, bo mogoče pripraviti polje človeka na to najbližje nebesno telo.

334 smrtnih žrtv v Alpah

Letos je v Alpah izgubilo življenje 334 oseb, lani pa je 240. Kot običajno sta bili vzrok za mnoge teh nesreč nezkušenost in slaba oprema turistov.

Vendar pa je bilo letos med smrtnimi žrtvami tudi nekaj izkušenih alpinistov. Največ je bilo med njimi Svecarjev - 95, nato Avstrijcev 75, Italijanov 67, Francozov 55 in 43 Nemcev. Največ smrtnih žrtv v Alpah je bilo leta 1937, in sicer 283.

Med letošnjimi žrtvami je bil tudi znani smučar Charles Bozon, v švicarskih Alpah pa sta se smrtno ponesrečila Buddy Werner in Barbi Henneberger.

v Kočevju Trubadurški maratonec

Osemnajstletni Šved Orge Telund je pripravil očeta svoje izvoljenke, da je privolil v njegovo poroko z njo tako, da je pel 17-letnemu dekletu tri dni in tri noči podkole. Trejto noco se je Orge ob 12.15 onesvestil in padel v travo. Prebudil ga je šele poljub izvoljenke in smeh njegove očeta. Le-ta mu je čestital za vztrajnost in privolil, da se njegova hči poroči z njim.

Miss 100 kilogramov

V Parizu obstaja že nekaj let klub močnih žena. Pred kratkim je imel klub letni občni zbor, na katerem so članice izvolile novo predsedstvo. Vanj so izvolile Marie Sergeant, ki je dobila pred nekaj leti častni naziv smisla 100 kilogramov (čeprav jih ima dejansko 130), Georgette Alice s 103 kilogrami in rokoborko Maggy, ki je težka 102 kilograma.

Rezultat 50:0

Navedeni nogometni navijači švicarskega nogometnega kluba Ribera so bili pred nekaj dnevi silno razočarani, ko so morali doživeti poraz svoji enajsterice. Nogometaši Ribere so namreč izgubili tekmo proti moštvu Caltanissette z 0:1. Po tekmi se je začelo krvavo maščevanje: navijači so razbili petdeset avtomobilov gostujočega moštva, ki so stali pred igriščem, in tako spremenili rezultat 0 proti 1 v svoj prid.

MALI OGLASI V NAŠEM LISTU VAM PRINESEJO ZANESLJIV USPEHI

Tako veselo še nikdar niso mahali z zastavicami in še niso življenju niso bili tako razigrano veselili kot pretekli četrtek tile šolarji v Sevnici, kako so se udeležili nepozabne proslave ob otvoritvi nove osnovne šole v Sevnici, največje šole v Spodnjem Posavju. Več o tem bo danes na 1. strani Dolenjskega lista!

»Ker nimamo prostorov za zimsko vadbo in denarja, le životarimo«

RAZGOVOR Z MARJANOM POTRČEM, PREDSEDNIKOM NOVOŠKOLSKEGA »PARTIZANA« IN AKTIVNIM ŠPORTNIKOM, O TEŽAVAH IN ULOHU V NAJVEČJEM

Samo še 100 aktivnih športnikov je v novomeškem Partizanu. Ti tekmujejo pretežno v starih športnih disciplinah: košarki, gimnastiki, odbojki in rokometu. Nekaj širša aktivnost počasi, a vztrajno napreduje. Še pred leti je bilo blizu 500 članov Partizana. Poglavitna vzroka sta pomanjkanje prostorov za zimsko vadbo in slabo finančno stanje. Res pa je, da se atlete odcepili od matičnega društva in je niko število članstva tako vsaj deloma opravljivo. Kljub temu bo potrebnih čimprej nekaj korenitih sprememb, sicer bo nekaj tako močno društvo počasi popolnoma zapadlo.

Marjan Potrč je še dolgo leta član novomeškega Partizana, letošnje leto pa je postal tudi njegov predsednik. Ker dobro pozna razmere v društvu, njegove uspehe in težave, smo ga naprosili za razgovor o problemih v tem največjem novomeškem športnem klubu.

— Kakšno je trenutno stanje v društvu?

— Društvo je zdaj daleč od tega, kakor pred nekaj leti. Imamo samo 100 aktivnih športnikov, naše delo pa se je letos zaradi slabih finančnih pogojev omelo v glavnem. Imamo štiri športne panoge: košarko, gimnastiko, odbojko in rokomet. Poudariti velja, da nimamo zadostnega števila kadrov in ne za dosti finančnih sredstev, ki nam na vsakem koraku pretijo z najhujšim. Zdi se nekako pomembno, da najmanj od doma JLA.

— Včasih je bila splošna vadba ena izmed poglavitnih lastnosti tega kolektiva. Kako je zdaj z njo?

— Na žalost moramo povoditi, da splošne vadbe letos ni. Razlogi so trije: nimamo kadra, nimamo finančnih sredstev in končno, nima mo pokritega prostora, kjer bi mladina vadila pozimi. Steer pa moram omeniti, da je še od nekdanja bila glavna aktivnost v športnih panogah. Tudi tu je problem v vidljivosti. Odbojko trenira igralec, ki tudi igra, isto je pri košarki in rokometu. Prav tako tudi gimnastika. Leti na raznih odsevih imamo dvoje idealistov. Opaziti je, da športniki potem, ko pranehajo v športnih naučijo, predenjo vse svoje s športom in ne prenehajo svojega znanja na mladje.

— Kako to, da letos ni bilo stan dardnega tradicionalnega srečanja novega mesta in Karlovcu v gimnastiki?

— Tudi tu je zmanjkalo denarja. Dvečbi smo hoteli organizirati spominski, nato pa smo ga prevzeli na lešen. Kot vse kaže, iz drobovja letos ne bo nič. Organizacija bi prav gotovo lahko izpeljali in tudi letošnji vrsti bi sestavili brez posebnih težav.

— Zakaj stari športni delavci, ki so dolga leta delali v Partizanu, ne delajo več?

— Poskušali smo jih še naprej zadržati v svojih vrstah, a nam ni uspelo. Vsekakor moramo razumeti, da so se ti športni zaposleniki, ki so živeli s športom in za šport po deset let in več, počasi navajali dela v športnih organizacijah. Razumna jih moramo še posebej zato, ker so bili popolni idealisti, ki za svoj trud niso dobivali ne nagrad in ne denarja. Zato zdaj smatramo, naj njihovo delo prevzamejo mladi, teh pa je zdaj še obotno premalo.

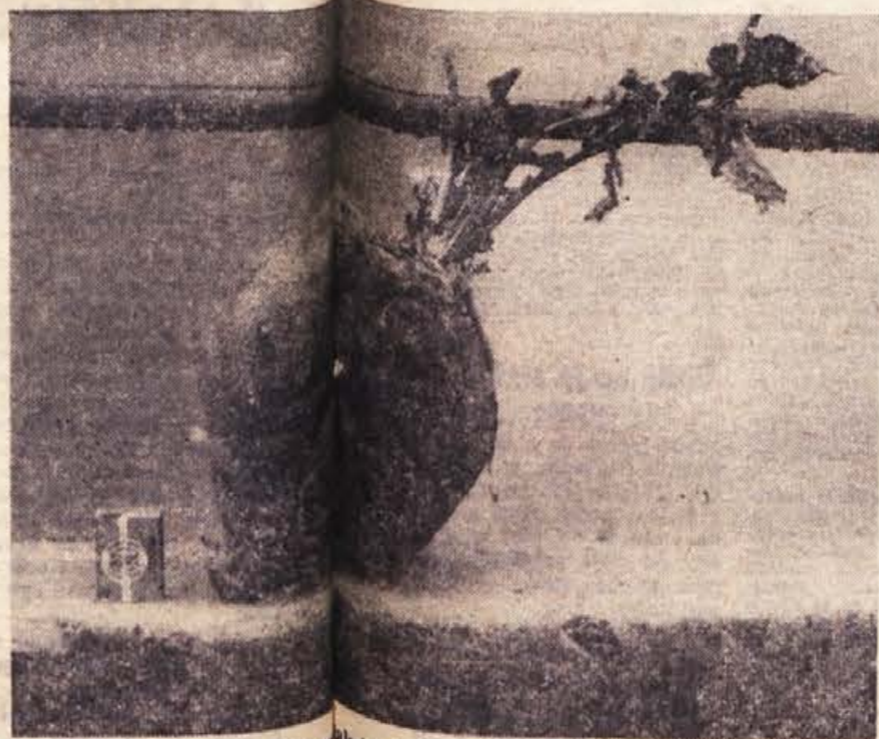

— Prihodnje leto bo v Karlovcu Zlet bratstva in enotnosti. Ali se Partizan kaj pripravlja za to veliko športno manifestacijo?

— Kakor je znano, bo zlet prihodnje leto. Do zdaj je še bilo nekaj aktov, era izmed njih je pohod na Triglav. Razumljivo je, da bočno v Karlovcu sodelovali tudi mi. Naši športniki bodo nastopali v raznih panogah. Delo in priprave zaenkrat vodi ObZTK in SZDL.

— Setona je končana. Ali se bodo športniki posnili kaj pripravljali za tekmovalca?

— Če bomo imeli možnosti, se bomo pripravljali dvakrat na teden v telovadnicah osnovne šole (odbojka in rokomet ter atletika in Elan) in gimnastiki (košarka in gimnastika). Popolnoma jasnno je, da ti dve telovadnici ne ustrežeta športnim panogam, poleg tega pa ne moreta zadostiti tudi potrebam šol. Skrajni čas je, da se gradi nova telovadnica. Ti dve sta bili sgrajeni takrat, ko je imelo Novo mesto dve šoli in tri telovadnice.

Anton Hostar, novomeški vojakinja je prinesel pokazat v naše uredništvo preteklo soboto 5,2 kg težko ročno sredstvo velikom fotografirali, smo ob njo postavili škatlico z žigalom. Boste laže predstavljali, kako velika je

En kovač konja kuje...

Dandanes je kovačev že zelo malo in verjetno otroci v mestih, ko pri igrah še vedno določajo prednost s številom in verz: »en kovač konja kuje, koliko žebeljev potrebuje...« sploh ne vedo, kakšen je ta poklic. V Cromlju otroci še vedno lahko vidijo kovača pri delu, saj imajo kar dva v mestu. Enega izmed njih, ki ima delavnico nasproti zdravstvenega doma, smo te dni obiskali.

— Ali je v vaši obrti še vedno dovolj dela?

— Preveč ga je, ne le dovolj se je odrezal možak, ne da bi prenehal obkrožati železo na kovaču. Sele ko je razbeleženo železo dobilo pravo obliko, je klavido odložil in nadaljeval:

— Mladih ne dobimo več za to obrt, samo mi, starši, še delamo.

— Koliko let že opravljate kovaško obrt?

— Od leta 1938 že gojim meh in kujem konje, pa se še nisem navadil. Tudi moj sin je kovač, vendar je šel v službo k zadrugi.

— Pa lahko vse delo opravite sami?

— Vse do letošnjega maja sem imel pomočnika. Fakrat jo je pobral donov na Hrvaško, pa vilim, da brez njega ravno tako gre, pa še dajatev imam na ta račun manj.

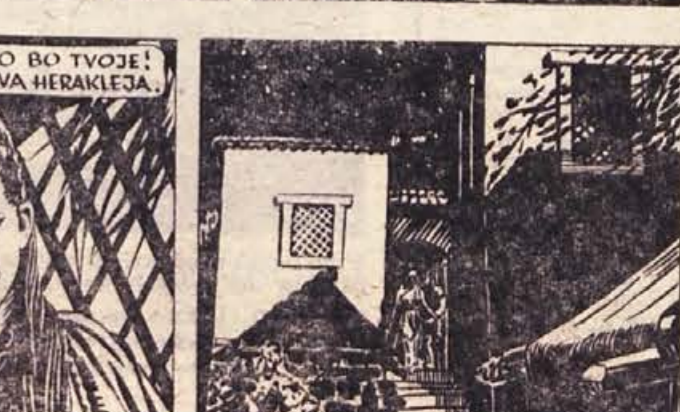
— Ali so vas hudo obremenili z davkom?

— Precej plačujem, precej, je odgovoril Jože Sikojca, pri tem pa se prevečeno nasmehnil, ne da bi izdal številko.

— Jurček, kje pa si vzel les za letalski model?

Saša Dobrila:

ARGONAVTI

»Razstava naj postane tradicija«

V petek, ko so sevniki razstavljali že izpraznjeni dvorani gasilskega doma, je bil upokojenec Jože Jenčič še vedno tam. Osem dni je bil gospodar razstave, ki jo je obiskalo več tisoč ljudi.

»Kaj so vam povedali o razstavi obiskovalci?« sem ga vprašala.

»Da so zadovoljni in da bi takšne razstave morali prirediti za vsak praznik naše občine. To so mnogi napisali v knjigo vtisov. Tudi sam menim, da bi morala razstava postati tradicija. Svoj namen je zagotovila dosegla. Bila je sicer skromna, vendar kljub temu lepo urejena. Žal je zmanjkalo prostora! Tudi mnogi zasebni obrtniki bi radi prikazali svoje izdelke, vendar zaradi pomankanja prostora niso mogli razstavljati.«

Jože Jenčič, ki je bil »honorarni gospodar« na zanimivi razstavi v Sevnici, je med drugim povedal, da so vsi obiskovalci gospodarske in urbanistične razstave zelo pohvalili razvoj občine, njenih delovnih organizacij in načrte za bodoče naloge.

nad sedanjim stanjem, če se spomni, da so bile nekdaj v Sevnici tri godbe, da smo imeli dramsko sekcijo in dober pevski zbor. Zdaj nimamo nič in škoda, da je tako,« je zaključil svoje razmišljanje tovariš Jenčič.

Tudi okoli 300 mladih na vasi si želi dodatnega izobraževanja, predvsem iz kmetijstva in poljedelstva. Ne vemo še, kako bomo to organizirali, vendar pa njihovo hopenje ne bomo pustili vnevar in bo občina skupaj s drugo in delavsko univerzo proučila pogoje za delovanje gospodarskih šol. Če se bo pokazalo, da je količnik možnosti, se bo občinski komite mladine za ustanovitev takih šol zavzel. Dijaška mladina je spet razpravljala o idejnosti pouka na gimnaziji, vendar preko že znanih ugotovitev ni prišla.

Dosedanje delo mladinske organizacije je bilo na območju vse občine dokaj pestro in so bili pri delu doseženi razmeroma lepi uspehi tako v proizvodnji, kot v društvenem udeleževanju in na mladinskih delovnih akcijah. S pomočjo drugih družbeno političnih organizacij pa se moramo v bodoče resneje lotiti izobraževanja in dolgoročnega štipendiranja mladih. Ne sme nam biti žal ne časa in ne denarja, ki ga v ta namen porabimo!

Dober obisk predvolilnih sestankov SZDL

V brežiški občini je delo Socialistične zveze zelo živo. 68 podružnic je že imelo volilne sestanke, ki so bili dobro obiskani. V nekaterih manjših krajih, kot na primer v Sromljah in Pečicah, bodo sicer imeli samo krajevne

konferenice. Krajevnih konferenc bo 15 in so vse predvidene okrog prvega decembra.

Volilne sestanke so v Orešju, v Dobovi in na Veliki dolini sklicali po dvakrat. Udeležba je bila drugič vedno zadovoljiva. Ljudje so zahtevali, da pridejo na te sestanke tudi predstavniki občinskega odbora SZDL, da bi se tudi z njimi pogovorili o krajevnih problemih. Zanimala jih je predvsem vloga in delo krajevnih skupnosti, katerih ustanovitev že pripravljajo. Za Socialistično zvezo bo delo potem lažje, saj bo opravljala manj operativnih nalog. Povsod so razpravljali tudi o pomenu zamenjave funkcij in podružnic in krajevnih odborov SZDL in udeleženci so soglašali s takšnim načinom kadrovanja.

Na Bizeljskem za 1,5 milijona škode

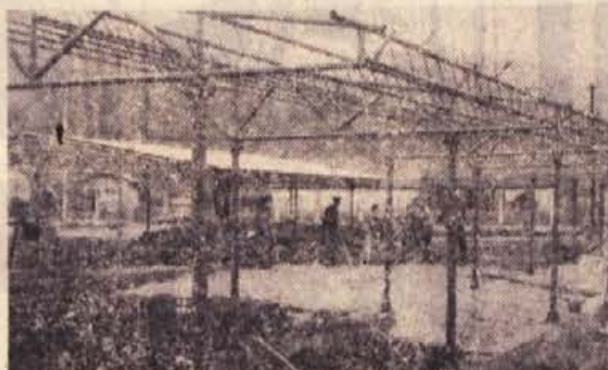
Pri bencinski črpalki na Bizeljskem je močan pritisk talne vode vrgel iz zemlje bencinske rezervoarje. Pri tem je nastalo precej škode. Cenijo jo na poldrugi milijon dinarjev. Dela so se zaradi tega zavlekla in črpalke niso mogli izročiti v obratovanje za občinski praznik. Upajo, da bodo imeli zdaj več sreče in da se bodo umirile tudi talne vode.

Krvodajalci, hvala vam

Občinski odbor RK iz Brežic se zahvaljuje vsem občanom, ki so se odzvali krvodajalski akciji v Brežicah in na Bizeljskem. Zlasti se zahvaljuje delovnim kolektivom Tovarne pohištva, Kmetijske zadruge, obrata IMV, Trgovskega podjetja Krka, Podjetja za popravilo voz iz Dobove, dijakom brežiške gimnazije, pa tudi gospodinjam in drugim. Vsem, ki so darovali kri v tej humani akciji, naj bo v ponos za vest, da so pomagali reševati življenja ponesrečencev, operirancev in porodnic!

Vabimo vas, da se v enakem številu odzovete akciji, ki bo v prihodnjem letu!

OBČINSKI ODBOR
RK BREŽICE

V Mizarski produktivni zadrugi v Sevnici so konec oktobra dokončevali kolesarnice, ki jo postavljajo ob novem vhodu v tovarno. Kolesa, mopedi in motorna kolesa bodo zdaj na varnem in zaščiteni pred snegom, dežjem in sončno pripeko

Po 22. novembru že v novi šoli

Največji dogodek ob letošnjem občinskem prazniku v Sevnici je bila prav gotovo otvoritev nove šole. Na tej slovesnosti se je zbralo okoli 2000 otrok in odraslih občanov. Otroci se do sedaj še niso preselili v nove, svetle učilnice. Zavlekla so se nekatera notranja dela in šolska vrata se bodo odprla mladeži po 22. novembru. Nova šolska stavba bo sprejela torej še ta mesec nekaj nad 850 učencev. Letos žal ne bo dograjena v celoti, ker je zmanjkalo finančnih sredstev. Nadaljevali bodo še izgradnjo telovadnice, upravnih prostorov, mlečne kuhinje in stanovanj za hišnika ter ravnatelja.

V vsako hišo: DOLENJSKI LIST!

RAZSIRJENA SEJA OBČINSKEGA ODBORA SZDL V BREŽICAH:

Mladi naj ustvarjajo z nami

Na dnevnem redu sobotne razširjene seje občinskega odbora SZDL v Brežicah je bila razprava o aktivnosti mladih v družbenem življenju. Problematika mladine se je Socialistična zveza lotila z namenom, da opozori na odgovornost, ki jo ima do mladih celotna družba, predvsem pa družbeno politične organizacije. Obisk plenuma je bil dober. Prisotna sta bila tudi gosta: podpredsednik Glavnega odbora SZDL Franc Kimovec-Ziga in predsednik ideološke komisije pri okrajnem komiteju ZMS Celje Mitja Pipan. Oba sta sodelovala tudi v razpravi.

Razprava je nakazala niz pomanjkljivosti pri vključevanju mladine v družbeno delo na najrazličnejših področjih. Vse preveč je pri tem vsiljivo aktivističnih metod, zaradi katerih mladina odklanja tudi vsebinsko dobro zamišljeno udeleževanje. Manjka torej tistih neposrednih stikov z mladimi ljudmi, ki bi spodbujali in pravilno usmerjali ambicije mlade generacije. Organizacijski prijemi, ki so pogosto papirnati, ne morejo imeti pravega uspeha. Malone v vseh organizacijah imamo razne komisije, ki po sklepih vodstev postavljajo mladini povsem odrejene naloge, namesto, da bi jo vključevale v ustvarjalno sodelovanje pri določanju teh nalog. Mladina mora vedeti, zakaj pričakuje družba njen odziv.

Ne bi bilo prav, če bi bralci ob teh ugotovitvah dobili vtis, da s strani mladih ni bilo nobene aktivnosti. Mladina je pokazala precejšnjo delavnost, vendar je njeno vključevanje v družbeno življenje še premalo množično. Veliko je oblik, v katerih so sodelovali mladi. To so predvsem pionirska organizacija, Zveza mladine, športna društva, šole za življenje, delovne akcije, seminarji, predavanja in zabavne prireditve. Mnogo mladine sodeluje v telesno-vzgojnih organizacijah, vendar

se ta dejavnost ne more zadovoljivo razviti, ker manjka igrišč in telovadnic. Edino telovadnico v Brežicah uporabljata obe osnovni šoli, gimnazija in TVD »Partizane«. Vsi se v njej res ne morejo zvrstiti. V okoliških središčih bodo prihodne leto uredili igrišča s pomočjo posojila pri Komunalni banki in tako omogočili mladini najosnovnejše pogoje za telesnovzgojno udeleževanje.

Na plenumu je nadalje tešla beseda o idejno-vzgojnem delu in o tem, da dobi mladina veliko premalo konkretnih napotkov za svojo aktivnost. Ob strani ostaja zlasti mladina na vasi in se po končnem obveznem šolanju sama ne znajde v družbenem življenju. Prav tedaj, ko bi se morala enakopravno vključevati v organizacije svojega kraja, ni deležna tiste pomoči, ob kateri bi se usmerjala na pot samostojnega odločanja in ocenjevanja problemov. Potem je tu še kulturno in

Nesreča traktorista

V soboto, 14. novembra, se je hudo ponesrečil traktorista kmetijskega posestva v Cerkljah Franc Salmič. Orjal je s traktorjem in pri obračanju zapeljal predaleč čez rob njive. Traktor se je prevrnil in potegnil podse tovariša Salmiča. Ponesrečenca so takoj odpeljali v brežiško bolnišnico, od tam pa so ga poslali naprej v Zagreb. Poškodbe so zelo hude. Materialne škode je za okoli 150.000 dinarjev.

Novo v Brežicah

Restavracija zdaj nima več prenočišč za tujce. Najbližje in edine tujske sobe v mestu so zdaj v gostilni pri Lučaku.

Na pobudo občinske Zveze prijateljev mladine je Radio Brežice minul teden začel s šolo za starše. Prvo predavanje je pripravil prof. Bogomir Javornik. Oddaje za starše so na sporedu vsako sredo. Ciklus obsega več predavanj o vzgojnih problemih, ki jih bodo razlagali predvsem prosvetni delavci.

Vrtnarja kmetijske zadruge na Catežu oskrbuje potrošniške v Brežicah trenutno predvsem s rudičom, endivijo, porrom in paradiznikom. Radič je po 180 din kilogram, endivija po 100, por po 70 in 80 dinarjev in paradiznik za sedaj še po 200 dinarjev kilogram. Cene na trgu se v zadnjem tednu niso bistveno spremenile. Bil je dobro založen. V trgovinah je nekaj časa primanjkovalo limon, zdaj pa jih imajo spet povsod dovolj. Tudi mandarinske so v prodajalni z zelenjavo že naprodaj.

Tudi Koločovska restavracija je spet odprta. Lepo so jo preuredili in je privlačna za obiskovalce. Domače gostje in potniki, ki odhajajo ali prihajajo z vlaki, se v njej počutijo veliko bolj prijetno kot prej.

Tekmovanje med društvi prijateljev mladine

V vsej brežiški občini se pripravljajo na občne zборе društev prijateljev mladine, ki bodo še v tem mesecu. V Brežicah in Pišecah so člani DPM že pregledali svoje delo in sprejeli naloge za prihodnje obdobje. Posebno uspešen je bil občni zbor v Pišecah. Zdržili so ga z roditeljskim sestankom in obravnavali najrazličnejše probleme dela z mladino.

Predsedstvo občinske zveze DPM je te dni razpravljalo o organizaciji praznovanj noveletne letke. Sprejet je bil sklep, da naj bi bil sprevod dedka Mraza po vseh večjih krajevnih centrih. Sole naj bi upoštevale priporočilo o kolektivnem obdarovanju učencev. Otroški vrtec bo kot vsako leto pripravil obdarovanje posameznih varovancev, ker so ti še premajhni, da bi razumeli pomen kolektivnega darila. Tudi vsi drugi predšolski otroci bodo dobili simbolične darove na javnem obhodu dedka Mraza.

Zveza prijateljev mladine je razpisala tekmovanje med društvi, da bi na ta način uveljavila trdnjše organizacijske oblike. Vsa dejavnost društev bo odslej točkovana. Vrednost točke je sto dinarjev. Posamezne organizacije bodo torej dobile za svoje delo denarne nagrade.

Občinski odbor Zveze DPM je razpravljal tudi o delovnem programu v 1965. letu in predvidel višino potrebnih sredstev za planirano dejavnost.

zabavno življenje. V nekaterih manjših krajih se je zadovoljivo razvilo klubsko življenje in mladina se v klubih rada sestaja. V Brežicah je za te namene na razpolago lep klubski prostor, vendar klub ni zaživel. Večeri v tem klubu so brez pravega vodstva in mladina se dolgočasi. Pritegnil bi jo le zanimiv program, pri katerem bi aktivno sodelovala tudi sama.

Diskutanti so spregovorili še o potrebi po varstvu šolskih otrok, o težavah in delu pionirskih organizacij, vlogi društev prijateljev mladine, odnosih mladine in učiteljev na šolskih zavodih, mladinskih urah in drugih vprašanjih. Prisotni so bili predstavniki mnogih družbenih orga-

BREŽIŠKE VESTI

nizacij in društev, zastopniki šol in delovnih organizacij.

Seja je pokazala, da je treba o vseh teh problemih še razpravljati, vendar čimbolj konkretno. Dolžnost vseh političnih organizacij je, da iščejo nove oblike za vključevanje mladih ljudi. Treba jim je nakazati veličino problemov, ki jih bo reševala ta generacija in jih sprejela za svoje cilje.

Na brežiškem sejmu

14. novembra je bilo na brežiški prašičji sejem prireditelj 1.600 manjših in 300 večjih prašičkov, prodanih pa je bilo 1005. Za kilogram živje teže manjšega pujska so zahtevali 400-450 dinarjev, za večjega pa 350-370 dinarjev.

Moštveni brzoturnir v Sevnici

V okviru občinskega praznika se je moštvenega brzoturnirja udeležilo 9 trilateralnih ekip. Zmagala je Kopitarna I. s 22 točkami. Sledil ji je Kopitarna II. s 18. Ostale ekipe so se vrstile: Svoboda (Krmelj), PTT Sevnica, SK »Milan Majcen« št. 2, Zmagovalna ekipa je dobila prehodni pokal ObSS. Tekmovanje je organiziral SK »Milan Majcen«. B. D.

Ubila so jo steklena vrata

Zalostno se je končalo pivanje študentov v Kaliforniji. 19letna Margo Morell je hotela stopiti skozi steklena vrata in pri tem ni opazila, da vrata sploh niso odprta. Drobek stekla se ji je zaril točno v srce.

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini - hvaležni vam bodo za pozornost!

SEVNIŠKI VESTNIK

»Kaj vam je bilo na razstavi predvsem všeč?«

»Trud, ki ga je za ureditev razstavnih prostorov vložila kmetijska zadruga. Prav tiste dni jo je močno prizadela poplava. Kljub temu je lepo poživila dvorano z zelenimi okrasnimi rastlinami in nazorno prikazala sadove svoje dela v poljedelstvu, živinoreji in hmeljarstvu. Ugajali so mi tudi prikazi drugih podjetij. Vsakdo, ki objektivno presoja, mora priznati, da je bilo v zadnjih letih v občini veliko napredovano. Tega napredka se občani zares veselimo.«

»Z gospodarstvom ste torej zadovoljni. Kaj pa menite o drugih področjih družbenega življenja pri vas?«

»Ze vsa leta sodelujem v raznih družbenih organizacijah, vendar moram reči, da je njihovo delo precej razgibano. Tisto, kar pogrešam, je organizirano kulturno življenje. Težko je reči, zakaj je prišlo do takšnega mrtvila. Vzrokov za to je verjetno več in segajo nekaj let nazaj. Človek se mora res zamisliti

Otvoritev Doma LM v Sevnici

V sredo, 11. novembra, je bila v Sevnici otvoritev doma Ljudske milice. Govoril je predsednik občinske skupščine tovariš Knez, in opisal razvoj LM skozi dvajset let. Otvoritve so se udeležili tudi zastopniki republiških in

okrajnih organov TNZ iz Ljubljane in Celja.

Dom stoji blizu železniške postaje in je res sodobno urejen. Prejšnji prostori v nadstropju nad pošto so bili zelo neprimerni. Zdaj imajo deset prostorov s centralno kurjavo in malo kuhinjo. Razpolagajo s temnico za razvijanje filmov, na vrhni terasi pa je v načrtu tuš za osvježitev. V kletnih prostorih imajo tudi pasjo kuhinjo za dresiranega psa, ki ga bo postaja dobila. V spodnjih prostorih je čakalnica za stranke.

Občinska skupščina Sevnica je v počastitev občinskega praznika poklonila čuvarjem reda in miru res najbolj sodoben dom v Zasavju.

S. SK.

Z avtobusom do tovarniških vrat

V sevnikiških podjetjih pripravljajo anketo, s katero bodo ugotavljali, koliko ljudi se vozi na delo z vlakom, avtobusom ali s kolesom. Število zaposlenih iz okolice namreč stalno narašča, gradnja stanovanj pa žal ne dohiteva novih potreb. Nove delavke zaposlujeta predvsem obe konfekcijski podjetji »Jutranjka« in »Lisica«. Največ ljudi prihaja na delo v Sevnico iz okolšev Loka, Tržišče in Blanca. Za te vozače bodo skušali vpeljati avtobusne prevoze na delo in z dela. Nekaj stroškov bodo povrnili podjetja, nekaj pa bodo prispevali za prevoz tudi delavci sami. Tako bodo delavci iz teh krajev porabili manj časa za pot, pa tudi za zdravje ne bodo v tolikšni nevarnosti. To velja še prav posebej za tiste, ki se vozijo s kolesi.

Osilniški vodovod - tokrat z druge strani

»Osilničani so pričeli graditi vodovod, Osilnica pa bo kmalu dobila zdravo, pitno vodo...«, »Osilnica bo še leto dobila vodovod...« - takšne in tem podobne novice smo lahko že večkrat brali v Dolenjskem listu in v bivših Kočevskih novicah. In kje je resnica? Vodovod je zgrajen le do pričetka vasi Sela, od tam naprej pa so le tu in tam skopani posamezni odseki jarka. Kaj je vmes?

Do Zamosta so kopali Osilničani, Ploščani in Zamošča-

ni skupaj in šlo je brez težav. Ploščani in Zamoščani so se poprijeli dela in imajo vodovod že eno ali dve leti. Kako pa je z Osilnicami? Eno leto so prespali, letos so začeli spet kopati, delo pa jim nekako ne gre izpod rok. Do pričetka vasi Sela, ki je na pol poti, so izkopali jarke že poleti. Tam naj bi bil zbiralnik. Naprej pa ne gre in ne gre. Oglejmo si vzroke.

Na zborih volivcev so sklenili, da bodo zgradili vodovod in da bo vsaka hiša,

v katero bo napeljan, izkopala en del jarka ter ga nato, ko bodo položene cevi, tudi zasula. Denar za cevi in za montažo bi dala občina. Vi deti je bilo, da bo šlo v redu, čeprav že v začetku ni bilo prave enotnosti. Pozneje pa je prišlo do trenj. Iz razgovorov s posamezniki sem ugotovil, da se jim delo ne zdi pravično porazdeljeno. Vse hiše morajo izkopati enako dolžino jarka, toda v nekaterih hišah živijo po 2 ali trije ljudje, v drugih spet po več družin, v nekaterih imajo živino, v drugih ne, v posameznih poslopih pa so tudi gostilne. Gospodinjstvo, ki šteje, vzemimo dva člana, mora po vsem tem izkopati enako dolg jarek, kot ono, ki ima več članov in še živino ali gostilno zraven. Vprašujem se: ali je to pravično? Sodim, da ni in marsikdo mi bo najbrž pritrdil. Vodovod je sicer res skupna stvar, toda v osilniškem primeru je moral slabotnejši »za skupnost« opraviti težje delo!

To pa ni vse! Po izjavah nekaterih je ožji gradbeni odbor pokazal svojo nespoštnost prav pri izkopu jarkov. Dopusil je, da so posamezniki, ki so začeli kopati na dobrem terenu (takšnem, kjer ni kamenja), izkopali več kot bi bilo treba. V naslednji etapi, ki je veliko slabša, bodo zato skopali krajši jarek. Kako je mogel odbor to dopustiti? Mar res niso spoznali, da bo pri tem ta, ki red upošteva, »potegnil krajši konec« kot pravično? In še eno vprašanje: kako morejo dopustiti, da je sredi Osilnice nezavaran jarek za vodovod? Kakšen smisel ima kopanje jarkov brez določene reda? Res je čas, da se te zadeve uredijo in da Osilnica resnično dobi prepotrebni vodovod!

J. OZURA

Štiri konference krajevnih organizacij SZDL

Do nedelje so bile v kočevski občini štiri konference krajevnih organizacij Socialistične zveze: v Polomu, Banji Loki, Stari cerkvi in Dragi. Konference med drugim obiskujejo tudi poslanci: Ignac Karničnik, Miro Hegler, Vladimir Planinc in Boris Mikoš.

Vse konference dostej so obravnavale vrsto najbolj aktualnih problemov, pomembnih predvsem za posamezne kraje. Precej so omenjali tudi politično delo in sploh vlogo krajevnih organizacij, govorili pa so še o raznih drugih nalogah, kadrovskih problemih, pridobivanju novih članov, oblikovanju novih vodstev KO in poudarili, da je treba v nove odbore organizacij vključiti čim več mladine in žena.

Osrednje vprašanje na konferenci KO SZDL je bila predvidena ukinitve obrata Inlesa v Podpreski, o čemer je razpravljala centralni delavski svet kombinata na zadnji seji. Po tem naj bi obrat ukinitelj delavci pa bi se vozili na delo v obrat v Loškem potoku, člani SZDL so na konferenci menili, da ne vidijo razloga za ukinitve obrata in da so proti ukinitvi. Razen tega so govorili tudi o ukinitvi soli v Novem Kotu, o socialnih in zdravstvenih problemih in vrsti drugih vprašanj.

Glavna razprava na konferenci v Banji Loki je bila operacija, vprašanje zemlje v družbeni lasti, ki je nihče ne izkorišča (travniki) itd. Po združitvi zadruge s KGP je po mnenju ljudi stik med proizvajavci in posestvom oslabil in bilo bi dobro, da bi se na posebnem sestanku s predstavniki posestva še posebej pogovorili o problemih kmetijstva.

Razen tega so na vseh štirih konferencah govorili še o vrsti komunalnih potreb, delu

Socialistične zveze, o davčnih bližjavah v zadnjem letu (v Banji Loki so menili, da bi bilo treba davčno politiko v prihodnje še izboljšati), preživetnih za ostarele kmete, borbih kmetih in njihovih težavah, škodi po divjadi itd.

POJASNILI

V 45. številki Dolenjskega lista z dne 12. novembra 1964 sta Gimnazija Kočevje in Glasbeno šola Kočevje objavili pojasnilo na članek »Poprečni OD: Rudnik najboljši« v katerem so bili navedeni tudi osebni dohodki v družbenih službah. Da bodo bralci seznanjeni o dejanskem stanju, daje oddatek za družbeni plan in finančno naslednje podatke o osebnih dohodkih Gimnazije in Glasbene šole v Kočevju.

Poprečni mesečni osebni dohodki za razdobje januar-avgust 1964 znašajo po statističnih poročilih na obravnavanih RAD-1 za Gimnazijo - 54.216 din - za Glasbeno šolo - 52.583 din.

V navedenem članku so bili podatki zmotovani na tisoč dinarjev. Pri Gimnaziji je dejanski nastala pomota, kar so bili poprečni osebni dohodki navedeni v višini 59.000 din. Pri Glasbeni šoli pa so bile navedbe o osebnih dohodkih točne.

Navajamo še, da so poprečni osebni dohodki po ostalih šolah

Občinski odbor SZDL bo po končanih konferencah pripravil posebno analizo o problemih, ki so jih konference načele in jo na plenarnem obravnaval, nato pa bodo želje občanov posredovali n. pr. KGP, občini itd., da jih skušajo zadovoljiti... Prihodnje nedeljo, 22. novembra, bodo izkonferenci KO SZDL v Virmolju, Fari, Pregradu in Moziju.

POJASNILI

Naslednji: - v Osnovni šoli »Jože Šušter« Kočevje - 42.062 din, - v Osnovni šoli »Mirok Bračič« - Kočevje - 41.236 din, - v Osnovni šoli Vas - Fara - 43.042 din, - v Posebni osnovni šoli Kočevje - 44.359 din.

V povprečnih osebnih dohodkih so zajeti tudi osebni dohodki, doseženi z nadurnim delom, za neopravljeno, toda plačano ure (to so letni dopusti, državni prazniki itd.), boleznina do 30 dni, izplačila po zaključnih računih in vsa ostala izplačila (nagrade in podobno).

Oddatek za družbeni plan in finančno
Skupščine občine Kočevje

Konferenca SZDL Kočevje-mesto bo 24. novembra

Odbor krajevnih organizacij SZDL Kočevje je na zadnji seji razpravljal o delu in o pripravah na konferenco krajevnih organizacij SZDL Kočevje-mesto, ki bo v torek, 24. novembra ob 19. uri v dvorani množičnih organizacij (za stavbo občinskega komiteja ZKS). Na konferenci bodo med drugim razpravljali o ustanovitvi krajevnih skupnosti v Kočevju, o gradnji nove šole in o programu dela za prihodnje obdobje.

-vd

Berite in razširjajte Dolenjski list!

Za boljše avtobusno zvezo

Jutranji avtobus, ki ob 5. uri odpelje iz Sodražice, vozi v Ribnico skoraj prazen. Avtobus, ki vozi iz Trave uro pozneje, pa je nabito poln, posebno ob ponedeljskih, torkih

REŠETO

in petkih ter sobotah. Ljudje se drenjajo in jeze. Ali podjetje SAP ne bi moglo urediti tako, da bi avtobus, ki vozi ob petih iz Sodražice, odpeljal ob pol sedmih? S tem bi ustregli številnim ljudem. Pa še nekaj! Iz Lipovšice in Ravnega dola je do avtobusne postaje na Vinicah kar daleč. Zato tamkajšnji prebivalci želijo, da bi bila postaja tudi pri Grdinovi žagi pred Vinicami.

Več skrbi za občinska pota

Priključna pot iz Dol. Podpoljan, po domače iz Močil, kjer je več peskokopov, je močno razdejana, ker vozniki iz bližnjih vasi po njej odvažajo pesek za razne gradnje. Prav bi bilo, ko bi vozniki prispevali za vzdrževanje te vaše poti. Krajevna skupnost naj predpiše prispevek, ki bi ga vozniki plačevali lastnikom peskokopov od vsakega m³ peska, slednji pa bi ga odvajali krajevni skupnosti ali občini. Tudi del poti iz Ortneka na Vel. Poljane je od ortneškega drevo- reda pa do ovinka v gozd skoraj neprevozen. Illova se v dežju razmoči, tako da pešci in vozniki le stežka pridejo čeznjo. Občinska komunalna naj na ta del poti navozi iz bližnjega peskokopa v poljanskem gozdu pesek, pa bo cesta skoraj takšna kot asfalt!

V. P.

Te dni v Kočevju

■ Nad 300 novih voznikov. Avto moto Kočevje je letos organiziralo za civilne potrebe šest tečajev za šofere amaterje, katerih vsak je trajal približno mesec dni. Zadnji tečaj so zaključili oktobra, izpiti pa so vsak petek. Skupno je tečaje obiskovalo (in naredilo izpite ali pa jih še bo) 223 kandidatov, od tega 38 žensk. Za motor je obiskovalo tečaje 47 kandidatov, za avto 136, za motor in avto pa 55. Zanimivo je, da je letos precej več interesentov za voznike avtomobilov kot za motorje. Razen tega se je pri AMD letos izšlo 128 voznikov za potrebe JLA, ki so opravili tudi amaterske izpite za motorje in avtomobile. Letos so organizirali tudi tri tečaje za smopediste, izpite pa je opravilo 100 kandidatov. Vzporedno s tečaji je bilo tudi 16 predavanj o alkoholizmu. Predavanja so spremljali s filmi in diapozitivi.

■ 18 diplomantov večerne tehniške šole. Prošnji teden je polgalno diplome 22 študentov večerne srednje tehniške šole strojne stroke pri delavski univerzi. Od 22 kandidatov je šolo uspešno zaključilo osemnajst, ostali pa imajo popravne izpite. Izpite so delali pred komisijo tehniške srednje šole strojne stroke iz Ljubljane, ki jo je vodil direktor šole inž. Jože Survorov. Mladim delavcem, ki so v treh letih poleg svojega rednega dela v podjetju uspešno zaključili srednjo tehniško šolo, lahko samo čestitamo!

■ Se en avtobus. Prejšnji teden je začel voziti v Kočevje še en delavski avtobus. Kljub temu, da so nedavno uvedli na relaciji Sodražica-Kočevje delavski avtobus, ki pripelje v Kočevje ob 5,45, je bil avtobus ob 6,45 še vedno ostrona čedalje bolj poln, tako da so potniki od Prigorice dalje morali skoro vedno stati. Marsikdo je v strahotni groč stal le na eni nogi, pa še tista večkrat ni bila njegova. Prvi avtobus, ki pripelje v Kočevje pred šest, odpolje do Prigorice in olajša pre-

poini avtobus, ki pride v Kočevje pred sedmo.

■ Problem garaž. Zelo težko bi prešteli, koliko je v Kočevju osebnih avtomobilov, vsekakor težje, kakor število garaž. Kar pogledamo nova stanovanja; prav nobena stolpnica ali stanovanjski blok, v katerih pride povprečno skoro na vsako družino avtomobil, nima garaž. Lastniki hiškov in drugih avtomobilov se znajdejo, kot se kdo more, zadnje čase pa so sami pričeli graditi garaže. Pojavljajo se na občinskih blokih v Kolodvorski, za banko in drugod. Kako bo do rešitve vprašanja garaž ob stolpnicah, pa je še vprašanje...

■ Danes popoldne se bo sestel svet stanovanjske skupnosti Kočevje-mesto; obravnaval bo ukinitve stanovanjske skupnosti in reorganizacijo njenih servisov. Razpravljali bodo tudi v ustanovitvi samostojnega zavoda za varstvo in vzgojo otrok, kateremu naj bi se, po mnenju nekaterih, pridružila tudi šolska kuhinja »Metka«. Rešiti bodo morali tudi vprašanje pralnice in kopalnice.

■ Konferenca krajevnih organizacij SZDL mesto. V torek, 24. novembra ob 19. uri bo v dvorani družbenih organizacij na komiteju konferenca krajevnih organizacij Socialistične zveze Kočevje-mesto. Na konferenci, ki bo obravnavala vrsto aktualnih problemov, so vabljivi vsi člani organizacij.

■ Zlomljena noga in 15.000 din škode. Že v prvih minutah tega tedna, v noči od nedelje na ponedeljek, se je na Roški cesti pred hišo št. 23 pripetila prometna nesreča. Voznik motornega vozeča NSU Pretis LJ19-338 je vozil pravilno po desni strani proti Rudniku in dobiel vinjenega pešca J. C., ki je hodil po sredini desne polovice ceste. Zaradi slabe vidljivosti ga je opazil šele na razdaljo sedem metrov in ga kljub zaviranju podri. Pešec, ki je zlomil nogo, na motorju pa je za okrog 15.000 dinarjev škode.

Skupščinski dnevnik

V torek, 17. novembra, sta se spet sestala oba zbora občinske skupščine Kočevje in obravnavala vrsto aktualnih problemov.

■ Dnevni red skupščine je obsegal naslednje točke: poročilo sveta za kmetijstvo in gozdarstvo o kmetijskih površinah, interesantnih za družbeno proizvodnjo; poročilo komisije za borbo o problemih borov v občini; poročilo komisije za prošnje in pritožbe skupščine; poročilo komisije za uvedbo 42-urnega tednika v Trgoprometu ter personalne zadeve.

■ Na zadnji skupščini so odobrniki tudi menili, naj KB skupaj z investicijami ponovno preučijo stanje sredstev in razmisli medsebojne obveznosti in kompetence, ki jih ima kočevska podružnica, kakor je bilo sklenjeno ob združitvi bank. KB je sedaj sporočila, da do zaključnih računov za 1964. leto ne bo odobravala nobenih kreditov za osnovna sredstva. Status podružnice KB so razstali, tako da ne bo mogel kdo izven občine odločati o sredstvih, ustvarjenih tu. Sklepi UO KB Ljubljana o ukinitvi odobrenih kreditov Itasi, KGP in Tekstilni je bil predican.

■ Komisija za organizacijo šolskega je na priporočilo skupščine 11. novembra že obravnavala posebno šolsko, vendar dela še ni zaključila. Svet za socialno skrbstvo in varstvo družine ter svet za

splošne in notranje zadeve sta tudi že obravnavala ustanovitev disciplinskega centra za mladoletne prestopnike. Kaže, da bo center ustanovljen najkasneje s 1. januarjem prihodnje leto.

■ O nadaljnjem podružbljanju kmetijske proizvodnje razpravljajo že dve leti. Izdelana je posebna karta, v kateri so zemljišča razmejena, iz nje pa je razvidno, da so za družbeno proizvodnjo interesantna zemljišča le na območju kočevske doline, to so katastrske občine Mozelj, Črni potok, Livold, Stara cerkev, Kočevje, Mahovnik, Zeljane in Koblarji. Vsa ostala zemljišča po mnenju kmetijskih organizacij niso primerna za agrotehnično obdelavo. Na tem območju je še sedaj 65. odst. vse zemlje v družbeni lasti. Ob tem je komisija opozorila na vrsto problemov, o čemer bomo obširneje še pisali.

Čuvaj ni ničesar opazil...

Glavno skladišče razstreliva na Rudniku je zelo dobro zavarovano, čuva ga pa tudi nočni čuvaj, ki ima pri ograženem skladišču majhno barako. Kljub vsemu temu pa je pred dnevi uspelo vlomilcu priti do skladišča, vlomiti dvoje zunanjih vrat skladišča, ne da bi čuvaj karkoli opazil ali slišal. Vlomilec je odnehal šele potem, ko je spoznal, da notranjim, močno zavarovanim vratom ni kos. Vlom so opazili šele po izmeni dveh čuvajev...

Nočnemu čuvaju pri Agroservisu KGP se je dogodila podobna »nezgoda«. Medtem ko je 10. novembra ponoči bil na obhodu, mu je nekdo izmaknil iz čuvajnice električno pečico in stol... Vse kaže, da lahko kdorkoli pride kadarkoli v podjetje, kljub čuvajem, ki svoji nalogi verjetno niso kos.

V. P.

Plodno sodelovanje in lepi uspehi

8. novembra je bil občni zbor krajevnih organizacij ZROP v Ribnici. Iz poročil iz razprave smo lahko razbrali, da je organizacija v minulih mandatih dobi posvečala kar največ pozornosti strokovni vzgoji članstva. Člani ZROP so poleg tega aktivno sodelovali tudi pri raznih proslavah, kot na primer 4. in 22. julija, v patrolnem pohodu okoli okupirane Ribnice, itd. Pohvalno so se izrazili o pomoči, katero jim je vse leto nudil področni garnizon JLA. Ko so izvedli tehnični zbor, je komandni kader garnizona s sodobno opremo in pripomočki, kar je dal na razpolago, pripomogel, da so se člani ZROP seznanili z najnovejšo vojno tehniko. Rezervni oficirji in podoficirji se aktivno udeležujejo v raznih družbenopolitičnih organizacijah, pa tudi tekmovali so z drugimi organizacijami v šahu, kegljanju,

strelstvu, itd. Izvedeno je bilo ekipno strelsko tekmovanje med ekipami ZROP iz Ribnice in Trčica in ekipi garnizona JLA iz Ribnice. Na občnem zboru so člani seznanili z novim zakonom, po katerem se čas, ki ga uporabijo za strokovno vzgojo,

računano enako kot čas, ki ga prebijejo na vojnih vežbah. Test, ki ga je organizacija opravila, je sicer dobro uspel, vendar pa udeležba ni bila najboljša.

Na zboru so izvolili nov upravni in nadzorni odbor.
Jože Babnik

Popis vojnih žrtev 1941-1945 je zaključen

Popis vojnih žrtev v ribniški občini je končan, pred nami pa je resnična slika tega, koliko je naše področje

v internacijah, zaporih, na prisilnem delu in koliko je bilo žrtev nasilja ter koliko jih je umrlo za posledica-

Rezervni oficirji na nedavnem letnem občnem zboru v Ribnici (FOTO: Drago Mohar, Ribnica)

prispevalo v boju proti okupatorjem, za svojo svobodo. Skoro ni hiše in družine, v še tako odmaknjeni vasi, ki ne bi bila na neki način udeležena in ne bi prispevala svojega domoljubnega deleža. Popis je vreden toliko več, ker je zajel prav vse doslej ne-registrirane udeležence našega boja. Sedaj vemo, koliko naših ljudi je sodelovalo s puško v roki, koliko na terenu, koliko jih je bilo

mi trpljenja iz vojne. Pripovedovanja partizanskih mamice, trnjeva pot raznih zapornikov in internirancev, spomini borcev in vse drugo, kar je bilo slišati ob popisu, je toliko vredno, da bi bilo pač dobro marsikaj posneti na magnetofon. Čas beži, ljudje umirajo, mlademu rodu pa bi na magnetofonu le ostala neposredna pripoved teh, ki so revolucijo doživeli in preživeli. V. P.

»POTROŠNIK« bo gradil trgovsko hišo

Dobličani si želijo prostorov za družabno življenje

Odkar je v Črnomlju vedno več poslovalnic podjetij s sedežem izven občine, si mora domače trgovsko podjetje vedno bolj prizadevati za uspešno poslovanje. Kljub vsem težavam pa je letošnje poslovno leto za kolektiv »Potrošnik« precej ugodno. O doseženem letnem planu, skladih in osebnih dohodkih, ter načrtih za bodoče leto smo se pogovarjali z direktorjem podjetja Francem Kosom in predsednikom delavskega sveta Matijo Zalcem:

— Kakšni so obeti za doseg letnega plana v vašem kolektivu?
— Ob koncu tretjega tromesečja, ko smo spet ugotovljali poslovne uspehe, smo videli, da smo kljub visoki zastavljenemu enemu planu dobro delali. Lani smo do 30. septembra dosegli 569 milijonov dinarjev plačane realizacije, letos pa v istem času 588 milijonov, čeravno smo imeli letos manj trgovin. Letošnji letni plan smo dosegli z 78 odstotki.

— Kako vam je uspelo priti do takih, razmeroma ugodnih rezultatov?
— Ker je v Črnomlju močna konkurenca tako v izbiri blaga, kot v cenah, moramo biti s tem zelo previdni. Letos pa se je poznalo lansko vlaganje sredstev v prenovitev prodajaln. Tako je imela poslovalnica Zveznine za 12 milijonov večji promet, odkar posluje v novih prostorih. Tudi prenovljena prodajalna v Semicu je za okoli 7 milijonov letos več prodala kot lani v tem času.

— Radi bi izvedeli, kakšni so v vašem kolektivu osebni dohodki in koliko sredstev vlagate v sklade?
— Do letošnjega oktobra smo imeli precej nizke osebne dohodke, zato je delavski svet sklenil nekoliko drugače deliti sredstva znotraj podjetja. Zmenili smo se, da bomo 90 odstotkov sredstev porabili za osebne dohodke, 10 odst. pa bomo vlagali na sklade. S tem ukrepom smo dosegli precej višje zasluzke, tako da znaša najmanjši zasluzek okoli 30.000 din, najvišji pa nekaj nad 90.000 din. Kolektiv je s tem zadovoljen.

— Ali je del sklada namenjen gradnji stanovanj za vaše delavce in uslužbence?
— Stanovanj zaenkrat ne bomo gradili, ker veliko članov našega kolektiva gradi lastne hišice. Pač pa nameravamo našim ljudem pomagati pri gradnji v obliki posojila, ne sicer direktno, pač pa preko občinskega stanovanjskega sklada. Eno posojilo smo že odobrili, nekaj proučevanih pa še čaka na rešitev.

— S kakšnimi načrti greste v leto 1965?
— Plan investicij se nam je v letošnjem letu zaradi no-

vih predpisov postavil na glavo. Že letos smo nameravali preurediti nekaj trgovskih lokalov, a nam to ni uspelo. Trdno pa računamo v letu 1965 kupiti novo opremo za trgovino v Kanizarici, če bo občina res zgradila poslovno stavbo, preurediti bomo trgovino v Črmošnjicah in poleg nje stanovanje, mimo tega nameravamo začeti z gradnjo nove trgovske hiše. Pokazalo se je, da sedanji trgovski lokali ne zadoščajo več potrebam kupcev, zato smo se odločili za gradnjo velike sodobne trgovine, kjer bomo razen drugega blaga prodajali tudi pohištvo, tehnični material in keramiko. Novo gradnja pa bo nedvomno precej veljaja, zato tudi varčujemo v skladih. M. B.

Ze leta 1962 so v Dobličah s sredstvi vaških organizacij kupili nekaj zemlje, stavbo in pod, prostorov pa vse od tedaj organizacije ne morejo uporabljati tako, kot bi želele. Vaščani pa si vedno bolj želijo prostorov za družabno življenje in sestanke, zato so se na posvetu vseh krajevnih organizacij dogovorili, da bodo vendarle začeli stavbo preurejati. Se prej pa bodo morali stranko preseliti.

Ko bo vse to urejeno, se bodo najbrž odločili za nakup prvga televizorja v vasi, katerega spored bodo lahko spremljali v novi dvorani. Ta prostor bo uporabljala tudi mladina za sestanke in razvedrilo. Aktiv ZMS ima že gramofon in nekaj plošč, doslej pa mladinci in mladinke niso mogli plesati drugje kot v zasebnih kuhinjah.

Pred volitvami v nove odbore Socialistične zveze so se na nedavnem sestanku vaškega političnega aktivna pogovarjali tudi o pripravah na letno konferenco in izbiri kandidatov. Novembra bodo potekali po vaseh sestanki članstva SZDL, decembra pa bodo na krajevni konferenci v Dobličah izvolili novo vodstvo.

Belokranjskemu kmetijstvu jasnejšo pot

V izdelavi sta osnutka družbenega in perspektivnega plana pri temeljnih skupščinskih organih belokranjskih občin, ki bosta začrtala razvojno pot belokranjskemu kmetijstvu. Bolj kot kdajkoli poprej živi zdaj belokranjski kmet v negotovosti, ker ne ve, kaj bo z njegovo zemljo

usmerili v živinorejo, kje v vinogradništvo in sadjarstvo. Slednje je že do skrajnosti primitivno in zanemarljivo, ker se za gnojenje in obnovo sadovnjakov nihče ne zmeni. Odločiti bi se morali tudi, kaj bomo proizvajali v družbenem in kaj v zasebnem kmetijskem sektorju, pogodbenemu sodelovanju med kmetom in zadrugo pa je treba dati novo, ekonomsko obliko. Perspektivni plan pa bi moral upoštevati tudi nekatere ukrepe kot agrominimium, asanacijo sadovnjakov, ukrepe za varstvo rastlin in drugo, ne sme pa biti začet in končan v kaki pisarni. Prav bi bilo, če bi osnutek obravnavali občani na zborih volivcev, na katere bodo kmetje prav gotovo radi prišli. Pripombe iz razprav naj bi strokovnjaki upoštevali pri dokončni izdelavi plana, ki naj bi bil torej rezultat strokovnih analiz, mnenj občanov, kmetov in naravnih ter ekonomskih pogojev.

Jože Skof

Od sveta kooperantov si mnogo obetajo

Te dni so potekali po vaseh črnomaljske občine zbori občanov, na katerih so kmetovalci izvolili odbornike za svet kooperantov, novo obliko samoupravnega organa, ki bo v neki meri nadomestil delo bivših zadruginskih svetov na področju gozdarstva. Ta svet je samoupravni organ lastnikov zasebnih gozdov, ki sodelujejo v dolgoročni pogodbeni proizvodnji z gozdnim gospodarstvom.

Kmetovalci so pokazali neverjetno zanimanje za ta svet, kar kaže, da si od njega veliko obetajo. Svet bo posledje odločal o sredstvih, ki se namenjena popravilu gozdnih poti, dajal bo predloge za rekonstrukcije in novogradnje

gozdnih cest in poti, pregledoval bo plane gozdno gojitvenih del ter dajal smernice za izboljšanje strokovnega sodelovanja med gozdnim obratom in kooperanti. Posamezni odborniki bodo na svojih področjih v stalnih stikih s kmetovalci, vodili bodo organizacijo gozdno gojitvenih del in hkrati spremljali delo logarjev. Če občani s posameznim logarjem niso zadovoljni, se bodo lahko pritožili odborniku sveta, ki bo zadevo uredil.

Na pobudo članov sveta s Sinjega vrha bo gozdna uprava priredila seminar o krojenju bukvine, na katerem se bodo kmetovalci naučili les čimbolje izkoristiti, kar se jim bo pri prodaji zelo

poznalo. Take strokovne pomoči bodo deležni tudi v drugih krajih, če bodo želeli.

Ker imajo kooperanti v gozdarstvu precej ugodnosti, saj dobivajo meter lesa za 1000 din več plačanega kot ostali, deležni pa so tudi nekaterih olajšav pri plačilu gozdne takse, pričakujejo, da se bo njihovo število od sedanjih 70 odst. kmetovalcev še občutno povečalo.

• Burgiba obišče Kairo. Predsednik Tunizije bo prispel v začetku prihodnjega leta na uradni obisk v Združeno arabsko republiko. Lani, ob umiku francoskih čet iz Bizerte, je predsednik Naser obiskal Tunizijo.

NOVICE ČRDOMALJSKE KOMUNE

in kmetijo danes in kaj jutri. Prav ta negotovost je v precejšnji meri kriva, da belokranjska kmečka mladina zapuša domačije in odhaja v svet, da bi si zagotovila bodočnost. Vsako leto gre iz belokranjskih kmetij okoli 3 odstotke mladih, za delo najbolj sposobnih ljudi, doma pa ostajajo starčki, ki postajajo socialni problem občin.

Vedno znova se sprašujemo, kaj storiti. Odgovor res ni tako enostaven, vendar pa moramo ta problem reševati brez odlašanja in z vso resnostjo.

Nujno je treba pričeti z izdelavo regionalnega plana belokranjskega kmetijstva, najprej pa moramo vedeti, kaj hočemo doseči v kmetijstvu in kaj v gozdarstvu. Razmejiti bi bilo treba kmetijska in gozdna zemljišča ter določiti, katera od teh zemljišč bomo pogozdili in katera spremehtli v kmetijsko obdelovalne površine, predvsem pa je pomembno predvideti — kdaj. Prav tako se je treba odločiti, kaj naj naredimo z zapuščenimi kmetijami. Le tako se bo kmet odločil za investicije v kmetijo, nabavljati bo novo drobno mehanizacijo, popraviljal in gradil poslopja, obnavljal in vzdrževal nasade. Morda bo komu kazalo zapustiti kmetijo in se zaposliti, vendar — potrebni so čisti računi oz. podatki.

Regionalni plan belokranjskega kmetijstva bi moral segati še dlje. Za posamezna področja bi morali začrtati smeri proizvodnje. Predvideti bi bilo treba, v katerih področjih naj bi se kmetovalci

Tudi v Črnomlju akcija za pomoč poplavljenecem

7. novembra je bila na sestanku predstavnikov družbeno političnih organizacij in občinske skupščine imenovana pri Občinskem odboru KK Črnomelj posebna komisija za pomoč poplavljenim področjem, ki organizira zbiralno akcijo. Delovni kolektivi ali posamezniki, ki so se odločili pomagati ljudem, katere je hudo prizadela zadnja poplava v oktobru, lahko nakažejo svoje prispevke na žiro račun pri Komunalni banki Črnomelj št. 606-111-608-58.

Vse informacije dobite v pisarni Rdečega križa.

Črmošnjice: trgovina in gostilna — vprašanje številka 1

V Črmošnjicah, kjer so lani nastali zametki bodočega zimskega športnega centra Dolenjske, je tudi že v teh dneh okoli 15 cm snega in je po smučinah že zaslediti proge. Kot so domačini zadovoljni, da bodo z vseh strani prihajali v vas smučarji in izletniki, se po drugi strani boje sramote.

Na sestanku predstavnikov vseh množičnih organizacij so o tem precej govorili. Že lani je bilo rečeno, da bodo gostišče preuredili in popravili sanitarije, da bodo sploh uporabne, kljub zahtevam sanitarne inšpekcije pa je ob nastopu nove zimske sezone še vse po starem. Domačine je sram v tem lokalu sprejemati turiste, zato so se zmenili, da bodo zahtevali ukinitvev gostilne, če je takoj ne bodo začeli preurejati.

Vaška trgovina, prodajalna podjetja STP Črnomelj, je

druga boleča točka, o kateri vedno razpravljajo na vseh sestankih. Inšpekcija je tudi ta lokal že hotela zapreti, a ga ni samo zaradi tega, ker je razen domačinov še okoli 80 gozdnih delavcev odvisnih samo od njene preskrbe. Potrošniki z izbiro blaga v tej prodajalni niso zadovoljni, s čistočo tudi ne, še manj pa s pičkom, ki vedno posedaja v trgovini. V špecerijski prodajalni, kjer so živila, tudi ljubka živalca nima kaj iskati! Že letos bi moralo podjetje lokal modernizirati, in ker ga ni, so občani nezadovoljni. Trdno upajo, da bo v prihodnjem letu njihova želja zares upoštevana.

Na sestanku so govorili tudi o preskrbi z mesom. Enkrat v tednu dobivajo ljudje meso iz Črnomlja, zato bi vsaj takrat radi kupovali kva-

litno meso. Razpravljali so še o šoli in prešolanju otrok od četrtega razreda dalje, ki morajo zdaj obiskovati osemletko v Črnomlju in stanovati v tamkajšnjem internatu. Starši so opazili, da se jim otroc polagamo odtujujejo, zato so govorili o tem, da bi v prihodnjem šolskem letu raje organizirali zanje prevoz v Dol. Toplice, kjer bi tudi lahko obiskovali višje razrede osemletke. V vasi je več uslužbencev in strokovnjakov gozdne uprave in če ne bodo mogli imeti otrok doma, obstaja bojazen, da bi odšli v druge kraje.

Socialistična zveza se je odločila krajevno konferenco in volitve novega vodstva opraviti konec novembra. O izbiri kandidatov so se že pomenili, žal pa izbira ni posebno velika, zato ne bodo mogli dosejanega vodstva povsem zamenjati.

Izobraževanje je najvažnejša naloga mladinske organizacije

Na zadnji občinski mladinski konferenci v Črnomlju je bila za novo sekretarko občinskega komiteja izvoljena studentka Katjuša Gregorič, ki je pred nekaj meseci prišla iz Ljubljane v Belo krajino. Med bivanjem v Ljubljani je opravljala odgovorne naloge, tako da ji v Črnomlju ne bo težko dela z mladino nadaljevati. Z belokranjskimi mladinci in mladinkami si ni več tuja; na zadnji konferenci pa je hotenja mladih in delo mladinske organizacije na tem področju pobliže spoznala. Svoje vtise s konference je sekretarka Katjuša Gregorič posredovala tudi za bralce našega lista:

— Odločili smo se temelji-

to analizirati samo en problem mladine, a tega do potankosti, ker smo menili, da je obravnava širše problematike preveč površna in ne

Več diskutantov je povedalo, da vajence ponekod še vedno smatrajo za najcenejšo delovno silo in da morajo delati precej nadur, celo ponoči, četudi je to z zakonom prepovedano. Ugotovljeno je tudi, da je splošna razgledanost vajencev zelo nizka in da razen ozke strokovne izobrazbe mladi v vaješki dobi ne pridobivajo dovolj. Očitno pomanjkanje družbene izobrazbe se kaže zlasti pri vajencih v zasebni obrti, kjer se nauče predvsem služiti denar, ostalega pa jim ni mar.

V kmetijstvu, predvsem zadrugi, manjka nižjega strokovnega kadra za pisanje živine in velikih zadruginskih hlevih. Nekvalificirana delovna sila ne more opravljati tega dela tako uspešno, kot bi ga lahko kvalificirani živinorejci, zato je bilo na konferenci sklenjeno, da bomo začeli z organizacijo tečajev za pridobivanje kvalifikacije v kmetijstvu.

Rdeči križ organizira tečaje

V okviru jesenskega in zimskega programa zdravstveno vzgojne dejavnosti v občini Črnomelj je zdravstvena komisija začela prirejati tečaje prve pomoči po vaseh.

13. novembra se je začel tečaj na Sinjem vrhu, kjer se je zbralo 37 prijavljencev, ter v Starem trgu (20 prijavilencev), kadar je bilo zanimanje za tečaje največje. V začetku decembra se bo začel enak tečaj v Dragatušu, računajo pa, da ga bodo priredili tudi v Črnomlju, kjer že zbirajo prijave pri gospodarskih organizacijah.

Predavanja so res kvalitetna, saj jih vodijo zdravniki in medicinske sestre iz Črnomlja, deloma tudi zdravnik JLA. Vsi, ki se zanje zanimajo, naj pohite s prijavi!

Letos 10, prihodnje leto 14 stanovanj

Metliška Beti je letos zgradila za člane svojega kolektiva v Metliki 8 družinskih stanovanj, v Črnomlju 1 in v Mirni peči 1. Za stanovanja so letos odšteli 19 milijonov dinarjev, večji del lastnih sredstev. Za prihodnje leto imajo že podpisane pogodbe za gradnjo 14 novih stanovanj, potrebna sredstva pa so zagotovljena.

daje tako dobrih rezultatov. Zato smo na zadnji mladinski konferenci govorili predvsem o izobraževanju mladine, ki na področju črnomaljske občine precej šepa. V referatu predsednika mladinskega komiteja Lojzeta Šterka je bilo delo domače mladine in aktivov obširno opisano, nekatera dejstva tudi dobro podkrepljena s statističnimi podatki, tako da se je na podlagi tega res lahko razvila razprava.

Jutri seja občinske skupščine v Črnomlju

Odborniki občinske skupščine v Črnomlju bodo jutri, 20. novembra, na seji potrdili mandat novoizvoljenih odbornikov, razpravljali pa o realizaciji plana v družbenem sektorju gospodarstva do konca septembra letos ter o osnovah družbenega plana za 1965.

Bela krajina : Rudar 11:4

Prvenstvena nogometna tekma LNP, gledalcev 100, sodnik Mrtnak iz Novega mesta. V predzadnjem kolu so domačini izgubili srečanje s Trboveljani po zasluzi zelo slabega vratarja, ki je podaril mnogo gostom. V prvem polčasu je po enakovredni igri v enem izmed nedavnih protinapadov Bišal dosegel gol in povedel domačine v vodstvo. V drugem polčasu so prevladovali gostje, ki so s boljjo tehnično igro dosegli štiri gole ter zasluzeno zmagali. jm.

Naročite domači tednik bratu ali sinu, ki je pri vojaki!

METLIŠKI TEDNIK

Navdušen nad vsem, kar uspe

Ne bilo bi prav, če bi trdil, da sem tehničnega vodjo pri trebanjskem komunalnem podjetju in gradbenega tehnika Lojzeta Zupančiča obiskal kot tujca. Poznava se že vrsto let in mi zato tudi njegov življenjski opis, podobno velikim življenjskim mladim ljudem, ni neznan. Vendar sem ga povprašal tudi o tem, da bi sam povedal, kod vse ga je nosilo življenje odkar je zapustil šolske klopi.

»Nič novega in posebnega ne vem povedati. Morda le to, da sem bil ves čas, preden sem prišel v Trebnje, v službi pri Vodni skupnosti Dolenjske. O tem, da sem dobil iz-

kušnje, ni treba posebej poudariti, ker pride do njih vsakdo, ki dobro izpolnjuje naloge. V Trebnjem pa sem komaj leto dni.«

»Kje pa imaš dom?«

»V Dolenji Nemaški vasi. V službo se vsak dan vozim.«

»Kaj si misliš, ko sva omenila dom?«

»Stanovanje, družino in delo doma.«

»Potem si dvojni terec...?«

»Tako nekako bi rekel: prvič zato, ker sem vsak dan zdoma, drugič zato, ker je narava mojega dela taka, da sem pretežno zunaj.«

»Kaj je značilno za komunalno dejavnost?«

»Da mora biti v neprestani povezavi z drugimi dejavnostmi, pri tem pa se podredi potrebam oziroma interesom okolja. Če hočeš, da boš temu zadostil in ne delaš napak, moraš napraviti precej korakov do nosilcev posameznih dejavnosti, medtem ko moraš biti z okoljem v stalnih stikih.«

»Kako bi označil prvi urbanistični načrt Trebnjega?«

»To bi rekel, da je urbanistični načrt velika pridobitev in neobhodna podlaga za

smotrno izgradnjo kraja. Z njim smo naposled dobili jasno podobo perspektivnega razvoja, to pa bo preprečilo, da bi se pri ureditvi kraja zaplanirali, oziroma da bi njegovo podobo izmalčili.«

»Kaj misliš o napredku v občini in kaj o stanovanjski izgradnji?«

»Če pravim, da je korak napredka v zadnjih letih skoraj neizmerljiv, sem povedal tudi mišljenje prenekaterega občana. Novega in boljšega je veliko, kar mora zadovoljiti vsakogar, ki pozna možnosti občine.«

»Si optimist?«

»Nikoli se ne dam sklopiti z nečim nemogočim, nedokazanim, na vse pa gledam realno. Cenim vse, kar ljudje naredimo s svojimi močmi. Ob tem pa sem velik optimist.«

»Kaj delaš, kadar nisi v službi?«

»Kdor ima družino, ve, kaj je treba delati.«

»Gotovo je tudi tvoj 'konjiček' združen z delom?«

»Delo doma je moj 'konjiček'. Navdušen sem nad vsem, kar mi uspe pri delu z lastnimi rokami.«

IVAN ZORAN

»DOLENJKI« ne bo zmanjkalo potrošnikov

Trgovcu je največje zadovoljstvo, če vsak dan napolni blagajno, potrošniku pa, če dobi hitro in poceni vse, kar želi. Odkar je »Dolenjka« odprla obnovljeno poslovalnico na Mirni, je tako zadovoljstvo vsak dan večje.

Poslovodja mirne poslovalnice Ivan Gričar je imel polne roke dela v skladišču, vendar je rad odgovoril na nekaj vprašanj, ki zanimajo bralece Dolenjskega lista.

»Zdaj smo se že znašli, čeprav se je bilo sprva težko pravilno obrniti. V enem najmodernejših prostorov, kar jih je napravila »Dolenjka«, je začel poslovodja.«

»Ljudje so postreženi kar se da hitro in s čimer želijo biti. Izbira je zelo pestra. Nudimo: pohištvo, televizorje, radijske sprejemnike, mopede, rezervne avtomobilske dele, gospodinjstvo opremo, tekstilne izdelke, itd., seveda razen prehranskih predmetov in drugih potrošniških potrebščin.«

»Se bo prodajalna založila s čim novim?«

Gasilsko slavje na Velikih Poljanah

7. novembra je bil v gasilskem domu na Velikih Poljanah ogled nove, sodobne motorne brizgalne, ki jo je dobilo področno gasilsko društvo. Pri ogledu so bili navzoči krajevni predstavniki, člani krajevne skupnosti, predstavniki občinske skupščine in drugi. Po ogledu brizgalne je bila v turističnem domu na Grmadi slavnostna seja, na kateri so opisali razvoj gasilskega društva iz Velikih Poljan, ki ima za sabo že dolgo zgodovino. Nova brizgalna je gorskega tipa.

V. P.

Psica – prijateljica mačjega rodu!

Ana Sutar iz Orešja 11 pri Smarjeti ima sedem let staro psico Piko, ki je redko prijatelj mačjega rodu. Še več: trem polletnim mačkam je kot mati. Skupaj jedo, skupaj lovijo miši, skupaj se igrajo, za nagrado pa smejo muške zleži na Piko in zapati na njenem kožuhi. Zanimivo je, da Pika, ki je iz rodu psov jerebčarjev, drugih mačk ne mara.

Poslovodja Ivan Gričar: »Sele začeli smo in upamo, da bomo lahko marsikaj šele pokazali!«

»Poskušali jo bomo tako usposobiti, da bo zadovoljila kmečko in delavsko prebivalstvo ter uslužbenca.«

»Kreditirate potrošnike?«

»Da. Kredite poslovavnica sama odobri. Po želji pa blago dostavljamo tudi na dom.«

»Koliko iztržite dnevno?«

»Povprečno 350.000 dinarjev, kar je za 50 odst. več kot v

»Kje pa, saj smo šele začeli!«

V prodajalni je res prijetno, ne le zato, ker jo ogreva centralna kurjava, ampak bolj zato, ker lahko kupiš, kar želiš, in ker so za puliti sami prijazni obrazi. Tak občutek dobiš, naj ti streže sam poslovodja Gričar ali kdorkoli od kolektiva.

Za krajevne konference pripravljeni

Kot pričakujejo, bo na konferencah krajevnih organizacij Socialistične zveze v trebanjski občini od 17. do 25. novembra med drugim govorila o šolstvu, socialnem varstvu in komunalnih zadevah, zato tem konferencam prisojajo izrazit delovni značaj. Usposobljene so tudi tri skupine odgovornih in najbolj obveščenih družbeno političnih delavcev, ki bodo obiskali konference in odgovarjali članstvu na določena vprašanja.

Na konference so se pripravljali vsi odbori krajevnih organizacij z občinskim odborom SZDL vred. Pred konferencami je prišlo do nekaterih sprememb v teritorialni razdelitvi krajevnih organizacij. Organizacije so pomnožili zato, ker so dosedanje izkušnje pokazale, da take organizacije, ki so pokrivala prevelika območja, niso bile primerno delavne. Zdaj pa so se odbori krajevnih organizacij posebej pripravili za reševanje kadrovskih vprašanj. To in zgoščena poročila o krajevnih problemih bo osrednji predmet razprave na konferencah v tem in prihodnjem tednu.

Zmikavja na varnem

Borisa in Valentina Brajdiča, ki sta gospodinjama v trebanjski občini odnesla precej kokiš in jajc ter životačila v brezdelju, so varnostni organi pred dnevi zalotili v gozdu nad Medvedjemom in ju spravili na varno. Ljudje, ki so že težko prenašali izsiljevanje priložnostnih zmikavov, so se zdaj končno oddahnili.

Pretep v »Teksasu«

V Zoretovi gostilni v Trebnjem, ki ji domačini pravijo tudi »Teksasu«, se je 1. novembra zvečer vnel med fanti prepri s pretepom, v katerem je bil telesno poškodovan Janez Gabrijel iz Pristave. Vročkrvneži, ki so se že večkrat stekli in kalili mir in varnost v tem kraju, se bodo za svoja dejanja zagovarjali na zatožni klopi.

Ne samo čakati na zeleno luč!

Po vojni smo zgradili nešteto združenih domov in drugih prostorov za kulturno in družbeno politično delo in razvedrilo ljudi. Hiter razvoj na vseh poljih pa je zahteval, da so precej teh domov zasleda podjetja in v njih bodisi uredila proizvodne prostore ali skladišča. Zasvetila je rdeča luč, ki je označila, da ljudske dejavnosti mnogokje nimajo več vstopa.

Prav gotovo je našlo to svoj odmev med občani, vendar ta odmev ni bil preveč razveseljav. Ker ni bilo prostorov, so začele posamezne dejavnosti pešati in izumirati, pešala pa je tudi volja do dela. Ščasoma so ljudje zgubili še tisti idealizem, ki je živel v njih od prvih let po vojne graditve. Če dodamo še ugotovitve, da ni bilo na voljo še nikoli dovolj sredstev, bo še bolj razumljivo, zakaj so dejavnosti tako poredko ziele na zeleno vejo.

Skoraj iste značilnosti veljajo za razmere v trebanjski občini, kjer tudi ni malo prostorov, na katerih se vedno sveži rdeča luč, kakor tudi ni malo prostorov, v katerih je vgrajen znaten prispevek občanov. To najbolj čuti v Trebnjem in na Mirni ter v drugih večjih krajevnih središčih.

Seveda pa tudi v trebanjski občini ne gre valiti vsega bremena na hrbet tistih, ki množično zapustijo v »druge« namene zgrajenih domov in prostorov, ker so krivi tudi občani sami, če niso dovolj zainteresirani za poživitev te ali one dejavnosti. Tako propadajo v več krajih prostori, za katere noče nihče nositi odgovornosti, kjer pa bi dobra volja občanov oziroma dobra volja in majhna sredstva krajevnih čimteljev lahko marsičemu, kar dajemo na

Mihaeli Sinigoj v spomin

5. novembra je v ljubljanski dolnišnici umrla v 27. letu starosti Mihaela Sinigoj, uslužbenka trebanjske veterinarske postaje. Vse, ki so jo poznali, posebno pa njene najbližje sodelavce, prijatelje in znance, je nenadna smrt globoko presunila.

Mihaelin odhod je prežogden, njeno delo pa bo le težko nadomestljivo. Kot vestno in prizadevno dekle so jo poznali vsi, s katerimi je delala v organizacijah in društvih. Kot taka je bila članica sekretariata občinskega komiteja ZMS, katere mu je bila blagajničarka in administratorka, in v osnovni organizaciji ZK. V občinski zvezi za telesno kulturo je bila administratorka. Vsestranska vključenost v delo

je Mihaeli dovoljevala žal malo prostega časa.

Kot članica družbenopolitičnih organizacij je bila Mihaela nosilka naprednih in svežih idej. S svojo skromnostjo je dajala zgled vrstnicam in vrstnicam, starejšim in mlajšim od nje. Njen lik komunistke in dolgoletne mladske aktivistke je bil dobro znan tako v Trebnjem kot v Mokronogu, kjer je rasla od malega in tam živela do zadnjih dni.

Z neizmerno bolečino so Mihaelo spremljali na njeno zadnje pol na mokronoško pokopališče. Množica ljudi se je od nje poslovila in dokazala, kako je bila Mihaela priljubljena. In tudi zato bo njen lik ostal v našem trajnem spominu.

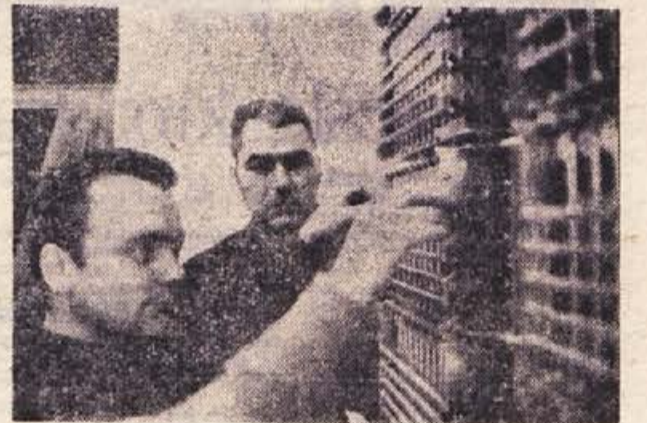
berku in drugih krajih, kjer so prav v zadnjem času začeli seštevati spodbude in želje za ureditev takih prostorov – krajevnih centrov.

TREBANJSKE NOVICE

Zelena luč bo v enih krajih posvetila prej, v drugih kasneje. Treba pa je vedeti, da s čakanjem in kazenjan na zasedene prostore ter z večnim negodovanjem in sklicevanjem na »višjo silo« še ne bomo dosegli, da bo namesto rdeče posvetila zelena luč!

• Za reformo Republikanske stranke. Eden najvidnejših ameriških republikancev Cabot Lodge se je zavzel za spremembo programa stranke. Ta je doživela na zadnjih volitvah popoln poraz. Za novega voditelja stranke bo najbrž imenovan senator Dirksen. Dokončno bodo sklepali o tem na konferenci republikanskih guvernerjev. Ta bo v nekaj tednih.

• Madžarska naraste na leto za 30.000. Po najnovejših podatkih živi na Madžarskem 10.160.000 prebivalcev. Od leta 1960 se je prebivalstvo povečalo samo za 120.000 ljudi.

Trebnje dobi novo ATC!

Z avtomatsko telefonsko centralo v Trebnjem se bo število priključkov in naročnikov povečalo od sedanjih 52 na okoli 80. To sta povedala »Iskrine« monter Franc Maček (levo) in Jože Piškur (desno na sliki), rajonski monter PTT v Trebnjem, ki bosta v petnajstih dneh namestila centralo v prostorih nove pošte. Nova pošta je v stanovanjsko-poslovnem bloku, ki ga bodo odprli ob dnevu republike. — Več o tem: prihodnji teden v Dolenjskem listu!

ODPRT VODOVOD V MARTINJI VASI

V soboto, 14. novembra ob 14. uri, je podpredsednik občinske skupščine v Trebnjem Janez Mihevc v Martinji vasi pri Mokronogu odprl vodovod, ki je bil prebivalstvu obljubljen že 32 let. Vodovod so gradili letos pet mesecev in je prvi del do pitališča v Martinji vasi že končan. Mladinci predvojaške vzgoje so izkopali 823 m jarkov, mladinski delovni brigadi Milana Majena in Matije Gubea, ki sta delali v avgustu, pa 1978 m. Predračunska vrednost za zgraditev celotnega vodovodnega omrežja v Mokronogu znaša 156 milijonov dinarjev, občani pa bodo k tej vsoti prispevali 8 milijonov dinarjev.

Druga del vodovoda bo potekal od zajetja na Balem griču preko Zalostne gore, tretji pa od Martinje vasi preko Bistrice do Prelesja. Računajo, da bodo vsa ta dela končali v letu 1967.

Čemu tako slaba udeležba?

11. novembra je bil v prostorih družbenih organizacij v Kandiji zbor volivcev za to območje. Zelo slaba udeležba skoraj na vseh takih zbora daje misliti. Ali so občani res že do kraja predani televizorjem in svojim konjicim, da jim družbenega dogajanja ni več mar, ali pa ne pridejo na sestanke zato, ker od njih nič nimajo? Verjetno je resnica nekje v sredini. Gotovo pa bi prišlo na zboro več ljudi, če bi se razvedelo, da so bili prejšnji sestanki res dobro pripravljani in predvsem — kratki.

Na zadnjem zboru občanov se je spet pokazalo, da je bil dnevni red nekoliko preobširen. Ustanavljali smo kra-

jevno skupnost, sprejemali njen statut, volili člane sveta krajevne skupnosti, obravnavali poročila o trgovini, obrti in turizmu ter perspektivni zazidavi oziroma urbanistični načrt področja, na katerem volivci tega terena živijo.

Vse našete točke dnevnega reda so tako pomembne, da bi zahtevale vsaka zase natančnejšo obravnavo, katera pa zaradi obširnega gradiva ni bila mogoča.

Statut krajevne skupnosti je tisti akt, ki bo posledaj uravnaval življenje slehernega občana, in zadeva tako zaposlene kot gospodinjice in druge vobskane, zato bi ga moral vsakdo res dodobra spoznati. Če bi vsaj nekaj izvodov statuta krožilo med volivci pred začetkom sestanka, bi lahko občani pogledali določila, ki jih najbolj zanimajo ali prizadenejo. Ker tega ni bilo, gradiva nismo natančno poznali, zato se tudi razprava v tej točki dnevnega reda ni razvila.

Volivci smo po ustni obraziložitvi statuta glasovali za ustanovitev krajevne skupnosti, potrdili njen statut in izvolili tri člane v svet krajevne skupnosti. Najbolj ugoden vtis na volivce pa tudi ni naredilo dejstvo, da je bil od izvoljenih tovarišev samo eden navzoč.

Druge točke dnevnega reda smo skušali na čim krajši način predelati. V razpravi so se oglasili redki posamezniki, predvsem v zadevi gradnje nove mlekarne. Zanimali so se za nekatere zadeve iz urbanističnega načrta, največ pa je bilo govora o gradnji garaž. Občani so zelo nejevoljni, ker jim težko prisluzena vozila propadajo na dež-

NOVOMEŠKA KOMUNA

ju, garaž pa ne smejo graditi, ker zanje ne dobe gradbenega dovoljenja. Ljudje ne morejo razumeti, da se ta stvar toliko časa vleče, in so prosili, naj bi nekatere konkretne predloge za gradnjo garaž pristojni organi upoštevali. Razprava se je okoli teh vprašanj najbolj živo odvijala, občani pa so imeli vtis, da nekatera vprašanja niso bila ravno zaželená.

Sestanek se je tako zavlekel, da so začeli ljudje med zadnjo točko dnevnega reda v precejšnjem številu odhajati, zazidalni načrt mi moral morda volivci potrditi, kljub temu, da dokončne besede o njem strokovnjaki še niso izrekli, pa za to niti ni bilo več časa. Nekako smo se izrekli zanj, glasovanja pa ni bilo, tako da ne vemo, ali je bil načrt sprejet ali ne.

RIA BAČER

Mladinske konference končane ta mesec

Dj konca prejšnjega tedna je imelo letne konference v novomeški občini že 27 mladinskih aktivov. Konference bodo končane v tem mesecu.

Danes šola za življenje v Škocjanu

Že šola za življenje v Škocjanu, ki se bo pričela danes, se je prijavilo 44 mladincev, kar je za ta kraj veliko. Šola za življenje sta organizirala občinski komite ZMS in Delavska univerza iz Novega mesta.

Novomeška kronika

DOLENJSKA GALERIJA je te dni sprejemala urnik obiskov, da bi s tem ugodila prebivalcem mesta in okolice, kakor tudi vsem drugim obiskovalcem. Poslej je nova galerija odprta: vsako nedeljo, sredo in petek — od 9. do 13. ure; vsak torek, četrtek in sobota pa od 9. do 13. ure in še popoldne: od 16. do 19. ure. — Vsak ponedeljek je galerija zaprta. — Vstopnina je 50 dinarjev, vstopnica pa velja tudi za ogled DOLENJSKEGA MUZEJA. — Se je odprta razstava akad. slikarja Mihaela Kambiča; njen ogled lahko samo tople priporočamo, hkrati pa si velja seveda ogledati tudi bogate zbirke v novi galeriji.

DELAVSKA UNIVERZA v Novem mestu bo 26. novembra organizirala zanimivo predavanje, ki bo ob 18. uri v Domu JLA. Prof. Ciril Hubad bo poslušalce seznanil s številnimi spomeniki NOB na Slovenskem. Vstopnina ni!

DA JE BIL KIOSK, ki ga je Mladinska knjiga postavila pred avtobusno čakalnico res potreben, kaže izrizek okoli 90.000 din na dan. Najbolj grede tu v promet časopisi in tobačni izdelki, s čimer se potniki oskrbujejo, preden grede na vožnjo.

NOVOMEŠKI FOTOKLUB je v vitrini na stavbi Medobčinske zavarovalnice razstavil zanimive fotografije, ki prikazujejo Zagreb v času poplave. Posebno prve dni, ko so silke namestile, je bilo vedno dovolj gledalcev.

PREBIVALCI KOLONJE tožijo, da so ceste po zadnjem deževju zelo slabe in blatne. Cankarjeva ulica je zdelana zaradi številnih voženj s kamioni, ki vozijo na gradbišče, stranske ceste oziroma pota, katere občani bolj uporabljajo, niso pa nič boljše. Ljudje si

želijo, da bi pred zimo posuli vsaj nekaj gramoza.

GOSPODINJAM, ki kupujejo kruh v novomeški Pekarji, ni všeč, da zadnje čase kruha več ne zavilajo in ga dajejo strankam kar v roke. Do nedavnega so potrošniki dobivali vsaj majhen kosček papirja, zdaj pa niti tega ni več. Se ne bi dalo to urediti?

NA NOVOMEŠKEM TRGU v ponedeljek ni bilo dobiti niti enega jajca. Tudi ostalih pridelkov ni bilo dosti, pač pa je vedno več stojnic z drugim blagom. Prodajali so hren po 400 din kg, motovilec na merice po 60 din, čebulo po 110 din kilogram, peso po 100 din, jabolka po 100 din, hruške po 100 din, kostanj po 100 din, orehe po 200 din — firici — ter kislje zelje in repo po 120 din kg.

GIBANJE PREBIVALSTVA — rodile so: Marija Kocjan iz Ljubljanske 15 — dečka, Ada Zevnik z Nag mlini 22 — dečki, Alenka Bavdaž iz Partizanske 8 — deklice.

Poročili so se: Rudolf Poreber, tapetnik s Prešernovega trga 13, in Ema Golob, delavka iz Birsne vasi; Miroljub Gliša, mizar iz Dol. Kamene, in Antonija Udvarc, šivilja iz Koštalove 20; Franc Bevc, študent iz Ulice talcev 5, in Zdenka Jurčič, uslužbenka iz Vel. Ckave; Slavko Poglajen, zidar z Drganjih sel, in Alojzija Klemenčič, delavka iz Bršlina; Jože Slak, delavec iz Golobinjskega, in Jožeta Novak, delavka iz Forsterjeve 11; Jože Zeleznik, šofer iz Koroške vasi, in Alojzija Hrastar, delavka iz Smihelja; Franc Oberč, brivski pomočnik iz Jerebove 18, in Emilija Bruče, uslužbenka iz Stopte.

Smrti in nesreč ta teden v mestu ni bilo.

Razpis za MPŠ

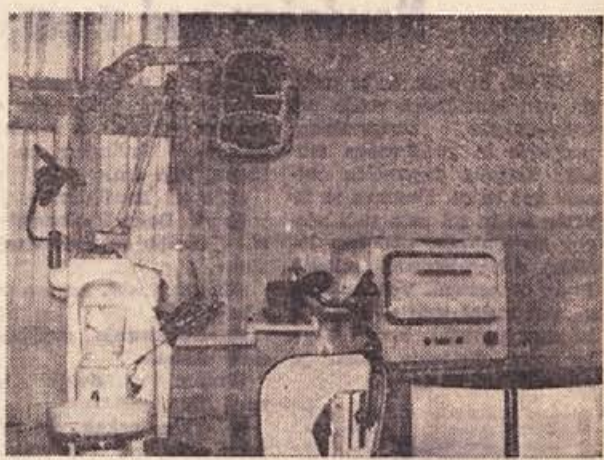
Te dni je občinski komite ZMS v Novem mestu objavil razpis za mladinsko politično šolo ki naj bi jo predvidoma obiskovalo 35 srednješolcev.

Razprava o prometu

Svet za splošne in notranje zadeve pri občinski skupščini v Novem mestu je 17. novembra dopoldne med drugim obravnaval prometno problematiko v novomeški občini in delo komisije za prometno varnost v letošnjem letu. V razpravi sta bila tudi predvidena odloka in sicer odlok o ureditvi prometa ter odlok o redu in miru v novomeški občini.

Kulturno mrtvilo v Dol. Toplicah

Dolenjske Toplice so bile znane kot kulturno prosvetno središče Topliške doline, zdaj pa že dalj časa ni nobenih pevskih nastopov, niti gledaliških predstav, niti prosvetnih predavanj in drugih kulturnih prireditev. Samo kino in knjižnica še delujeta. Od Topličanov samih je odvisno, kako bodo ponovno oživeli vse te dejavnosti. Organizacija SZDL in ZB bi lahko s pomočjo učiteljskega kadra spodbudila ljudi, ki bi bili pripravljeni sodelovati in bi izkoristili tudi prostore, ki so v našem kraju na razpolago. Tako bi se mladina lahko izobraževala in našla primerno zabavo. Treba je le malo dobre volje in požrtvovalnosti, pa bi se razmere kmalu lahko spet izboljšale!

Pogled v sodobno zobotehnično delavnico, takšno, kakršni ima zobna ambulanta novomeškega zdravstvenega doma zdaj kar dve. Nič čudnega torej, če so zobozdravstveni delavci tega zelo veseli, pa tudi pacienti bo to v prid, saj ne bo treba tako dolgo čakati na proteze in druge večje storitve

Poslej: manj bolečin pri vrtanju

»Bolečine bodo za sedemdeset odstotkov manjše,« je povedal upravnik Zdravstvenega doma Novo mesto, doktor Adolf Špiler, ko je vodil goste skozi prostore prenovljene Zobne ambulante na Bregu ob otvoritvi v soboto, 14. novembra dopoldne.

»Potem sem ga pa polomil, ko sem si že dal popraviti zobe,« se je pošalil predsednik občinske skupščine Sergij Thorževskij, ki je s podpredsednikom Andrejem Grčič, sekretarjem občinskega odbora ZK Slavkom Zierkelbachom in drugimi gosti

pozorno poslušal pojasnjevanje doktorja Špilera in razlage dr. Toneta Furlana.

Preureditev zobne poliklinike s kompletno novo opremo vred je stala okoli 20 milijonov dinarjev. Sredstva za adaptacijo so pripevali občinski investicijski sklad za zdravstvo, komunalni zavod za socialno zavarovanje in Zdravstveni dom Novo mesto iz amortizacijskih sredstev splošne zdravstvene službe. Prenovljeni prostori obsegajo 4 zobne ordinacije, 2 prostora za zobotehnični laboratorij in pomožne prostore, v katerih bo v dveh izmenah lahko delalo 24 zobozdravstvenih delavcev.

Po številu prebivalcev na enega zobnega terapevta smo se s pridobitvijo novih strokovnjakov v zadnjem letu, zlasti iz vrst štipendistov, približali republiškemu povprečju, kar zagotavlja popolnejše zdravstveno varstvo tudi v naši občini.

Na otvoritveni slovesnosti je tovarišica Dragica Petrič, predsednica delavskega sveta Zdravstvenega doma, spregovorila o razvoju zobozdravstvene službe na Dolenjskem, potem pa je šef ambulante dr. Tone Furlan odklenil vrata in povabil navzoče na ogled prostorov. SIEMENS-JUGODENT oprema z višjimi obrati svedrov, s sesalcem slin, toplim zrakom, topljo in mrzlo vodo, termokauterjem in pripravami za različne preiskave — vse to pa v lepih, svetlih prostorih, bo seveda mnogo ugodneje vplivala na počutje pacientov in terapevtov.

»Skratka, kulturna postrežba!« kot je v šali rekel doktor Tone Furlan, ko se je zahvalil predstavnikom občinske skupščine, socialnega zavarovanja in zdravstvenega doma za dosedanja naklonjenost pri obnavljanju prostorov in opreme za javno zobno polikliniko v Novem mestu. Hkrati je izrekel želje kolektiva zobozdravstvenih delavcev v Novem mestu, da naj bi jim družba tudi v bodoče pomagala, da bi uredili še prepotrebne prostore za operacijsko sobo, rentgen in šolsko zobno ambulanto. Novih prostorov zobne ambulante so poleg zobozdravstvenih delavcev lahko veselji vsi prebivalci novomeške občine, saj bomo od nje imeli vsi velike koristi!

Uspeh v Brusnicah

Aktiv ZMS v Brusnicah, ki ga vodi učitelj Lado Bruč, je pred tedni spet zaživel. Na sestankih, na katerih se zbere po 40 mladih ljudi, razpravljajo o svojem delu in težavah ter samoupravljanju. V aktivu je precej delavcev. Doslej je v Brusnicah prevladovalo mišljenje, da se mladine ne da pripraviti k organiziranemu delu, zato je poživitev aktiva velik uspeh.

Smeti vnovič problem?

Novo mesto je dobilo posebni avtomobil za odvoz smeti, vse stavbe pa posebne pločevinaste posode za odlaganje smeti. Veseli smo bili tega, saj smo bili prepričani, da je problem smeti v Novem mestu s tem zadovoljivo in dokončno rešen. Zal ni tako, kot moramo ugotoviti. Imamo posode in avtomobil, prebivalci bolj odročnih, ožjih ulic v Novem mestu pa zamažajo čakamo, kdaj bo avtomobil odpeljal smeti, ki so se nabrale v posodah. Novi avtomobil pobira smeti le po večjih in glavnih ulicah mesta.

Ker je bil nato, ko smo dobili avtomobil za smeti, ukinjen odvoz s konjsko vprego, po stranskih ulicah spet nastajajo smetišča, ki so bila že prej kamen spotikale. Resnici na ljubo moramo povedati, da prebivalci stranskih ulic nimamo smeti kam dati. In še ena nevednost je pri vsem tem: smetar s konjsko vprego je odpeljal in pobral vse, kar je bilo na smetišču, tudi steklo in konzervne škatle, razne črepije ter podobno, smetarskega avtomobila pa s takšnimi smetmi ne smemo polniti, ker se lahko pokvari. Nastaja mučno vprašanje, kam s takšnimi smetmi? Ali naj jih spet mečemo v Krko? Kaj nam pomaga še tako moderna naprava, če nima tistih prednosti, ki jih je imela stara? Morda pa se bo le dalo tudi to vprašanje zadovoljivo rešiti? —r—

Strah ali zadovoljstvo? ZADOVOLJSTVO!

Ze v dveh številkah so bralci Dolenjskega lista brali kritiko o letni konferenci mladinskega aktivna »Novoteksa«. Iz člankov je razvidno, da kritizirajo samo konferenco, vendar vsi dobro vedo, da meče ta kritika slabo luč tudi na delo naše organizacije skozi vse leto. Ker se kot aktivna organizacija hitimo prizadevati, želimo bralce točneje seznaniti s potekom konference in delom mladine.

Če pogledamo delo mladinske organizacije, vidimo, da je bilo plodno, skozi dobro organizirano in sveda tudi ne brez spodbujanja v mladinskem dnevniku lahko zasledimo vrsto uspešnih akcij, ki govorijo o naših uspehih. Na

številnih sejah odbora in množnih sestankih smo premlevali in reševali probleme v zvezi z uvedbo raznih sekcij, o organizaciji raznih proslav, o športnih tekmovanjih, o volitvah v organe delavskega samoupravljanja, o študentskem mladinstvu in mladini na srednjih strokovnih šolah itd.

Vožji dal omenjenih akcij smo uspešno tudi organizirali: pevski zbor, kuharski tečaj, foto krožek, izvedli smo več proslav, športnih tekmovanj in izletov. S pomočjo tovarniškega centra za vzgojo kadrov smo imeli predavanja o medsebojnih odnosih, o predlogu statuta podjetja, o delavskem samoupravljanju in pripravah za volit-

ve, o današnji vlogi mladincev — komunistični (referat Alberta Jakopiča) in podobno.

Vse te uspešno izvedene akcije je na konferenci omenila tudi tov. predsednica. Iz plodnega poročila smo izvedeli, koliko mladincev je zastopanih v organih delavskega samoupravljanja, kakšne uspehe dosega na delovnih mestih, o izgradnji novih proizvodnih prostorov in še in še.

V diskusiji na poročilo tov. predsednice so mladinci postavljali razne pripombe in vprašanja. Zanimali so se za izgradnjo nove predilnice česane sintetične preje, za število in način pridruženja nove delovne sile, za izvoz naših izdelkov in uvoz surovin, o uvedbi 42-urnega delovnega tedna, o športnem in zabavnem življenju itd. Na več postavljenih vprašanj nam je dal pojasnilo tov. direktor.

Res je, da na konferenci nismo razpravljali o proizvodnih problemih; to pa zaradi tega, ker jih pristojni sveti proizvodnih enot, v katerih so zastopani tudi mladinci, sproti rešujejo.

Kljub uspešno opravljenim nalogam so nas nepriljetno presenetile javne novinarja Dolenjskega lista in predsednika Občinskega komiteja mladine. Smatramo, da smo sprejete naloge uspešno izpoljali. Kar pa se tice konference, lahko trdimo, da smo bili pri njenih pripravah prepričani samo svojim mladim izkušnjem, kljub temu, da je tov. predsednica prosila predsednika Občinskega komiteja mladine za navzete o poteku konference, a jih ni dobila.

V primeru, da bi terjal naš članek morebitni odgovor, želimo, da se avtor najprej točneje seznanj z našim delom in šele potem kritizira. Dobro vemo, da nerealna kritika nikoli ne spodbuja; tudi le polov dela in že v naši zatre voljo za nadaljnjo aktivnost.

Mladinski odbor »Novoteksa«
Novo mesto

NEKOČ SO POPUSTILI VSI ŠTIRJE ZEBLJI, KI SO DRŽALI TOLE ULIČNO TABLICO NA NJENI STRMI POTI. NEKDO JO JE POTEM POBRAL IN JO ZATAKNIL ZA ZLEB, KJER ZDAJ TABLICA SPET POZRTVOVALNO SLUZI NAMENU. KAKO PA SE ULICA ZARES IMENUJE?

„ZGRADILI BOMO!“

Šolsko športno društvo na novomeški gimnaziji je eno izmed šestih tovrstnih društev v novomeški občini. Ponaša pa se s tem, da je bilo izmed vseh šestih prvo ustanovljeno in je tako najstarejše v občini. Kadarkoli nanese beseda na šport, prav gotovo ne moremo mimo gimnazijskih športnikov, ki so dosegli že velike uspehe v novomeškem, republikanskem in državnem merilu. Športniki odhajajo v gimnazije, ostaja pa športno društvo, ki vzgaja, pripravlja in vodi vedno nove robove športnikov. Zanimalo nas je, kako se gimnazijci pripravljajo v sedanjih športni mrtvi sezoni, kaj delajo in kaj snujejo za bodoče.

Društvo ima osem športnih panog: košarko, odbojko, nogomet, rokomet, atletiko, smučanje, šah in strelstvo, ki deluje v družini »Vinka Paderšičas«. Pogoji za delo niso ravno najugodnejši. Kot vsa druga društva take vrste, tudi to na novomeški gimnaziji tarajo finančne težave. Druga težava: posamezne panoge ne morejo imeti rednih treningov, ker je večina športnikov včanjenih v osrednji športni kolektiv v Novem mestu, v Partizan in tudi v druga športna društva: v AK Novo mesto, v Elan in podobno. Toda s dobro voljo premagujejo tudi te težave. Še vedno pa, dijaki iz gimnazije so ponosni na svoje šolske, ki uspešno hranijo barve novomeškega športa.

Kar pogledimo! V košarkarskih vrstah je večina gimnazijcev, mladinsko moštvo pa praktično sestavljajo le dijaki tega zavoda. Vse kaže, da bodo v prihodnjem letu ti mladi igralci zmagali za prvo mesto! Povsem enak je položaj pri mladinskah. Z eno ali dvema izjemna tvorijo moštvo gimnazijce. Nič čudnega ni torej, da je košarka najbolj priljubljen šport med novomeško mladino, in nič čudnega tudi ni, da je za mlade gimnazijce košarka šport številka 1. Podobno je pri atletiki. Po odhodu nekaterih najboljših atletov in atletkinj v kvalitetnejše klube, kjer imajo več možnosti za napredek (tu mislimo predvsem očalski Kladivar), tvorijo jedro atletskega kluba Novo mesto dijaki srednjih šol. Gimnazijci so tudi tu uspešno zastopani. Podobno ali nekoliko isto je stanje v drugih disciplinah. Nogometaši v Elamu, rokometniki pri Partizanu, igralci namiznega tenisa, šahisti in smučarji, vsi vključujejo v svoji srednjeprošči mladini novomeške gimnazije. Določeno je zato ožekeno v mladinskem društvu, toda uspehi le nekaj pomenijo in v gimnaziji se ne zapirajo v ozek krog klubskih interesov!

Šolsko športno društvo je posebej letos postalo še aktivnejše. S prihodom profesorja Penka na ta zavod se je močno vzdigla športna aktivnost. Kako naj si razlagamo vrsto športnih dni, ki jih prej ni bilo, če ne z njegovo veliko agilnostjo, voljo do dela in ljubeznijo do športa! In kako naj si koočno razlagamo naslednji športni dan: dijaki bodo odšli na krajši pohod, nato pa bo v telovadnici prof. Penko odigral simfoniko na 60 deskah. Šahisti bodo tako prišli na svoj račun!

Poudariti velja, da SSD sodeluje na vseh prvenstvih srednješolske mladine v Novem mestu. Vrsto let je gimnazija vodila šola na športnem področju prav po zaslugi SSD. Košarkarji so brez konkurence, saj imajo ekipo, ki se — edina od vseh šol — lahko resno upira očelo drugoklasni Partizanu. Odbojkarji, atleti in rokometniki so stari rivali učiteljskimom. Vsak boj z njimi prinaša posebno dražjo, pomeni nepopustljivo borbo

Novomeška strelska liga zaključena

8. novembra je bilo odigrano zadnje kolo občinske strelske lige v Novem mestu. Razvrstitev sodelujočih moštev je naslednja:

- I. mesto SD »Pionir« Novo mesto z 5674 krogi
  - II. mesto SD »Zelezničar« Novo mesto z 3721 krogi
  - III. mesto SD »Škocjan« Škocjan z 3434 krogi
  - IV. mesto SD »J. Trdina« Novo mesto z 2456 krogi
  - V. mesto SD »Novoles« Novo mesto z 1457 krogi
  - VI. mesto SD »Novoteles« Novo mesto z 895 krogi
- Z doseženimi krogi vodi naš pred vsemi Strelska družina SGP »PIONIR«, med ostalimi pa velja pohvaliti Elasti strelce iz Škocjana, ki so se vsem pričakovanjem navkljub zelo dobro plasirali. Okrajna strelska liga bo po vsej verjetnosti začela že v prihodnjem mesecu.

Igralec Brežic, Knezevič, napada nasprotnikov gol (FOTO: Oskar Gerjevič)

za prestiž najboljših novomeških šole v športu. SSD je tako čvrsto zasidrana kot eno najmočnejših tovrstnih društev na Dolenjskem.

Vendar pa v upravi društva pravijo, da tekmovalje in uspehi niso edino merilo dejavnosti društva. Zato nameravajo spet organizirati srednješolsko prvenstvo v različnih športnih panogah. To je ena stran dejavnosti. Druga je važno, obsežnejša in zahtevnejša. O njej ne govorijo radi, dokler ne bodo začeli delati. Zgraditi nameravajo igrišče, da bo njihov, na katerem bodo lahko telovadili, kjer bodo trenirali in

tekmovali, igrišče, ki bo pokrilo z asfalтом in ki bo imelo rokometne gote in koše! Predračun je že narejen. Številke so visoke: asfaltiranje bo stalo 1 milijon in pol, betonca dela za ograjo 400 tisoč, žična ograja 350 tisoč in konstrukcije za koše 220 tisoč. Njihov predlog bo obravnavala občinska skupščina na eni izmed prihodnjih sej. Člani društva nestrno pričakujejo odgovor in pomoč od raznih forumov. Z lastnimi sredstvi in s pomočjo košarkarjev Partizana bodo naredili konstrukcije za koše v telovadnici. Za dan republike obljubljajo, da bo vse nared, ker bo tega dne v telovadnici košarkarski turnir.

- Tako torej dela SSD na novomeški gimnaziji, društvo z večletno tradicijo in velikimi uspehi, društvo, ki si bolj odzgan in uspehov želi, da bi zgradilo svoje igrišče, in končno društvo, ki ima neomajno voljo do dela in do tekmovalj.

JOZE SPLIHAL

Budnica novomeškimi šahistom

Novo mesto, ki je bilo nekoč močno SAHOVSKO SREDIŠČE, se je zadnja leta pogreznilo v zaskrbljujoč spazec. Vzrok: slabe finančne razmere in pomanjkanje primernega prostora za šahiranje. Letos pa se je le zanetila iskrica upanja, da bodo nastopili boljši časi. Občinski komite ZMS je odstopil SAHOVSKEMU DRUŠTVU Novo mesto za nekaj dni v telu in v souporabo mladinske sobe v stari postji, za kar se tovarišem iz ZMS najlepše zahvaljujemo.

Mladinska soba bo tako postala zbirališče mladim in starih ljubiteljev lepe SAHOVSKE IGRE, kar bo nedvomno prispevalo k ponovnemu vzponu novomeškega šaha. SAHOVSKO DRUŠTVO bo že v tem mesecu organiziralo vrsto turnirjev za različne SAHOVSKE kategorije. Podrobno o prireditelju turnirjev se objavljene na SAHOVSKI OGLASNI DESKI na Glavnem trgu. Vabimo vse ljubitelje SAHOVSKE IGRE, da se prijavijo za tekmovalje. Enkrat je treba začetni! Zavedajmo se, da so bili sedanji svetovni zmagalci šahisti nekoč tudi samo brezkatégorični! Kdove, morda se pa prav med vami skriva bodoči SAHOVSKI mojster ali velenojster? Posebno vabimo v SAHOVSKE vrste tudi dekleta in žene, ki se jim letos ponuja izredna priložnost, da se učijo in izpopolnjujejo pri slovenski SAHOVSKI prvakini prof. Miri FIBERL, ki je pripravljena zastaviti vse svoje sile za dvig ženskega šaha.

• SAHOVSKEGA BRZOTURNIRJA ZA NOVEMBER se je udeležilo 7 šahistov. Vrstni red: Penko 5,5, Fiberl 4,5, Istenič 3,5, Adamič 3, Peček M. 2,5, Mestnik in Hrovatič 1 točka. Presenetil je Istenič, ki je tudi edini premagal slovensko prvakinjo Fiberlovo. IGOR PENKO

II. DELAVSKE ŠPORTNE IGRE V ČRNOMLJU

Preko 650 tekmovalcev v 82 ekipah

Za letošnje II. delavske športne igre, ki sta jih razpisala občinski sindikalni svet in ObZTK Črnomelj, vlada med delovnimi kolektivi veliko zanimanje. Delovne organizacije »Beti« II, Komunala, Zdravstveni dom, Iskra Semič in Gosdini obrat so letos prvič prijavile številne ekipe. Delovni kolektivi se bodo pomerili v naslednjih panogah: v odbojki, malem nogometu, namiznem tenisu, kegljarstvu, streljanju in šahu. Do zdaj je prijavi jih 68 moških in 14 ženskih ekip. Tekmovali bodo ekipno in posamezno. Za zmagovalce in prva plasirane ekipe so pripravljene pokali in plakete, za ostale pa spominske diplome. Delovni kolektivi, ki se je najbolj množično udeležili iger, bo dobil pokal »Množičnosti«. Vodstvo iger in njihovo organizacijo so prevze

le športne organizacije. Tekmovanje bo trajalo do 18. februara 1965, ko bodo na slavnostni seji razglašeni rezultati. Letošnje tekmovalje v čast občinskega praznika Črnomlja bo zelo zanimivo, saj se bodo delovni kolektivi velikokrat srečali v športnih tekmovaljih tudi v svojih organizacijah. Letošnje tekmovalje bo izvedeno po liga sistemu. Tako bo dana možnost, da se bodo delavci — športniki merili v raznih športnih panogah več časa. Na tečaj za organizatorje rekreacije v delovnih kolektivih bosta podjete Belt in rudnik Črnomelj poslala svoje predstavnike. Ti tečajji bodo trajali po sedem dni v Ljubljani.

O rezultatih letošnjih II. delavskih športnih iger v Črnomlju bomo bralce sprosti obveščali. M. k.

Začetek v šahu in rokometu

V Črnomlju so se začele II. delavske športne igre. Prva tekmovalja so bila v šahu in v nogometu. Pokazalo se je, da je mali nogomet zelo privlačna športna disciplina, saj vlada zanj zelo veliko zanimanje.

V šahu je bilo prvo kolo medsebojnih obračunov. Rezultati prvih borb: Občina I. — Občina II. 5:0, Belt I. — Belt II. 5:0, Belt J. — Belt II. 5:0, Iskra I. — Iskra II. 5:0, Elektro — Gostišče 5:0, Rudnik je bil prost.

Težnje v nogometu so se kon-

čale takole: Iskra — Elektro 5:0 (3:0), Belt — Rudnik 1:1 (0:1), Občina — Lič 5:3 (2:2).

V otvorilni tekmi sta se pomerili ekipi Iskra in Elektro. V nobenem moštvi ni nastopil nihče od aktivnih igralcev. Po razburjanem začetku je nepriznakovno visoko, a zaslužen zmagala Iskra. — V drugi tekmi smo videli zanimiv nogo-met. Po situacijah na igrišču bi moral zmagati Rudnik. — V zadnji tekmi je bila ekipa Liča favorit, vendar pa se je zgodilo obratno. Razpoložen nogometarji iz občine so zaslužen zmagali.

Na igrišču se je zbralo kakih 300 gledalcev, vse tekme so bile pod lučmi, sodniki pa so sodili objektivno.

Franc Moljk

POPRAVEK

V članiku »Športna sekcija »Kolja« na razpisu«, ki je bil objavljen v DL 12. novembra letos, sta se vrtili dve najljubji pomoti. Stavek »Podprlo jih je le PD, medtem...« bi se moral pravilno glasiti »Podprta jih je le šola in do neke mere PD...«. Stavek »Vse-likakor se je treba zavestiti, da forsiranje ene panoge škodi, ker zavira razvoj drugih.« pa bi se moral glasiti: »Vsekarer se je treba zavestiti, da forsiranje ene panoge škodi, ker ena panoga dopoljuje drugo.«

UREDNIŠTVO

ROKOMET

BREZICE : DOBREPOLJE 19:16
Igra je bila dinamična in izenačena. V nekaterih trenutkih je kazalo, da bodo domačini ostali prazen rok, v kritičnem času pa so zaigrali odlično, dosegli nekaj lepih golov in zmagali. Pred okrog 300 gledalcev je dobro sodil Kranjčan Sparovec. Najuspešnejši so bili Degan (10 golov), D. Setina in Bosma (po 3) pri domačih ter Strehovec (6) in Verbič (5) pri gostih.

RUDAR : BREZICE 4:3
V zadnjem kolu jesenskega delavskega rokometnega lige je v Trbovljah Rudar premagal Brezice 4:3 (1:0). Sodnik Kljajic iz Črnomlja je večkrat oskodoval goste. Trboveljčanke so vse štiri zadetke dosegle z kazenskih strel. O. G.

DOBREPOLJE : KRMELJ 12:10
Prvenstvena tekma LCL, sodnik Zupančič iz Ljubljane je sodil slabo in je posebno v drugem polčasu oskodoval goste. Gledalcev 300. Dobrepolje: Tiselj, Zegala I., Vidmar I., Ambrožič, Zevnik II., J. Strehovec 4, Verbič I., Miklič I., Drobnič I., Zevnik I., Pernovšek. — Krmelj: V. Logar I., Zitnik I., Koprivc, M. Papež, J. Logar 5, D. Papež I., Zaman I., R. Papež I.
Gostje so si do polčasa pridobili 4 gole naskoč. V drugem polčasu je sodnik sodil očitno v škodo gostov. Odlične prekrške domačih je sprejel, gostom pa je sodil vsako malenkost. Ekipa Krmelja je vložila protest. Odlikoval se je V. Logar pri gostih, saj je obrnil 4 sedmerce. B. D.

KRIZE : RIBNICA 22:20
Ob ugodnem vremenu in objektivnem sodenju so domačini pred 200 gledalci mignali boljše od Ribničanov in zaslužen zmagali z 22:20 v tekmi LCL. —

BARBIČ najboljši na 200 lučajev

Revija kegljačev, izvedena v počastitev dneva republike je zaključena. Tekmovalci so se pomerili v dveh nastopih po 200 lučajev. Po drugem srečanju je Barbič dosegel 791 kegljev, kar bi ga skoraj veljalo prvo mesto. Krušič je tudi drugi šel preko 800 kegljev in jih dosegel 802. Stane Vesel je dosegel 818 kegljev, Romih 813, Hren 816 kegljev, Rodič 799, Vukčičovič 781, Mrzlak 778, Turk 774, Bratoš 753 kegljev itd. Končna razvrstitev je naslednja: Barbič 1633, Krušič 1626, Stane Vesel 1618, Romih 1602, Hren 1593, Vukčičovič 1580, Rodič 1565, Božo Vesel 1548, Turk 1546, Mrzlak 1534, Bratoš 1526, Dravine pa 1522. Tekmovalci iz Kanjarice, ki so bili vabljeni, se tekmovalja niso udeležili. (en)

Zimska kegljaška liga

Začela se je zimska liga Novega mesta v kegljarstvu, v kateri sodeluje 14 ekip, med njimi tudi ženska ekipa Pionirja. V prvem kolu ni bilo presenečenj, ker so se srečale prve in druge ekipe med seboj. Rezultati: Iskra I. — Iskra II. 322:262, Zelezničar I. — Zelezničar II. 398:366, Bolnica — Elektro 325:353, Luknja I. — Luknja II. 341:295, Pionir I. — Pionir II. 437:385, Vseh devet I. — Vseh devet II. 333:313, Bolnica II — Pionir (2) ni bila odigrana.
Pionir in Zelezničar sta sodelovala na republikanskem prvenstvu v Ljubljani ter se plasirala na 13. oziroma 15. mesto. Ta plasirane je presenetljivo slab, zlasti ker je bil Pionir lani tretji v državi. im.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00 ure.

PETEK, 20. NOVEMBRA: 8.05 S Korotškega do dubrovniških obal. 9.35 Pot minut za novo pesmico — J. Kuhar; Jaka se pa cmeri. 10.35 Novo na knjižnici podeli. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Julij Planič: Gospodarska situacija pri slovenskih kmetijskih organizacijah po novih ukrepih. 12.15 Nekaj domačih za prijetno opoldne. 13.30 Pesmi z južnega morja iz vjava ansambel Vasilja Kučera. 15.45 Novo v znanosti. 18.15 Revija naših peyov zabavne glasbe. 20.40 Kako afanžiramo. VI. oddaja. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.10 Za ljubitelje jazz.

SOBOTA, 21. NOVEMBRA: 9.05 Poje nam Korotški akademski oktet. 9.45 Igrajo mali ansambli. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza — Inž. Jože Spanring: Pomen podnebni in vremenskih činiteljev za rastlinsko proizvodnjo. 12.15 Domači peče mele. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Nastopajo mešani, moški in ženski zbor ter oktet Tehniške ureditve žolo. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Pesmi in ples iz Jugoslavije. 18.45 S knjižnega trga. 20.00 Mladinska oddaja: Modrostni bob. 21.00 Zapletite z nami! 22.10 Oddaja za naše izselence. 23.05 Za prijeten konec tedna.

NEDELJA, 22. NOVEMBRA: 7.40 Pogovor s poslušalci. 7.55 Mla-

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

Botulizem tiči v konzervah

Ta bolezen je zelo nevarna in pri nas manj znana. Ker pa zadnje čase pojemo veliko konzerv, pa tudi doma dosti konzerviramo, je nevarnost, da do bimo to bolezen, vedno večja. Nabreknjena konzerva je nevarna, vendar ni vedno vsaka pokvarjena konzerva nabreknjena ali, kakor še pravimo, bombirana. Hrana, ki je zastrupljena, ni spremenjena in je zato seveda še bolj nevarna.

Povzročitelj botulizma je strup, ki ga izloča poseben bacil. Ta bacil ima lastnost, da lahko živi brez zraka, da se torej lahko razvija v konzervah, iz katerih je odstranjen zrak. Vročine pa ne prenese. Nevarne so torej lahko vse pločevinaste konzerve, vložena zelenjava in drugo v steklenih kozarcih, pa tudi klobase in sploh suho meso.

Od zastrupitve do izbruha obolenja traja neka inkubacijska doba, včasih samo nekaj ur, lahko pa tudi do 14 dni. To je odvisno od količine in strupečnosti zaužitega strupa. Bolezen se začne lahko s prebavnimi motnjami, predvsem z bruhanjem in drisko, lahko pa z utrujenostjo, glavobolom in s slabostmi v mišicju. Pozneje nastopijo značilne okvare na očeh. Povesijo se veke, razširijo zenice, bolnik vidi dvojno, ne more gledati v svetlobo, škili. Včasih se vid poplamba do popolne oslepitve. Sline ni, zato se usta popolnoma izsušena. Ker ohrome žrelne mišice, bolnik ne more požirati in mu hrana uhađa nazaj skozi nos. Bolnik ne more glasno govoriti, ker so mišice ob glasilkah ohromele, prav tako pa ne more kašljati. Ves čas je telesna temperatura normalna.

Od množine in kakovosti strupa je odvisno, če bolnik bolezen preživi. Če ne umre v nekaj dneh, potem traja bolezen nekaj tednov, preden bolnik ozdravi.

Razumljivo je, da spada vsak z botulizmom zastrupljen bolnik takoj v bolnišnico. Vsako zdravljenje doma je nemogoče.

Zastrupljenje preprečujemo že s strogo zdravstveno kontrolo proizvodnje živil v konzervah. Vsaka konzerva ima vtisnjen datum proizvodnje in rok trajanja, ki ga ne smemo prekoračiti. Bombirane konzerve zavračajmo! Dobro je, da vloženo zelenjavo pred uporabo še enkrat prekuhamo. Če vsebuje tekočina za vlaganje več kot 8 odstotkov soli ali več kot 50 odstotkov sladkorja, se strup sploh ne tvori in take konzerve niso nevarne.

DR. B. O.

Šport minulega tedna v Kočevju

Skoraj vsa telesno-vzgojna dejavnost se je preselila v telovadnico in društvene prostore za redno delo in organizacijsko utrjevanje. Vsa tekmovalja so končana.

• Oddelek za finance Skupščine občine Kočevje je razposlal navodila za sestavo društvenih zvez članov za 1965 leto. Občinska zveza za telesno kulturo pripravila zbirnik teh društvenih in klubskih proračunov in obrazložitveh teh predlogov. Celotni predlog bo dokončno sestavljal in ga zagovarjal na skupščini občine Svet za telesno kulturo občine. Vsi vemo, da je telesni kulturi potrebna izdatnejša podpora, vendar na osnovi realnega prikaza doseganih uspehov in pravilnečar razmerja med osnovno telesno vzgojo in tekmovalnim športom.

• Nogometarji NK Kočevje so v nedeljo odigrali X. kolo prvenstva ljubljanske nogometne pod-

zveze z močvirji NK Proletarec iz Zagorja. Izgubili so obe tekmi: pri članih s 4:2 (2:1) in mladinskih s 5:3 (1:1). Na lestvici se sicer pri članih ne bo nič izpremenilo in bodo ostali na tretjem mestu, mladinci pa bodo prišli v sedmo polovično lestvico. Iz leta v leto se ponavlja vedno isto. Od malotična velika navdušenje in tudi uspeh, v sednjih kolu pa popuščanje in malodušje ter iskanje vsemogočih opravil.

• Razposilani so razpisi za republikansko prvenstvo članov v namiznem tenisu za »Horvatov kup«. Organizacijo tekmovalja je prevzel TVD Partizan Kočevje. Tekmovalje bo 28. in 29. novembra v novem domu telesne kulture. To nekaj redno in tradicionalno tekmovalje v Kočevju se bo sedaj zopet obnovilo, ker so dani vsi pogoji za taka tekmovalja glede na prostore v novem domu. A. Arko

Eno Prodnik in Francem Korenom. 9.25 Dueti iz Mozartovih oper. 10.15 Glasbeni sejm. 11.00 Nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Dušan Modic: Pred nimskeim obrezovanjem sadnega drevja. 12.15 Nekaj slovenske vokalne — instrumentalne glasbe. 14.35 Pet minut za novo pesmico — J. Kuhar; Jaka se pa cmeri. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 20.20 Radijska igra — Fred von Hoerschelmann; Solina (Prva izvedba). 22.10 Plesna glasba. 23.05 Nočni koncert s deli jugoslovanskih skladateljev.

SREDA, 25. NOVEMBRA: 8.05 Glasbena matineja. 8.55 Pisan svet pravilje in zgodb — Pesnik, skladatelj in Verica. 9.45 Pri domačih in tujih solistih. 10.45 Olovek in zdravje. 11.00 Nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza — Inž. Tinka Krivic: Kotobanje hektarskih pridelkov zaradi različnega vremena. 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu. 15.30 Slovenske narodne v prireditelji Danila Bučarja. 18.15 Iz fonoteke Radia Koper. 20.00 Koncert Učiteljskega porskega zbora Emil Adamič. 22.10 Igramo za ljubitelje zabavnih zvokov.

ČETREK, 26. NOVEMBRA: 8.05 Jutrarnja glasbena srečanja. 9.45 Domače vite in napelji. 11.00 Nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Furjan: Zadržanje boleznih in škodljivcev pri vzgoji kumare in paradiznika v steklenikih. 12.15 Opolndanski domači peče mele. 14.05 Naši pevci v operah iz svetovnega repertoarja. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Cestitice za praznik. 18.45 Jesnični pogovori. 20.00 Celtrkov večer domačih pesni in napevov. 22.00 Plesna glas-

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 20. novembra — Srečko Sobota, 21. novembra — Marija Nedelja, 22. novembra — Cilka Ponedeljek, 23. nov. — Klemen Torek, 24. novembra — Janez Sreda, 25. novembra — Katarina Četrtek, 26. novembra — Konrad

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža in sina **FRANCETA ERJAVCA** iz Straneke vasi se najtopleje zahvalujemo vsem, ki so ga sprejeli na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni povsem in godbi železnodarjev. Zalujoči: mama, žena, brajle in ostalo sorodstvo

ČESTITKA

Dragi mami Elizabeti Ovniček iz Karlovske ceste 5 izročno čestitka za dvojno praznovanje, še na mnogo zdrava leta želi hčerka Cirila z možem, hčerko Alenico in mlado Mojco.

Preklica

Preklicujem vse svoje izjave o B. A. in O. V. iz Dolnje vasi, ker niso resnične.

Jože Kromar, Dolenja vas 81

Podpisani Zvonko Tkalec, Ulica Mirana Jarca 15, Ormotelj, obveščam vse, da nisem plačnik dolgog, ki bi jih napravila moja žena Marija Tkalec, Ulica Mirana Jarca 15, Ormotelj.

MLIKOGLASJE

UGODNO PRODRAM takoj vseljivo novo enodružniško hišo in sadovnjak v centru Senovega. Po potrebi poslati: Franci Avicec, Sevnica.

ZARADI SMRTI UGODNO PRODRAM posestvo s takoj vseljivo hišo in gospodarskim poslopjem. Zgleda se pri Francu Glavanu, Zelcevo 1, Dobrič.

PRODRAM VELIK KOSTANJEV KOLOSEK nad Rožič vrhom. Po zove se pri Antonu Sterbenou, Sneči vrh 2, Ormotelj.

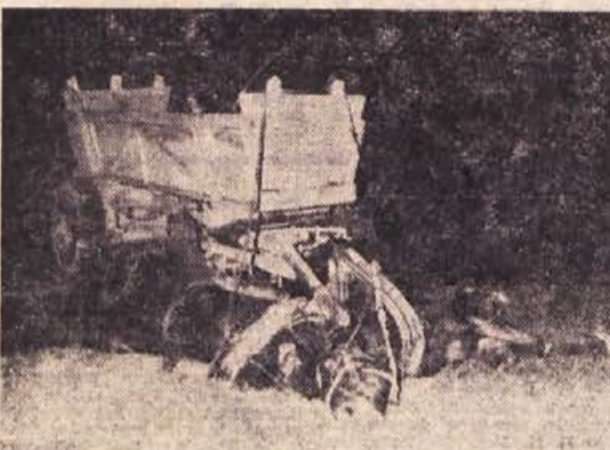
UGODNO PRODRAM rabljeno spalnico. Ogled po 3. uri popoldne, Trdinova 33, Novo mesto.

PRODRAM ŠTEDNIK in električni števlec. Sekoranja, Novi trg 9, Novo mesto.

PRODRAM TRODELNO OMARO, kavč s žimnico, kombiniran pogrešljiv kavč, mizo in dva fotelja, po ugodni ceni, lahko tudi na ček. Ogled po 15. uri pri Simič, Novo mesto, Ljubljanska 15 (blok).

PRODRAM TRODELNO HRASTOVO OMARO. Naslov v upravi lista, 689/64.

UGODNO PRODRAM sobno kredenco, jedilno mizo, 6 stolov, električni štedilnik in kuhalsnik na 3 plošče, v zelo dobrem stanju. Vprašajte pri Spilhal, Cankarjeva 32, Novo mesto.

Nesreča, ki jo ponazarja slika, se je pripetila v Brežicah blizu Tovarne pohištva. Voznik Jože Veglež je s konjema peljal po cesti 21. maja. Konja sta se nenadoma splašila in jo ubrala proti tovarni. Spotoma sta zadela v sidro električnega droga. Udarec je bil tako močan, da so se potrgale žice, padle na konja in ju takoj usmrtili. Voznik je k sreči ostal nepoškodovan. Materialna škoda znaša 580.000 dinarjev. Konja sta bila zavarovana, vendar komaj za polovično vsoto

NAGRADO DAM za komfortno samoko stanovanje v centru Novega mesta. Naslov v upravi lista, 681/64.

SIVAT GREN NA DOM, na deželo. Pomudbe pošljite na upravo lista pod »kamorkoli« 680/64.

FRIZERSKO VAJENKO SPREJMEM. Naslov v upravi lista, 679/64.

ZDRAVILISČE ROGASKA SLATINA — Zaprtje je zelo zoprna nadlega, ki vam povzroča bolečine, hkrati pa tudi celo vrsto novarnih bolezni. Najučinkovitejše prirodno sredstvo je »Donata« vrelec. Zahlevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri Trgovskem podjetju »Hmeljnike« — telefon 21-129 in »Standard« — telefon 21-158.

POCENI PRODRAM SPALNICO. Naslov v upravi lista, 692/64.

UGODNO PRODRAM lepo kuhinjsko opravilo in spalnico. Breg št. 13, Novo mesto.

PRODRAM dve leti starega junca (1,75 m oza pra): Pavšič Teresija, Jerman vrh 9, Bučica.

PRIGLASILA

Brežice: 20. in 21. 11. francosko-italijanski barvni film »Preganjeni ljubimci«. 22. in 23. 11. italijanski barvni film »Tarus-Albin stis«. 24. in 25. 11. nemški film »Poslednja priča«.

Brod na Kolpi: 21. in 22. 11. jugoslovanski film »Vse na odrih«. Dol. Toplice: 21. in 22. 11. jugoslovanski film »Stopnice hrabrosti«.

Kočevoje — »Jadrane«: 20. do 22. 11. ameriški barvni film »Velikan iz Rodosa«. 23. in 24. 11. angleški film »Liga gentlemanov«. Kostanjevica: 22. 11. ameriški barvni film »Sedem čudovitih«.

GIBANJE PREGIVASTVA

Matični urad Novo mesto

V času od 9. 11. do 16. 11. je bilo rojenih 22 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se: Franc Lukšič, klepar iz Jurne vasi, in Neža Bartolič, perica iz Vel. Cerovec; Jože Springer, traktorist iz Dol. Straže, in Karolina Grandovec, delavka z Vrha pri Ljubnu; Martin Kastelic, avtočelar iz Dol. Točke vode, in Marijana Kastelic, delavka iz Rakovnika; Mirko Hudorovic, delavec, in Neža Hudorovic, gospodinja, oba iz Straneke vasi; Janez Juvančič, tesar iz Orešja, in Alojzija Bojanc, šivilja iz Sred. Grčevca; Albin Kump, delavec iz Uršnih sel, in Veronika Hiebec, delavica iz Rodin; Anton Ovelbar, poljedelec iz Zameškega, in Franciška Kirar, poljedelka iz Hrvaškega broda; Janez Hrovatič, delavec iz Dolca, in Franciška Drab, poljedelka iz Vel. Cerovec; Jože Raybar, avtočelar iz Rataša, in Cecilija Rožman, iz Dol. Karteljevega; Anton Tramat, iz Rataša, in Ljudmila Garvoda, delavica iz Potovrha; Pavel Bokal, delavec, in Ivana Perc, poljedelka, oba iz Ljubljane; Franjo Pipan, učitelj iz Podgorja, in Ana Radenski, učite-

ljica iz Zabukovja; Rudolf Štimpfelj, delavec, in Marija Majzelj, poljedelka, oba iz Šmarjeških Toplic; Jože Zoran, delavec iz Traprot, in Silva Benkovič, delavica iz Rumanje vasi; Jože Bradac, delavec, in Rozalija Bradac, oba iz Loške vasi pri Dol. Toplicah.

Umrli so: Marija Bevc, uštkarica iz Luterškoga sela, 74 let; Ljudmila Plahuta, gospodinja iz Stranja, 59 let; Jože Vertič, kmet iz Brežice vasi, 52 let; Pavel Brodnik, poljedelec iz Struze, 53 let; Janez Tratar, kmet iz Bibjeka, 54 let; Mihael Gregorič, kmet iz Podzemlja, 68 let; Franc Obrč, uštkar, iz Dol. Točke vode, 81 let; Viktor Zagar, osebni upokojenec iz Birne vasi, 76 let; Ana Pavlin, kmetovalka iz Dolca, 87 let.

Matični urad Gradac

Oktobra je bil doma rojen 1 deček. Poročila sta se: Alojzij Jakša, delavec, in Milena Jakša, delavka, oba iz Vranovci. Umrli so: Marijeta Rus, uštkarica iz Gor. Dobrič, 81 let.

Iz novoomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novoomeški porodnišnici rodile: **Jožefa Rantah** iz Skovca — Cirila, Teodora Zibert iz Dolnjega Globodola — Magdo, Ivanka Gole iz Kamenice — Viktorja, Ivanka Plavec iz Zabje vasi — Irena, Slavka Bizjak iz Radne — Damijano, Marija Hribar iz Zabrdja — Marjana, Marija Banovec z Zajčjega vrha — Martina, Jožefa Brulič iz Velikih Brusnic — Marjana, Ana Pregelj — Polce — Mirana, Marija Bradac iz Podturna — Andreja, Fani Lešnjak iz Bršljina — Igorja, Anica Malnaric iz Mladice — Igorja, Marija Pograjc iz Poljan — Milko, Jožica Čeleznik iz Skočjana — Sa-

ma, Jožefa Pavlin iz Dolca — Jožico, Marija Grubar iz Dolnjega Suhodola — Slavko, Anica Gornik iz Malih Brusnic — Silva, Francka Muren iz Ormošnjice — Marjančo, Marija Godler iz Krškega — Martina, Vera Lazzar iz Gabrja — Martina, Marija Maceole iz Rosalnice — Dušana, Anica Vesel iz Maloga Podljubna — Tatjana, Jožefa Kralj iz Gabrja — Jožico, Fanika Karas iz Lokvice — Davorja, Marija Brulič iz Dolca — Jožeta, Anica Gorše iz Dragovanje vasi — Marjana, Fani Pucej iz Zaloga — Silvo, Ivanka Andrejšič iz Gornje Dola — Francoeta, Olga Kocjančič s Frate — Henrika, Marica Vidmar iz Straže — Sonja, Vera Koščak iz Zabje vasi — Mirjano, Breda Peterlin iz Hrastna — Anona, Gabrijela Gabrielc iz Dolnjega Medvedjega sela — Pavlo, Milena Hrastar iz Jedinčice — Miličico, Kristina Koncija iz Rumanje vasi — dečka, Marija Bradac iz Podzemlja — dečka, Jožefa Kocjan iz Gornje Karteljevega — dečka

Novo mesto — »Krk«: 20. do 23. 11. nemški barvni film »Winnetou«. 25. in 26. 11. francoski film »Alarm na jezcu«. Mokronog: 21. in 22. 11. španski barvni film »Karmen z Granade«. Oslinca: 22. 11. grški film »Nikoli v nedolgoje«. Predgrad: 22. 11. nemški barvni film »Črna bliška«.

Ribnica na Dolenjskem: 21. in 22. 11. ameriški film »Nenadoma, lansko poletje«.

Sevnica: 21. in 22. 11. italijanski film »Sin rdečega gusarja«. 25. 11. nemški film »Mazurka ljubimic«.

Sodražica: 21. in 22. 11. francoski film »Resničar«.

Stara cerkev: 21. in 22. 11. italijanski film »Vse v rok službes«.

Straža: 21. in 22. 11. ruski film »Slepi muzikant«.

Trebnje: 21. in 22. 11. jugoslovanski film »Signal nad mestoma«.

POTUJOČI KINO KOČEVAJE

predvaja slovenski film »Samorastniki«. 20. 11. ob 19. uri v Dolgi vasi; 21. 11. ob 19. uri v Črni potoku; 22. 11. ob 15. uri na Travi in ob 18. uri v Podpreski ter švedski film »Pouk o ljubezni«. 21. 11. ob 19. uri v Starem logu; 22. 11. ob 13.30 v Prevolah; ob 16. uri v Strugah in ob 19. uri v Polomu.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO

predvaja ameriški barvni film »Tom Palčič«. 21. 11. ob 19. uri v Brusnicah; 22. 11. ob 15. uri v Prečini; ob 19. uri v Mirni peči; 23. 11. ob 19. uri v Stopičah; 24. 11. ob 19. uri v Zdravilišču Šmarjške Toplice in 25. 11. ob 19. uri v Podgradu.

iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: **Jožefa Ogorelec** iz Sol — Jožico, Marija Pečkovič iz Višhega vrha — Dragica, Ana Vrišk iz Raven — Jernoja, Mihaela Kantarlar iz Prešne loke — Boženko, Albina Koprivc iz Plisc — Stanjo, Marija Zorko iz Velike Malence — Andreja, Vida Bučar iz Kalce-Nakla — Vido, Marija Sušin iz Pavlove vasi — Ivana, Ružica Topolovšek iz Brečic — Marjeta, Ana Zlobko iz Sentenarta — Sonjo.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novoomeški bolnišnici: **Rudolf Zagar**, zavrtač iz Birne vasi, je z glavo udari v vrata vlaka; **Tomček Dim**, sin delavca iz Zabrdja, se je s sekiro vsakl v desno koleno; **Vida Molan**, hči posestnika iz Velike vase, se je pri sekanju korenine vsakla v palec leve roke; **Marijeta Bukovec**, gospodinja iz Kofa, se je opekla po levi nogi in roki; **France Lovše**, invalidski upokojenec z Vrha, je padel po stopnicah in si poškodoval desno nogo; **Stanko Podlesnik**, delavec iz Šurmen, se je s sekuro vsakl v levo roko.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici: **Ana Božič**, oseb. upok. iz Sevnice, je padla po stopnicah in si poškodovala glavo in rebra; **Alojzija Geč**, žena upokojenca iz Župeleca, je padla s hleva in si poškodovala desno ramo in hrbet; **Jože Suhar**, delavec iz Izvira, si je opeknel desno nogo; **Čukac Petar**, sin posestnika iz Klanjca, si je pri žaganju drv poškodoval desno roko; **Mata Belasa**, sina posestnika iz Jerušja, je drevo poškodovalo po glavi in desni nogi; **Alojzija Ajdovnik**, vavčenka iz Stolovnika, je padla s kolesom in si poškodovala desno koleno.

Zveza ribiških družin Novo mesto

razpisuje delovno mesto — RIBOGOJCA,

starost največ do 35 let. Družinsko stanovanje zagotovljeno. Vse informacije se dobe v pisarni Zveze, Glavni trg 7. Nastop službe takoj.

KLETARJA: absoluten vinarstvo ali podobno šolo ali kvalificiran kletar. Pogoji: praksa in praktično znanje.

TOCAJA ali TOCAJKE: polkvalificiran gostinski delavec.

CISTILKE: nekvalificirana starajša moč. Prednost imajo mlajšje osebe, ki imajo vsaj dve do gostinskega počitca.

Vse ostalo po dogovoru. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Prijave sprejemamo do naslednje delovne mese.

Razpis gostinskega podjetja

Hotel Pošta na Jesenicah išče snafilko za čiščenje restavracijskih prostorov. Osebn. dohodki po dogovoru. Hrana in samsko stanovanje je zagotovljeno. Zadolžena starost od 25 do 40 let. Nastop službe je možen takoj. Interesirane naj se javijo osebno ali pisarno na upravi podjetja.

Zaposlitev dobe

Gostinsko podjetje »Grosupeljski« Grouplje, išče izučene ali priučene kuharice in natakarice. Osebn. dohodki po dogovoru. Stanovanje na razpolago. Pisarne ali osebne poručbe pošljite na gornji naslov.

Pomanjkanje hlodovine ovira proizvodnjo v NOVOLESU

V osnovni organizaciji Zveze komunistov dolenjskega lesnega kombinata NOVOLES je bilo sponkladi še precejšnje mrtvilo. Vrsta proizvodnih in drugih problemov, ki se ne morejo mimo komunistov, pa je organizacijo zlasti v prdkongresni dejavnosti učno razgibala.

Proizvodni načrt Novoles sicer uresničuje, saj je kolektiv do konca oktobra uresničil že 83 odstotkov letnega plana in s tem dosegel že lanske celoletno proizvodnjo. Sredi leta so preselili tovarno drobnega pohištva iz Novega mesta v Stražo, tako da je proizvodnja zaradi preselitve le malo upadla, kar je vsakakor precejšen uspeh. To še toliko bolj, če upoštevamo, da morajo zdaj delavci prevažati z avtocesti v okolice Novega mesta v novo tovarno v Stražo. Tudi izvorne obveznosti letos v glavnem zadovoljivo uresničujejo, saj so do konca oktobra izvozili že skoraj toliko kot lani vse leto. Plan izvoza so dosegli do 987.618 dolarjev, predvsem drobnega pohištva in vezanih plošč, medtem ko izvoz žaganega lesa zaradi pomanjkanja hlodovine nastaja.

Ob vseh doseženih uspehih pa se pojavlja vrsta težav, s katerimi se komunisti v zadnjem času uhadajo in iščejo možnosti za boljše gospodarjenje. Mednje sodi predvsem pomanjkanje hlodovine, zlasti jelove. Zaradi tega so zmogljivosti žag izkoriščene le 73 do 80-odstotno. Na žagah in luščikah bi morali letos predelati po planu 52.000 kub. m. hlodovine, kaže pa, da bo plan dosežen le 80-odstotno. Novoles oskrbuje s surovinami v glavnem novoomeško Gostno gospodarstvo. Letos mu je zagotovilo 38.000 kub. m. hlodovine ali 73 odstotkov potrebnih količin, ostalo pa si mora podjetje zagotoviti drugod, največ na Hrvaškem. Ker letos hlodovine na splošno ni, žagarski obrati ne bodo uresničili proizvodnega načrta. Gostno gospodarstvo bi Novoles sicer lahko oskrboval s potrebnimi količinami lesa, vendar s četrtno proizvedenih iglavcev in tretjino listavcev oskrbuje še drug

obrate lesne industrije na Dolenjskem in v Beli krajini, ki se v zadnjem času še razširja in potrebujejo čedalje več lesa. V tej situaciji se komunisti v Novolesu vprašujejo, čemu sprčo občutnega pomanjkanja lesa na Dolenjskem in v Beli krajini širiti in razvijati vrsto obratov lesne industrije. Novoles je bil agrarjan kot osrednji kombinat lesne industrije na Dolenjskem, katerega proizvodnja danes že presega 2 milijardi dinarjev, izvoz pa 1 milijon dolarjev. Ne gre za to, da bi si Novoles želel ustvarjati monopolni položaj, vendar se poraja vprašanje, koliko je ekonomično ob njem širiti še nove obrate lesne industrije, če še obstajajo proizvodne zmogljivosti zaradi pomanjkanja surovin niso polno izkoriščene. Novoles letos tudi ne bo mogel uresničiti plana izvoza jelovih desk, ki ga je predvidevala republika v višini 80.0 kub. m., kar bo povzročilo izpad v izvozu za približno 100.000 dolarjev.

Poseben problem predstavlja tudi proizvodnja parketa. Ker cena frizama — osnovni surovini za proizvodnjo parketa — nenehno narašča, prodajne cene parketa pa so plačilne, ima podjetje v proizvodnji parketa izgubo. Tako ima Novoles pri kuhinjskem metru bečkovega parketa 36.000 din. izgube, pri kuhinjskem hrastovega parketa pa celo 22.000 dinarjev izgube, ker so se letos nabavne cene frizam povečale od 16 do 30 odstotkov. Zato podjetje kljub velikim potrebam in potrošnji parketa proizvodnjo le tega zmanjšuje. Proizvodne postopke v obratu parketarne so že delno preusmerili na izdelavo živahnih zabojev, ki jih v glavnem izvažajo. Če se stanje ne bo normaliziralo, nameravajo proizvodnjo parketa popolnoma opustiti.

Spriči take situacije v lesni industriji so komunisti Novolesa na enem izmed zadnjih sestankov zavzeti stališče, da proizvodnje ne bodo več razširjali, temveč le izboljševali notranjo organizacijo v posameznih obratih in še nadalje kadrovske in organizacijske izpopolnjevali strokovne službe v podjetju.

NESREČE

Ogenj so zadušili stanovalci

10. novembra dopoldne je začela goreti stanovanjska baraka novomeškega Komunalnega podjetja v Gotni vasi. Vnela se je plama in strop. Ogenj so priselni stanovalci pogasili in preprečili večjo škodo. Pri vzrokih požara navaajo, da je k vročim Komunalno podjetje, ki ni dovolj skrbelo za izvajanje požarno-varnostnih ukrepov.

Neznanec v skladišču »Peko«

V noč od 4. na 5. november je neznanec vnel v skladišče poslovalnice »Peko« v Crnomlju in med drugim odnesel nekaj denarja. Sodeč po okoliščinah je storilec dobro poznal tamkajšnje razmere. Preiskavo nadaljujejo.

Utonil v potoku

V poznih urah 15. novembra so našli ob potoku pri Pristavi čiščilo truplo, ki je bilo z obrazom obrnjeno v tla. Ugotovili so, da je to Janez Vrtačič, 44, posestnik iz Gornje Gomile. Vrtačič je tega dne v zgodnjih jutranjih urah odšel z doma v gozd, da bi sušil steljo. Med potjo je dobil napad padavice, padel z glavo v potok in se v vodi zadušil.

Vlomilec je prišel popoldne

Varnostni organi že dalj časa poizvedujejo za vlomilca, ki so v tem mesecu že dvakrat vdrli v prostore železniške postaje v Velikem Gabru in odnesli izkupiček od prodanih vozovnic. Obkrat je bilo kaznivno dejanje, storjeno dopoldne, ko na postaji ni bilo službenega oseba. Prvič so bili vlomilci na delu 6. novembra. Nekateri domačini so opazili neznanca in ga točno opisali v poročilih. 16. novembra je isti ali drug storilec znova vlomil v postajo postopje. Javnost je ob tem zaskrbljena, vendar so tatovom že na sledi.

»PRIMA« v osebni avto

Pri beoinski črpalki »Petrol« v Novem mestu se je 14. novembra Alojz Savšek na »Primu« LJ-20-295 zalotel v osebni avto LJ-264-04, ki ga je vozil inš. Alojs Ušaj. Vozil

SVET DELOVNEGA KOLEKTIVA KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE NOVO MESTO

razpisuje delovno mesto

— USLUŽBENCA s srednjo strokovno izobrazbo

pri podružnici zavoda v CRNOMLJU.

Pogoji: dovršena ustreza srednja šola in znanje strojepisja. Rok za zasedbo delovnega mesta je 1. januarja 1965.

Poručbe z življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi pošljite Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Novo mesto, Kidričev trg 3 v 15 dneh po objavi razpisa.

OBJAVE — RAZPISI

Razpis delovnih mest

Komisija za delovna razmerja Hotela »KANDIJA« NOVO MESTO razpisuje naslednja delovna mesta

EKONOMIJA PODJETJA:

trgovski ali mesarski pomočnik ali kvalificirana gostinski delavec. V poštev pridejo kandidati, ki imajo opravljene vojaške obveznosti ter imajo voziško dovoljenje;

NOVOMEŠKA OPEKARNA ZALOG

- odproda po sklepu DS naslednja osnovna sredstva:
  - ENONADSTROPNO ZIDANO STAVBO tlorisne površine 124 m², in
  - ODPRTO LOPO površine 420 m² v Prečni št. 2. Objekt je primeren za skladiščne prostore;
  - TOVARNO ZIČNICO ZA PREVOZ RAZSUTEGA TOVORA, dolžina 1.200 m;
  - SUSILNE KOZOLCE ZA SUŠENJE OPEKE.

Interesenti dobijo informacije na upravi podjetja v Zalogu (tel. št. 21-403).

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Ormotelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, France Grivec, Miloš Jakopac, Marjan Moškon, Jožica Teppy in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej za izmenstvo 2400 din — Tekoči račun pri podružnici NR v Novem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Pošta predal 53 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TIŠKA: Casopisno podjetje DPLO v Ljubljani